

6 VELIKI INTERVJU
NINA MAV HROVAT, DOBITNICA SREBRNEGA
OBČINSKEGA PRIZNANJA, SOAVTORICA LAHKONOČNIC

35 ŠPORT
ANDREJ HAUPTMAN, SELEKTOR
SLOVENSKE KOLESARSKRE REPREZENTANCE

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

28. AVGUST 2020 | LETNIK LX | ŠTEVILKA 8 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Pozor, šolarji prihajajo!

Novo šolsko leto prinaša nove izzive tudi v prometni varnosti.

Letos smo veliko govorili o varnosti, predvsem v smislu zdravja. Marsikatero vsebino so bile postavljene na drugi tir zaradi vsem znanih sprememb, ki so bile vnešene v naše življenje. A v začetku septembra se začne nova pot za številne malčke, pa tudi njihove tarše. Ne le, da so leto starejši, pač pa nekateri prvič vstopajo v šolo oziroma napredujejo v višje razrede, s čimer pa prevzemajo tudi vse več odgovornosti nase. **> 23**

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **25. septembra 2020.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **10. septembra 2020, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlok o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: **urednistvo.slamnik@gmail.com**

Huda ura nad Domžalami

V sredo, 29. julija 2020, nekaj po 21. uri zvečer se je nad občino Domžale razbesnelo močno neurje z debelo točo, ki je uničila več sto streh številnih objektov in poškodovala veliko vozil, prav tako je močan veter odkrival strehe, meteorna voda pa je zalila več objektov.

Regijski center za obveščanje je na večer ujme prejel kar neverjetnih 851 klicev na pomoč, saj je zaradi poškodovanih streh in močnega naliva voda zalivala objekte. Že v času neurja so bile aktivirane vse gasilske enote iz Gasilske zveze Domžale, na pomoč pa so priskočili tudi gasilci PGD Mengeš, PGD Loka pri Mengšu, PGD Trojane, PGD Lukovica in PGD Krašnja. Zaradi posledic neurja je bil še isto noč aktiviran ožji štab Civilne zaščite Občine Domžale, ki je v nadaljevanju koordiniral delo na terenu.

Razsežnost posledic neurja s točo, ki je ne pomnijo najstarejši prebivalci Domžal, se je kazala iz minute v minuto že v času neurja. Naslednje jutro je kljub sončnim žarkom, ki so napovedovali lep dan, ostal grenak priokus pri več sto občankah in občanih, ki so v nekaj minutah dobesedno ostali brez strehe nad glavo. Najhuje je neurje s točo prizadelo vzhodni del Domžal, Vir, Rodico in Zaboršt. Občinski štab CZ Občine Domžale je v zgodnjih jutranjih urah nadaljeval z delom, ko so tudi začeli z ogledi posledic neurja, na podlagi česar so pripravili načrt za najnujnejšo po-

moč. Prav tako so začeli tudi s sanacijo javne infrastrukture (ceste, makadamska cestišča, bankine, nanosi peska, čiščenje vejevja v vodotokih, ponikovalnic, javnih parkov, rekreacijske osi ipd.). Do sobote popoldan, 1. avgusta, je potekala sanacija objektov, v tem času pa so pomagali gasilci in drugi pripadniki sistema zaščite in reševanja v občini Domžale, na pomoč pa so priskočili tudi gasilci iz Regije Ljubljana III. in gasilci iz občine Tolmin in Medvod. Skupaj je bilo v treh dneh v intervencijo vključenih 1200 posameznikov, ki so pred nadaljnjo možno škodo zaščitili kar 601 objekt.

Poškodovanih objektov pa je bilo še veliko več, saj so se nekateri občani organizirali sami ter s pomočjo sosedov, prijateljev in pa tudi krovcev sanirali poškodovane strehe. **> 8**

AKTUALNO

Peter Putz, direktor Količevo Kartona

Tovarna Papirnica Količevo, zdaj Količevo Karton letos obeležuje 100-letnico delovanja. Tovarno je leta 1920 ustanovil Franc Bonač, od leta 1998 pa deluje v sklopu mednarodnega koncerna sedmih tovarn, ki jih vodi avstrijsko družinsko podjetje Mayr-Melnhof, ki je največji proizvajalca premaznih vračljivih kartonov na svetu, z naraščajočo vlogo v segmentu recikliranih linerjev in kartona iz svežih vlaken. Ves čas delovanja tovarne imajo v njej pomembno vlogo tudi zaposleni. **> 24**

KULTURA

Andreja Polanec, zborovodkinja

Za pevkami Pevskega zbora Stane Habe Domžale so štiri desetletja prepevanja, s katerimi so si in si še lepša jesen življenja. Štiridesetletno obdobje sta z vodenjem pevskega zbora zaznamovala Stane Habe in Marika Haler. Marika se je letos kot pevovodkinja od zbora poslovila in se posvetila drugim projektom. To leto je zbor prav na pobudo Marike in tudi prof. Tomaža Habeta prevzela Andreja Polanec, živahna gospa, ki ji v pogovoru o glasbi, petju, uspehih njenih učencev, zborov, posebej žarijo oči. **> 28**

AKTUALNO

Lokalna akcijska skupina Za mesto in vas

Predstavljamo vam LAS, ki deluje na območju občin Domžale, Komenda, Medvode, Mengeš, Trzin in Vodice. Njen namen je omogočiti prebivalcem ter javnim, zasebnim in nevladnim organizacijam, da pridobijo finančna sredstva za projekte po svoji meri. Projekti morajo biti namenjeni izboljšanju življenja občanov na enem od štirih področij: ustvarjanje delovnih mest, razvoj osnovnih storitev, varstvo okolja in ohranjanje narave ali spodbujanje vključenosti mladih, žensk in drugih ranljivih skupin. **> 25**

VPISI V

JEZIKOVNE TEČAJE

ZA OTROKE IN ODRASLE

tel.: 01 / 721 69 13

GSM: 041 / 317 444

dude@dude.si www.dude.si

ZAPLEŠI Z NAMI V IMPULZU

IMPULZ DANCE STUDIO
LJUBLJANSKA 71
1230 DOMŽALE
041 991 663

PRIČNEMO 1.9.2020
PRIDRUŽI SE TUDI TI!

HIP HOP, JAZZ, DISCO, BREAK DANCE,
PLESI ZA PREDŠOLSKE OTROKE,
PLESI V PARU, SOLO LATINO, PLESI ZA ODRASLE,
INDIVIDUALNE URE, POROČNI PLESI...

ZA VSE GENERACIJE
DO 15.9.2020 25%
POPUST OB VPISU

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

poletje 2020, ki je bilo zaradi pandemije koronavirusne bolezni že tako v marsičem precej drugačno od prejšnjih poletij, nam bo žal ostalo v spominu tudi po hudem neurju z močno točo, ki se je konec julija razbesnelo na nebu nad Domžalami ter uničilo več sto streh številnih objektov, poškodovalo veliko vozil, meteorna voda pa je zalila več objektov. A v nesreči spoznaš prijatelja, pravi star slovenski pregovor, in Domžalčani so lahko spoznali, da je teh okoli nas še veliko. V praksi se je pokazalo, da je sistem zaščite in reševanja v občini Domžale na zares zelo visokem nivoju. Pohvalimo pa se lahko tudi z visoko stopnjo solidarnosti, ki so si jo medsebojno izkazali Domžalčani.

V velikem intervjuju smo dali besedo Nini Mav Hrovat, letošnji dobitnici srebrnega občinskega priznanja, ki je po poklicu magistrica predšolske vzgoje, zaposlena v Vrtcu Domžale kot pomočnica ravnateljice. V zadnjih letih je postala ena najbolj uveljavljenih in priljubljenih pisateljic leposlovja za otroke in mladino.

Za pevkami Pevskega zbora Stane Habe Domžale so štiri desetletja prepevanja, s katerimi so si in si še lepšajo jesen življenja. Štiridesetletno obdobje Pevskega zbora Stane Habe Domžale sta z vodenjem pevskega zbora zaznamovala Stane Habe in Marika Haler. Marika se je letos kot pevovodkinja od zbora poslovila in se posvetila drugim projektom, njeno mesto zborovodkinje pa je prevzela Andreja Polanec, ki vam jo predstavljamo v tokratni številki Slamnika.

V športnem intervjuju smo se z Andrejem Hauptmanom, selektorjem slovenske kolesarske reprezentance, pogovarjali o pomenu kolesarjenja, ki je v letošnjem letu še pridobilo na priljubljenosti med Slovenci, pohvalimo pa se lahko tudi z vrhunskimi rezultati naših športnikov.

Tovarna Papirnica Količevo oziroma zdaj imenovana Količevo Karton v letošnjem letu obeležuje 100-letnico delovanja. Tovarna, ki jo je leta 1920 ustanovil Franc Bonač, od leta 1998 deluje v sklopu mednarodnega koncerna sedmih tovarn, ki jih vodi avstrijski lastnik, družinsko podjetje Mayr-Melnhof. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z direktorjem Petrom Putzom.

Ob začetku novega šolskega leta, za katero si nedvomno vsi želimo, da bi potekalo čim bolj nemoteno, v za to namenjenih šolskih prostorih, v družbi sošolcev in v pristnem stiku z učitelji, smo nekaj besed na straneh Slamnika namenili tudi varnosti v prometu.

Želim vam prijeten zaključek poletja in uspešen vstop v novo šolsko leto.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

POSLANICA ŽUPANA OB PRVEM ŠOLSKEM DNEVU

Dobrodošli prvošolčki in ponovno pozdravljeni šolarji!

Vsako leto se razveselim dneva, ko v šolske klopi skupaj s podžupanjo in podžupanoma Občine Domžale pospremim novo generacijo prvošolčkov. Letos našega obiska žal ne bo, vendar sem prepričan, da bomo tekom leta vse nadoknadili.

Domžalska občina združuje šest osnovnih šol, dve podružnici in eno dislocirano enoto v Jaršah. Tako kot vsa leta doslej smo tudi letos poskrbeli, da se boste šolarji v svojih šolah počutili kar se da prijetno in varno, zato smo tudi letos investirali v posodobitve objektov. Med poletjem smo razširili jedilnico na OŠ Domžale, začinjamo s širitvijo jedilnice na OŠ Rodica, na OŠ Preserje pri Radomljah smo prenovili streho objekta in v POŠ Ihan preuredili dve učilnici in avlo. Zavedam se, da ste mladi naša prihodnost, in želim si, da bi se v vaših šolah dobro počutili ter jih z veseljem obiskovali. Veseli me, da je število prvošolčkov vsako leto zelo visoko. **Letos vas prvič v šole vstopa kar 462. Dobrodošli!**

Upam in želim vam, da se boste počutili prijetno ter se veliko novega naučili – pa ne le snovi in drugih znanj, temveč tudi praktičnih življenjskih veščin sodelovanja, dela v skupinah in spoštovanja drug do drugega. Vsako leto vam znova zaželim, naj bo vaša pot v šolo varna. Bodite previdni v prometu, na vašo pot v šolo in domov pa bomo posebej pozorni vsi, tako starši kot vo-

zniki. Prepričan sem, da boste na poti opazili tudi novosti v naši občini, kot je na primer nov Most srčnih ljudi pod Šumberkom, nove ceste in pločniki ter urejeni parki in igrala. Ne le varna, vaša pot v šole naj bo predvsem prijetna in vam v veselje.

Vsem želim prijeten, varen in uspešen začetek novega šolskega leta. Prvošolčkom, ki šolska vrata odpirajo prvič, pa želim prijeten uvod v novo poglavje njihovega življenja. Občina Domžale na prvi šolski dan vsem domžalskim prvošolcem poklanja majhno pozornost – nahrbtnik, prvošolsko rutko in knjigo z naslovom Hrošček Simon širi zadovoljstvo.

Spoštovane ravnateljice in ravnatelji, učiteljice in učitelji, strokovne delavke in delavci!

Preteklo šolsko leto ste bili postavljeni pred velik izziv, vendar ste ga uspešno prestali in dokazali svojo prilagodljivost, sposobnost sodelovanja in izjemno strokovnost, za katero si zaslužite veliko spoštovanja. Nobenega dvoma ni, da ste kos vsem izzivom, želim pa vam, da bo le-teh čim manj in bomo lahko spet vzpostavili nazaj rutino. Naj bo vaše delo pospremljeno z veliko lepimi trenutki, zabavnimi uricami, vedeljimi vprašanji učencev in nasploh, naj vam bo prijetno z učenci deliti svoje znanje in izkušnje.

TONI DRAGAR, ŽUPAN

Pred nami je prvi šolski dan.

Spomin na obisk prvošolcev iz preteklega leta je še zelo živ.

Spomin na Radomeljsko četo in vstajo

Vstaja na Domžalskem se je začela 27. julija 1941, ko je bila ustanovljena Radomeljska četa, ki je bila ena prvih slovenskih partizanskih enot.

Zato krajevna organizacija ZZZB za vrednote NOB Radomlje in ZZZB za vrednote NOB občine Domžale vsako leto pripravita slovesnost v Križkarjevih smrekah na desnem bregu Kamniške Bistrice v Preserjeh. Tam so se ponoči zbrali domoljubi in odšli v prve bojne akcije. V nagovorih in s kulturnim programom se vsako leto spomnijo junaških bork in borcev, ki so v času, ko so Hitlerjeve divizije pokorile praktično vso Evropo, zmogli toliko poguma, narodne zavesti in državljske odgovornosti, da so za pravični boj zastavili svoja življenja. Radomeljska četa je bojno delovala samo tri mesece. Po izdaji so jo nacisti uničili na Golčaju nad Blagovico, njen zgled pa je ohranil mnoge Slovence, da so se uprli okupatorju in maja 1945 osvobodili domovino.

Navzoče na letošnji slovesnosti je pozdravila Marica Jerman, podpredsednica Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilne borbe Radomlje, in se jim zahvalila za vsakoletno udeležbo in podporo. Predsednica ZZZB za vrednote NOB občine Domžale Marija Majhenič se je v uvodu svojega govora vprašala, zakaj je spo-

manjanje na medvojni dogodki 75 let po osvoboditvi še vedno pomembno: »Ker nam osvoboditev izpod fašistov ni bila podarjena in jo je slovenski narod izboril s trdim bojem in velikimi žrtvami. Na teh žrtvah pa temelji tudi naša državna samostojnost. Zato je treba biti ponosen na slovensko partizansko vojsko.« V nadaljevanju se je dotaknila tudi nedopustnega zanika-

nja, omalovaževanja in potvarjanja vojnih dogodkov ter žrtev.

Marica Jerman je s ponosom in hvaležnostjo našela enaindvajset mož in žena, ki so prižgali iskro upora, ki se je razplamtela in zmagovito končala po štirih letih. »V noči s 26. na 27. julij 1941 so onespobili oba mostova v Radomljah in za nekaj dragocenega časa preprečili prevoz in oskr-

bo nemških enot. Petdeset let po teh dogodkih je bila iskra upora še vedno živa in je privedla do odcepitve Slovenije od Jugoslavije ter ustvarila odločitev, da bomo osamosvojitev za vsako ceno ubranili. Zato poskrbimo, da iskra narodovega domoljubja in ponosa nikoli ne ugasne in se razplamti v požar vsakokrat, ko bi nas kdo hotel zasuznjiti.« Orisala je tudi zgodovinsko nujnost, ko se je za svobodo, enakost in bratstvo treba upreti in boriti s silo in zaključila s partizanskim pozdravom: Smrt fašizmu – svoboda narodu.

Za tokratno slovesnost je Janka Jerman izbrala prozno poezijo Ane Marije Cetin Lapajne. Doživeta pripoved se je sprehodila med trdim vojnim sporočilom odrekanja in žalosti ter uresničeni in komaj dovoljeni sanjami. Letošnje spominsko srečanje ohranjevalcev spomina na junaško preteklost je bilo skromnejše; udeleženci so bili razpršeni po travniku pred spomenikom. Bilo pa je več mlajših, ki so s ponosom povedali, da zastopajo tudi starejše člane družine, ki so letos v skrbi za svoje in za zdravje drugih tokrat raje ostali doma.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Odslej vam dobrodošlico izreka Cvetko

Arboretum Volčji Potok, vedno kaj novega – za vas

Če ste v teh poletnih dneh obiskali Arboretum Volčji Potok in ne dvomimo, da vas je veliko, ki ste prijetno senco in lepe poglede na cvetlice poiskali prav v arboretumu, vas je ob vhodu pozdravil cvetlični kuža, ki je po glasovanju na Facebook profilu Arboretuma Volčji Potok dobil ime Cvetko. Tudi v prvih mesecih jeseni vas vabi na vrsto prijetnih presenečenj, ki vam bodo polepšale dni.

Tako ste povabljeni na cvetlično razstavo, ki so jo v spomin na prvo veliko razstavo z naslovom Cvetje in mir pred slabimi tremi desetletji pripravili v Arboretumu Volčji Potok in je posebej odmevala. 30-letnico bi sicer praznovali prihodnje leto, pa so razstavo zaradi posebnosti letošnjega leta pripravili letos in vabijo na ogled in obujanje prijetnih spominov. Prvič je razstava cvetja razporejena okoli zgodovinskega formalnega parka. Pripravili so jo največji slovenski floristični mojstri. Vsak paviljon ima svojo zgodbo, vsak obiskovalec se z njo lahko poistoveti ali pa jo doživi po svoje. Razstava je na ogled od 22. avgusta, ogledate pa si jo lahko še do 6. septembra.

Upam, da ste si v avgustu vzeli čas in si ogledali katerega od 12 privlačnih filmov v okviru Filmskih večerov v Arboretumu, kjer pa nikoli ne pozabijo na najmlajše. Če pohitite, boste z vašimi najmlajšimi ujeli lutkovno predstavo Sovica Oka v soboto, 29. avgusta, 5. septembra pa najmlajše vabijo na delavnico, kjer bodo izdelovali lutke. Isti dan ob 18. uri pa ste povabljeni še na Koncert na prostem Pogumno Intimni. Ambient Arboretuma namreč nudi čudovito slikovno in zvočno kuliso, ki je varno prizorišče, da se pred začetkom jesenske sezone vsi skupaj opogumimo in podružimo z glasbeniki, ki so in tudi bodo v bodoče del programa Kulturnega doma Franca Bernika. Mate Bekavac z godalnim kvartetom, Nuška Drašček, Vita Mavrič, Aco Biščević, Jaka Pucihar in drugi

vas bodo v Arboretumu Volčji Potok razvajali in zanesljivo navdušili.

V steklenjakih pri pristavi si lahko ogledate razstave tropskih metuljev, orhidej in kaktusov. Na dvorišču pristave je razstava zelenjave, zelišč in cvetja, ki so jo poimenovali Za jest' lepo. Ob otroškem igrišču so dinozavri in kiti v naravni velikosti. Cvetlične iluzije pa si lahko ogledate v parku, šotoru pri pristavi in pristavi.

Za zdrav duh v zdravem telesu boste poskrbeli z vadbo za celostno zdravje Zhineng Qigong ob sredah; na Mantra Gajatri vas vabijo vsako soboto, vsako nedeljo je v parku joga, za ljubitelje malce drugačne rekreacije pa vsako nedeljo s tapkanjem po akupunkturinih točkah. V Arboretumu Volčji Potok v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja iz Zdravstvenega doma dr. Julija Polca Kamnik pričenjajo s ci-

krom delavnic pod naslovom V Arboretumu živimo zdravo. V septembru bodo pripravili delavnice in predavanja. Starejši boste krepili svoje zdravje na delavnicah za tretje življenjsko obdobje, mladi starši se boste izobraževali na delavnicah Čas za družino, vse ki cenijo ravnovesje svojega duha pa vabimo na delavnice Duševnega zdravja. Delavnice vodijo strokovni sodelavci Centra za krepitev zdravja iz Zdravstvenega doma Kamnik.

Pa še dve novosti: Diplomirani medicinski sestri iz Zdravstvenega doma Domžale bosta v Arboretumu Volčji Potok vodili brezplačni delavnici Temeljni postopki oživiljanja in Varno s soncem.

V cvetočih ambientih Arboretuma Volčji Potok pa lahko med konci tedna ujamete družinski, zaljubljeni ali slavnostni trenutek v objektiv profesionalne fotografije Eve Žurbi in ustvarite večne spomine s svojimi najdražjimi.

Več informacij pa kot navadno na info@arboretum.si, lahko pa pokličete 01 831 23 45. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

Certifikat Mladim prijazna občina je veliko priznanje za Občino Domžale in hkrati velika odgovornost

Občina Domžale je od novembra 2018 ponosna lastnica naziva Mladim prijazna občina.

Gre za priznanje, ki ga za štiriletno obdobje podeljuje Inštitut za mladinsko politiko v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja. Certifikat je priznanje tistim slovenskim občinam, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja mladinskih politik. Tovrstni ukrepi so usmerjeni v integracijo vedno novih generacij mladih v posamezne dele življenja družbe, predvsem pa v spodbujanje čim hitrejšega osamosvajanja mladih.

Takrat je ob prevzemu certifikata podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec povedala: »Občina ima posluš za pobude mladih in v sodelovanju z njimi smo realizirali že marsikateri projekt. Tako smo na primer mladim študentom in njihovim vrstnikom iz tujine omogočili prostor za urbano umetniško ustvarjanje v obliki grafitov, organizirali smo prireditve za mlade, poimenovano Dan za mlade, na kateri je bila predstavljena Strategija za mlade v občini Domžale (<https://www.domzale.si/objava/140299>), finančno podpiramo delovanje Dnevnega centra za osebe z motnjami v duševnem razvoju, kamor se vključeni tudi naši mladi občani, domžalske osnovnošolce tretje triade smo povabili, da se nam pridružijo v Lokalni akcijski skupini (LAS) in s svojimi pobudami sooblikujejo lokalno mladinsko politiko.

V letošnjem letu smo skupaj z javnim zavodom Center za mlade Domžale vzpostavili novo spletno stran – **Domžale za mlade** <https://domzalezamlade.si/>, kjer mladi pridobijo vse informacije glede zaposlovanja in izobraževanja, informira o temah, povezanih z zdravjem, nudi smernice na področju stanovanjske problematike, študentskega dela, dela v tujini, raznih delavnic za zaposlovanje mladih, kariernih sejmov, ipd. Že več let je aktivna Komisija za mladinska vprašanja, katere člani so tudi mladi in predstavniki posameznih organizacij in društev, ki se ukvarjajo z mladimi. Na komisijo se tako lahko obrnejo posamezniki s svojimi predlogi in idejami, o katerih potem odloča komisija in le-te prenese naprej na odločevalce. Poleg tega sofinanciramo aktivnosti Obrtne zbornice

Domžale na področju podjetništva – start up delavnice. Občina Domžale izvaja na področju stanovanjske politike javne razpise za dodelitev neprofitnih stanovanj, kjer so mladi in mlade družine obravnavane kot prednostna kategorija. Poleg tega lahko mladi, če niso uspeli pridobiti neprofitnega stanovanja, zaprosijo Občino Domžale za subvencioniranje tržne najemnine. Mladi so seznanjeni s tovrstnimi ukrepi, saj beležimo velik interes med njimi. V Sloveniji primanjkuje neprofitnih stanovanj, medtem ko je na voljo dovolj drugih oblik (tržno najemniško stanovanje, nakup stanovanja), ki pa so mladim težje dosegljive zaradi visokih cen.

Certifikat Mladim prijazna občina je veliko priznanje za Občino Domžale, hkrati pa velika odgovornost, s katero je lokalna skupnost

prevzela zavezo, da bo tudi v prihodnje uspešno in aktivno izvajala ukrepe s področja mladinskih politik. Z zadovoljstvom sodelujemo z mladimi in radi prisluhnemo njihovim predlogom in idejam, ker se zavedamo, da so mladi pomemben gradnik vsake družbe. Menimo, da je občina Domžale prijetna za bivanje za vse generacije, saj občanom nudimo še ostale možnosti za kakovostno življenje (urejena javna infrastruktura in dovolj zelenih površin, športni parki, poučne tematske poti, ipd ...), poleg tega organiziramo mnoga družabna srečanja, prireditve, dogodke (Čarobno mesto, Kuhna na plac, tržnični dogodki, kino na prostem, poletno gledališče, ipd.) Prizadevali si bomo, da bo občina Domžale tudi v prihodnje mladim prijazna občina.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

-Sprejemamo rezervacije za plačila s turističnimi boni!

-Bogata ponudba počitnic ob Jadranu in Mediteranu

TENTOURS
Ljubljanska 85,
DOMŽALE
www.tentours.si
tel: 01 7240 220

RUDI BUČAR in Banda
PETEK, 28. AVGUST 2020

poletno
Carobno mesto
od 19.30 ure dalje

HAMO & TRIBUTE 2 LOVE
SOBOTA, 29. AVGUST 2020

OBČINA
DOMŽALE

[blunout]

SLAMNIKARSKI PARK
ob Občini Domžale

poletno
Carobno mesto

DOMŽALE
praznik javnih ljudi

IZ URADA ŽUPANA

Nazaj v šolske klopi

Poletni dnevi se bližajo koncu in življenje se počasi iz počitniških tirnic vrača v bolj normalen, ustaljen vsakdan. Čeprav letošnje poletje ni bilo podobno prejšnjim in smo bili prikrasani za marsikatero doživetje, pa smo se zagotovo lahko vsaj malo odpočili od divjega tempa življenja. Tako torej, čez nekaj dni že spet ponovno odpiramo vrata osnovnih šol. Še posebej naj veselo dobrodošlico izrečem vsem, ki boste v letošnjem letu prvič sedli v šolske klopi. Kar 462 vas je, in veseli me, da naše šole vsako leto gostijo toliko novih šolarjev. Žal vas na vaš prvi šolski dan ne morem obiskati, vendar upam, da se kmalu srečamo! Želim vam, da boste skozi proces šolanja spoznali, kaj je tisto, kar vas resnično najbolj veseli in polni. Zavedamo se, da ste mladi naša prihodnost, in zaradi tega želimo, da se v naših šolah dobro počutite. Prav zato strmimo tudi k temu, da so naše šole prijeten in varen kraj. Naj pa bodo varne tudi vse vaše šolske poti. Bodite previdni v prometu, na vašo pot v šolo pa bomo še posebej pozorni tudi mi, vozniki.

Pozdravljeni nazaj v šolske klopi tudi vsi ostali šolarji! Naj bo šolsko leto predvsem polno novih in lepih vtisov, pristrčnih prijateljstev, novega znanja in čudovitih spoznanj.

Spoštovane ravnateljice in ravnatelji, učiteljice in učitelji, strokovne delavke in delavci,

preteklo šolsko leto ste bili postavljeni pred velik izziv, vendar ste ga uspešno prestali in dokazali svojo prilagodljivost, sposobnost sodelovanja in izjemno strokovnost, za katero si zaslužite veliko spoštovanje. Nobenega dvoma ni, da ste kos vsem izzivom, želim pa vam, da bo le-teh čim manj in bomo lahko spet vzpostavili nazaj rutino. Naj bo vaše delo pospremljeno z veliko lepimi trenutki, zabavnimi uricami, vedoželjnimi vprašanji učencev in nasploh, naj vam bo prijetno z učenci deliti svoje znanje in izkušnje.

Srečno!

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Rekonstrukcije cest, gradnja pločnikov ter varne šolske poti

Občina Domžale izvaja številne investicije tudi na področju prometne varnosti in javne cestne infrastrukture.

Največji poudarek pred začetkom šolskega leta namenjamo varnim šolskim potem in varnosti vseh udeležencev v prometu. K izboljšanju prometne varnosti lahko prispevamo največ sami. Z načrtova-

njem in sodelovanjem vseh deležnikov lahko zmanjšamo veliko dejavnikov, ki vplivajo na izboljšanje prometne varnosti.

Na področju nizkih gradenj oziroma cestne infrastrukture nadalju-

jemo z **obnovo vodovoda in kanalizacije na Ljubljanski cesti**, v začetni fazi investicijo izvaja JKP Prodnik, d. o. o., pozneje z gradnjo razširjenega pločnika za pešce in kolesarje nadaljuje Občina Domžale.

Večja investicijsko vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji v letošnjem poletju potekajo tudi v Dobu, kjer je zaradi starih cevodovodov za zagotavljanje varne in zanesljive vožnje to prav tako nujno potrebno. Dela se trenutno izvajajo na **Prešernovi, Kersnikovi in Kajuhovi ulici**. V sklopu prenove Prešernove ulice bomo po prenovi vodovoda in kanalizacije razširili pločnik ter na delu pri Osnovni šoli Dob na pločnik postavili stebričke. S tem bomo dodatno poskrbeli za pešce, ki so tam dnevno vključeni v promet, predvsem otroke, ki obiskujejo tamkajšnje osnovno šolo. Na Župančičevi ulici v Dobu nadaljujemo z obnovo vodovoda in kanalizacije, uredili bomo tudi pločnik in cesto. Začnemo tudi investicijsko vzdrževalna dela na zadnjem sklopu obnove **ceste Dob-Češenik-Turnše**. Trasa 1. faze poteka od naselja Češenik do regionalne ceste v Dobu. V projektu rekonstrukcije ceste je predvidena obnova vodovoda ter morebitni drugi komunalni vodi. V poletnih mesecih smo zaključili z gradnjo **pločnika na Škrjančevem**, prav tako smo z gradnjo novega pločnika zaključili tudi v **Dragomlju**, v starem delu naselja Dragomelj pa smo prav tako že zaključili z rekonstrukcijo vozišča in razširitvijo križišča. Do konca avgusta bo izvedena **rekonstrukcija dela Igriške ulice v Preserjahu**. V okviru rekonstrukcije bo izvedena širitev cestnega telesa, ki bo poleg vozišča vključeval tudi obojestranski pločnik ter ločeno kolesarsko stezo. V sklopu investicije bo urejeno tudi odvodnjavanje vozišča ter postavljena nova prometna signalizacija. Z gradnjo mostička čez Mlinščico v Študi smo zaključili, nadaljujemo z deli **na Študljanski cesti**. Končana pa je tudi **prenova ceste v Spodnji Krtini**.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

JKP Prodnik nadaljuje z deli na Ljubljanski cesti.

Po končanih delih na vodovodu in kanalizaciji z ureditvijo Ljubljanske ceste nadaljuje Občina Domžale.

Nadaljujemo z deli na Študljanski cesti.

Prenovljeno vozišče in razširjeno križišče v Dragomlju

V teku je rekonstrukcija dela Igriške ulice v Preserjahu.

Prenova Prešernove ulice v Dobu

Dela na Župančičevi ulici v Dobu

Dotrajan most je nadomestil nov, sodobno zasnovan most – Most srčnih ljudi.

Investicije na osnovnih šolah

Zaključuje se ena izmed najpomembnejših in največjih investicij – razširitev jedilnice na OŠ Domžale.

Tako bodo šolarji v novem šolskem letu v OŠ Domžale imeli na voljo nove in moderne jedilne prostore. Začenjamo tudi z gradnjo jedilnice in kuhinje na OŠ Rodica. OŠ Preserje pri Radomljah bo bogatejša za novo streho, na POŠ Ihan pa je bila pravkar zaključena preureditev dveh učilnic in avle.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK IN ARHIV
OBČINE DOMŽALE

Nov prizidek jedilnice na OŠ Domžale

Dela na OŠ Rodica

Prenova strehe na OŠ Preserje pri Radomljah

Spletna stran Občine Domžale je z novo posodobitvijo dostopnejša vsem uporabnikom

Občine smo po Zakonu o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (v nadaljevanju ZDSMA) do 23. septembra 2020 dolžne urediti dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij.

ZDSMA ureja ukrepe za zagotovitev dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij za vse uporabnike, zlasti za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti. Ta zakon se uporablja za državne organe, organe samoupravnih lokalnih skupnosti in osebe javnega prava. Povezava do ZDSMA: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregleddPredpisa?sop=2018-01-1351>.

Za delovanje zahtevanih funkcionalnosti je bilo izvedenih že več sto dodelav, še vedno pa se te funkcionalnosti ažurno posodablajo in nadgrajujejo obstoječe delovanje. Navedene dodelave so bile izvedene v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki, z Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije ter z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Nova Gorica.

Nekaj ključnih sprememb v prikazu spletne strani:

- navigacija po glavnem meniju je mogoča brez miške, z uporabo smernih tipk na tipkovnici,
- omogočeno je izbiranje velikosti pisave in izbiranje barvne sheme glede na barvno slepoto obiskovalca spletne strani,
- onemogočene so 'pasti brez tipkovnice',
- prilagojena so vnosna polja za izpolnjevanje obrazcev,

Nova funkcionalnost spletne strani

- grafičnim elementom so dodani tekstovni oziroma besedilni opisi,
- z ustreznimi napravami (računalniškimi dodatki) je mogoče vsebino spletne strani prebrati z Braillovo pisavo,
- izjava o skladnosti z ZDSMA ...

Najbolj vidna in izpostavljena funkcionalnost na spletni strani je ikona v zgornjem desnem kotu – ikona s prečrtanim očesom. Po kliku na to ikono se odpre novo okno za izbiro večje ali manjše velikosti pisave in izbor barvne sheme pisave in ozadja, tako da se vsebi-

na spletne strani prilagodi obiskovalcu.

Z uvedbo navedene nadgradnje smo omogočili dostopnost občinske spletne strani tudi uporabnikom z različnimi oblikami oviranosti.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Obvestilo o javnem razpisu

Posojila s subvencionirano obrestno mero za spodbujanje podjetništva v občini Domžale za leto 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi naročila, objave/aktualni« objavlja Javni razpis za posojila s subvencionirano obrestno mero za spodbujanje podjetništva v občini Domžale za leto 2020.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **18. oktobra 2020**.

OBČINA DOMŽALE,
URAD ŽUPANA

Zaključena je energetska sanacija Vrtca Cicidom na Viru

Še pred vrnitvijo otrok v vrtec je Občina Domžale zaključila z energetsko sanacijo vrtca Cicidom na Viru. Tako se bodo otroci v novem šolskem letu v vrtcu počutili še prijetneje.

Energetska sanacija objekta bo pripomogla k zmanjšanju stroškov ogrevanja, porabe električne energije in vode, kar pa vse skupaj predstavlja tudi manjše okoljske obremenitve. V sklopu investicijskih del je bila izvedena dodatna izolacija fasade in zamenjava stavbnega pohištva s troslojnimi okni. Otroke bo tako z novim šolskim letom pričakal prenovljen objekt, ki bo nudil več toplote v hladnih, ter manj vročine v poletnih dneh.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Vrtčevske otroke enote Cicidom na Viru čaka v novem šolskem letu prenovljen objekt.

VARNO POT
V ŠOLO IN DOMOV

Vabljeni na vodeni ogled pravljіčno-doživljajske poti

PRAVLJIČNI ŠUMBERK

Pravljіčni Šumberk

sobota, **12. september**, ob 10. uri

Zbor: Češminov park

Dogajala se nam bo:

Jamarska dogodivščina in Gozdna pedagogika

VELIKI INTERVJU

BRALNA PISMENOST VPLIVA NA BRUTO DRUŽBENI PROIZVOD

NINA MAV HROVAT, DOBITNICA SREBRNEGA OBČINSKEGA PRIZNANJA IN SOAVTORICA LAHKONOČNIC

Nina Mav Hrovat, letošnja dobitnica srebrnega občinskega priznanja, je po poklicu magistrica predšolske vzgoje, zaposlena v Vrtcu Domžale kot pomočnica ravnateljice.

Cveta Zalokar
Foto: osebni arhiv

Najraje dela z otroki, a še zdaleč ne le službenih stvari. Delo z otroki in ljubezen do pravljic sta ju pripeljala do prvih del, ki so bila objavljena v revijah za otroke (Cicido, Ciciban ...). V zadnjih letih je postala ena najbolj uveljavljenih in priljubljenih pisateljic leposlovja za otroke in mladino, zadnja med njimi Posluh, jazbec gre! je pri Založbi Miš izšla leta 2020.

Za prvenec O kralju, ki ni maral pospravljati, je leta 2009 prejela nagrado Izvirna slovenska slikanica in nagrado Zlata hruška, za pravljico O miški, ki je zbirala pogum, je bila leta 2013 nominirana za nagrado Kristine Brenkove, leta 2019 pa je bila nominirana tudi za nagrado Desetnica za delo Miška želi prijatelja. Veliko nastopa kot pravljíčarka in je velika spodbujevalka branja, še posebno med otroci in mladino. Ukvarja se tudi z ljubiteljsko kulturo v Kulturnem društvu Mlin Radomlje, je avtorica komedij za odrasle in več otroških predstav, ki so bile uprizorjene v Radomljah in na drugih odrih po Sloveniji, preizkusila se je kot igralka, scenaristka, režiserka. Pred kratkim pa je soustvarila tudi posebno serijo 12 zvočnih pravljic Lahkonočnice.

Morda najprej o branju, saj številne analize kažejo, da so bralne navade vse slabše. Ljubezen do branja se začne že zelo zgodaj, v predšolski dobi. Zakaj je branje tako pomembno?

Branje spodbuja razvoj, intelekt, bogati besedni zaklad, razvija domišljijo, predstavljalivost, kreativnost ... Verjetno poznate znani Wittgensteinov rek: »Meje mojega jezika so meje mojega sveta.« Res je. S knjigo se v nekaj urah lahko prestavimo v različne vloge, potujemo v času, se znajdemo v različnih prostorih, situacijah, dobrih in slabih, ki jih v življenju ne bomo nikoli izkusili. Lahko pa beremo o realnih situacijah, za katere je dobro, da se pripravimo nanje prek knjižne simulacije dogodkov in si pomagamo z izkušnjami literarnih junakov.

Zakaj je še posebej pomembno knjigo približati in brati otroku?

Branje otroku je vsakič posebej poseben dogodek. Gre za tesno interakcijo, pri kateri skupaj odkrivamo svet, se življamo v junake in njihove težave, čustvujemo, si zamišljamo, presojamo, primerjamo, urimo sposobnosti, kritično mišljenje, pomnjenje ... Z branjem kakovostnih knjig otroku nudimo obilje tistega, kar potrebuje za svoj mi-

Z branjem kakovostnih knjig otroku nudimo obilje tistega, kar potrebuje za svoj miselni, čustveni, socialni in estetski razvoj, hkrati pa tkemo tesne medsebojne vezi. Nobene knjiga se ne konča, ko zapremo platnice. Miselni procesi, pogovor o knjigi, literarnih junakih, zapletih, razpletih ipd. se intenzivno dogajajo tudi pozneje, zato otroci pogosto želijo, da jim večkrat preberemo isto knjigo in s tem predelajo največ, kar jim knjiga ponuja.

selni, čustveni, socialni in estetski razvoj, hkrati pa tkemo tesne medsebojne vezi. Nobene knjiga se ne konča, ko zapremo platnice. Miselni procesi, pogovor o knjigi, literarnih junakih, zapletih, razpletih ipd. se intenzivno dogajajo tudi pozneje, zato otroci pogosto želijo, da jim večkrat preberemo isto knjigo in s tem predelajo največ, kar jim knjiga ponuja.

Starši se srečujejo tudi z vprašanjem, kako in kdaj brati otroku, kako vzgojiti navdušene bralce. Kaj bi jim svetovali?

Otrokom je treba brati v različnih situacijah. Zmotno je prepričanje, da otroci poslušajo zgolj, preden gredo spat. Napeto ali zelo zabavno pravljico je bolj primerno brati popoldan, da se otrok po njej lahko igra in predela morebitne notranje konflikte, na katere je naletel. Ne poznam otroka, ki ne mara knjig. Če se vam to zgodi, verjetno pomeni, da niste vzeli prave knjige. Enoli dvoletni otrok ne zmore sledi-

ti pravljici, zlahka in z veseljem pa bo sledil ritmičnim pesmicam z velikimi ilustracijami ali kratkemu tekstu iz igroknjig. Otroka boste navdušili, če mu boste našli ustrezno bralno gradivo in mu bo pri poslušanju prijetno. Če otrok raje govori, kot posluša, izberite knjigo brez besedila in naj vam ob ilustracijah pripoveduje sam. Vedno naj bo branje prijetna izkušnja in ne nekaj na silo.

V vrtcih se zelo trudite, da bi otrokom približali knjigo. A to ni dovolj, kakšen zgled in kako naj bodo pri branju starši?

Odnos, ki ga imamo otrokovi vzorniki do knjig, vpliva na otrokov odnos do branja. Starši že z minimalnimi, nezavednimi gestami otroka učimo. Pri tem si moramo postaviti vprašanja: Kako pogosto nas otrok vidi, da beremo? Imamo doma knjižno omaro ali poseben prostor za knjige? Gremo skupaj z otrokom v knjižnico ali še bolje v knjigarno in se obdarimo z novo knjigo po svoji

izbiri? Je nakup knjige dogodek ali zgolj na zahtevo šole? Se nam knjige zdijo nepotreben strošek ali menimo, da je imeti svojo knjigo vrednota? Je branje zapravljanje časa ali si čas za branje vedno najdemo? Že malenkosti, da si kljub naglici vzamemo pet minut za umirjeno branje, da med vožnjo povemo, kaj smo prebrali in katero knjigo si želimo prebrati, so močna sporočila, ki jih spotoma prenesemo otrokom. Ste kdaj brali in se zraven nasmeljali ali skremžili? Otroci se na to odzovejo: »Pokaži! Kaj piše?« To so neposredne spodbude za poznejše branje, s katerimi spodbujamo radovednosti in interes.

Zakaj je pomembno tudi skupno obiskovanje knjižnice?

Naj bo še tako nepravilno, dejstvo je, da si vsega ne moremo kupiti, pravzaprav pa to niti ni smiselno in realno. Knjižnice s svojo ponudbo omogočajo, da imamo vsi dostop do različnih, kakovostnih gradiv. To kolektivno razkošje nas povezuje, izenačuje možnosti in zmanjšuje ranljivost. Dobra bralna pismenost, ki jo omogoča stalni dostop do knjižnih gradiv, je temelj za razvoj ter obvladovanje drugih zmožnosti in kompetenc, dviguje standard in izboljšuje kakovost življenja. Nekaterim odraslim je prva asociacija pred odhodom na dopust: »Moram še v knjižnico!« In če si knjigo izposodimo odrasli in predstavlja pomembnega sopotnika na dopustu, je prav, da si knjige izposodijo tudi otroci in jih vzamejo s seboj na počitnice.

Kakšen zgled in kako naj imajo starši in stari starši?

Staršem otrok vedno sledi, jim zauja in jih posnema. Otroci si želijo pozornosti, želijo si bližine in sprejetosti. Gre za osnovne otrokove potrebe. To lahko doseže s knjigo in pogovorom ob njej, ali pa nagajanjem in povzročanjem težav. V vsakem primeru zadovolji svoje potrebe, razlika je le v načinu in sprejemljivosti početja. Če bi obstajali vzgojni recepti, bi bil to eden od njih. Stari starši imajo poseben status v otrokovem življenju. Pogosto so otrokom, če le živijo dovolj blizu, da imajo stalne stike, drugi najpomembnejši bližnji v življenju. Običajno si vzamejo več časa, so bolj umirjeni, imajo veliko življenjskih izkušenj ... V vsakem primeru je vedno bolje imeti več pozitivnih vzornikov kot enega.

Kako izbrati in kakšna je dobra knjiga?

Dobra knjiga nas navduši. Knjiga nas 'vleče', ne moremo je odložiti, o njej premišljujemo tudi potem, ko smo jo že prebrali in si jo morda želimo večkrat prebrati. Rečemo, da nas knjiga nagovori in zbudi naše zanimanje, nas vznemiri, prebudi celo paleto čustvenih stanj, ne zgolj prijetna in enostavna čustva. Ob dobri knjigi pozabiš na čas. Za

TEMA MESECA

NEURJE, KOT GA NE POMNIMO

Spomin na neurje s točo, ki je bila debela tudi pet centimetrov in več, je še vedno živ.

Miha Ulčar
Foto: Miro Pivar, CZR Domžale, Franc Prelovšek

V preteklih letih je bila domžalska občina bolj ali manj izvzeta iz tako hudih ujm, na kar je po vsej verjetnosti veliko vplival letalski promet, saj zračni koridor za pristane letal poteka nad domžalsko občino. Od letošnje pomladi je zaradi novega koronavirusa letalski promet močno upadel, zaradi česar pomoči na nebu pri razbijanju oblakov od takrat skorajda ni nič. Omenjeno razmišljanje ni osamljeno, saj nam je že v času ujme in pa tudi pozneje isto zgodbo povedalo veliko število občanov. Drugo dejstvo, ki še bolj zdrži, pa je, da smo v zadnjih letih pričali velikim vremenskim spremembam, zaradi česar so neurja in druge ujme pojavile, na katere moramo v prihodnosti računati. Po besedah **podžupanje Občine Domžale in članice štaba Civilne zaščite mag. Renate Kosce** je minulo neurje s točo presenetilo vse, saj takšne vremenske napovedi ni bilo napovedane za naše območje.

Pokazalo se je, da imamo sistem zaščite in reševanja v občini Domžale na zelo visokem nivoju

Se je pa v tem nepredstavljenem primeru pokazalo, da imamo sistem zaščite in reševanja v občini Domžale na zelo visokem nivoju. Ta sistem pa tvorijo srčni posamezniki iz različnih organizacij, ki so v vsakem trenutku pripravljeni priskočiti na pomoč. Že v času neurja so bili v prvih bojnih vrstah gasilci iz vseh gasilskih društev domžalske občine, na pomoč pa so jim priskočili tudi gasilci iz sosednjih občin. V času sanacije, ki je trajala tri dni, pa so na pomoč priskočili tudi gasilci iz Regije Ljubljana III. ter gasilci iz Tolmina in Medvoda. Gasilcem so se pridružili tudi jamarji, alpinisti in še nekateri posamezniki iz organizacij, ki so vključene v sistem zaščite in reševanja. »Hitro smo se organizirali in se lotili dela, vse intervencije že v nočnem času so potekale zelo dobro,« je poudarila podžupanja in nam tudi pojasnila, da bi v primeru napovedi o hujšem neurju odprli garažno hišo, ki jo običajno odprejo za nepredvidljive stvari. Dodala je, da gre pohvaliti vso organizacijo, Gasilsko zvezo Domžale in CZR Domžale, ki so prvi del intervencij v času neurja in potem v nočnem času izpeljali odlično. »V zgodnjih jutranjih urah smo vstopili v stik tudi z našimi javnimi zavodi. Ugotovljeno je bilo, da je prišlo do poškodbe na strehah OŠ Roje, OŠ Rodica in OŠ Venclja Perka, kjer je prišlo tudi do večjega izliva vode v telovadnico. Aktivirana so bile ekipe civilne zaščite za podporo in pogodbeni gradbeni izvajalci. Prav tako je zjutraj naš pogodbeni izvajalec pregledal celotno javno infrastrukturo in v nadaljevanju saniral okrog 20 kilometrov makadamskih cest v občini, da so spet prevozne. Smo pa na terenu opazili, da se je veliko občanov samoorganiziralo, pri tem pa so jim na pomoč priskočili tudi sosedje in prijatelji,« je povedala podžupanja.

Hudo neurje s točo je vse zelo presenetilo

»Hudo neurje z debelo točo nas je zelo presenetilo. Kot upravnik sem bil zelo zaskrbljen zaradi situacije, na pomoč smo takoj poklicali gasilce,« nam je v uvodu pogovora povedal **Franc Prelovšek iz podjetja Mazur, d. o. o., ki je upravnik Prodajnega centra Breza**, na katerem je neurje s točo naredilo veliko škodo. »Toča je razbila 26 kupol na strehi, zaradi naliva pa je voda zalila prostore in trgovine v objektu. Poleg kupol je toča poškodovala tudi štiri večje nadstreške, najbolj tisto na vrhu objekta. Na pomoč so nam priskočili gasilci PGD Domžale - mesto in gasilci CZR Domžale z avtolestvijo, ki so s ponjavami zaščitili vseh 26 kupol ter pomagali odstraniti vodo, ki je zalila prostore prodajnega centra. Ob tej priložnosti se zahvaljujem gasilcem za hiter odziv in nesebično pomoč. S skupnimi močmi smo takrat začasno sanirali objekt, da ni prišlo še do večje škode,« je dodal

Prelovšek. Zaupal nam je, da so do zdaj sanirali že 90 odstotkov škode. Je pa takrat toča poškodovala tudi dvanajst osebnih vozil, ki so bila parkirana ob prodajnem centru.

Tresla se je vsa streha

»V času, ko se je pripravljalo na neurje smo bili doma, že pred tem smo zaprli vsa okna in vrata, da veter ne bi nanosil dež v hišo. Kmalu, ko se je začela nevihta smo zaslišali, da se trese vsa streha. Skozi okno smo videli avto, ki je bil parkiran nasproti hiše, nanj pa je padala za otroško pest debela toča, ki se je odbijala od avta. Soseđi pa je na stanovanjski hiši toča razbila stekla na hiši. Takrat smo vedeli, da bo zaradi takšne toče na strehi nastala velika škoda,« je svojo izkušnjo z nami delila Stajka Skrbinšek z Rodice, ki jim je neurje s točo popolnoma uničilo streho. Zaradi poškodovane strehe in naliva jim je v zgornjem nadstropju voda zalila sobe. »Najprej smo mislili, da bomo uspeli pravočasno dobi-

ti krovce, da bodo vsaj malo pokrpali streho, da ne bi nastala še večja škoda. Ker je bilo dobiti krovca v tistih dneh zelo težko, smo poklicali gasilce, ki so vsaj začasno prekrili streho in jo zaščitili pred nadaljnjo škodo. Moram povedati, da so bili gasilci zelo požrtvovalni, za kar se jim zelo lepo zahvaljujem,« je še povedala Stajka, ki nam je tudi zapala, da v 24-letih odkar živijo na Rodici, takšnega neurja s točo še ni bilo.

Pri sanaciji objektov sodelovalo 1200 posameznikov, na pomoč priskočili tudi gasilci iz sosednjih gasilskih zvez

Ekipe, skupaj je bilo vključenih 1200 posameznikov, so nato v treh dneh pred nadaljnjo možno škodo zaščitile kar 601 objekt. Vsi pa so pri tem opravili ogromno ur prostovoljnega dela. »Celoten Sistem civilne zaščite Občine Domžale je s pomočjo gasilcev Regije Ljubljana III. ter gasilcev iz Tolmina in Medvoda odlično opravil svoje

delo. Ob tem pa se je pokazalo, da znamo stopiti skupaj v takšnih razmerah, ki so bile nepričakovane,« je poudarila podžupanja, ki nam je še povedala, da so aktivnosti na terenu za primere, če bi prišlo do kakšnih poškodb, ves čas spremljali v Zdravstvenem domu Domžale. Na srečo poškodb pri sanaciji ni bilo, so pa vsi opravljali delo v zelo težkih razmerah, saj je bila v tistih dneh velika vročina, večina del pa je potekala na višini. Svojo pomoč so ponudili tudi številni občani, ki so ponujali svojo zalogo strešne kritine, Obrtna zbornica Domžale pa je skupaj z Občino Domžale iskala krovce po celotni državi. Po ujmi je bila več dni vzpostavljena tudi posebna telefonska številka, na kateri so občani dobili dodatna pojasnila.

V aktivnosti so bili vključeni: **štab Civilne zaščite Občine Domžale, Center za zaščito in reševanje Domžale, vsa društva iz Gasilske zveze Domžale, pogodbeni gradbeni podjetja in izvajalci za teh-**

nično reševanje, ekipa civilne zaščite za podporo, Rod skalnih taborov Domžale, Alpinistični odsek pri PD Domžale, Jamarska reševalna ekipa Simon Robič Domžale, prostovoljni gasilci iz Regije Ljubljana III (GZ Mengeš, Moravče, Lukovica, Kamnik, Komenda, Litijska, Šmartno pri Litijski), Gasilska brigada Ljubljana, PGD Kamnik, PGD Litijska z vozili za reševanje z višin (avto lestev) ter gasilska društva iz občin Tolmin in Medvode.

To je delo za dušo in ne za značko ali priznanje

Med gasilci, ki je bil na terenu vse dni, vključno na večer neurja, je bil **Aleš Grm iz PGD Domžale - mesto**, ki nam je povedal, da so na večer neurja najprej posredovali na požaru v Depali vasi, nekaj ur kasneje pa se je začelo posredovanje ob neurju: »V noči neurja smo bili na terenu do štirih zjutraj, ob šesti uri pa smo že nadaljevali z delom. Se pravi, da je bilo spanja bolj malo.« Spregovoriva tudi o pogojih, v katerih so morali delati. Aleš je povedal, da so bili pogoji res težki, na strehi je bilo zaradi poletne vročine in folij, s katerimi so sanirali škodo, zagotovo 50 stopinj Celzija. Delo pa so opravljali v popolni gasilski delovni opremi. »Z dobro voljo se da vse rešiti. Če bi to delo opravljal kot poklic, ga ne bi mogel opravljati. Ni življenjsko, prav tako fizično ni mogoče. Če pa gledaš z zornega kota, da nekemu pomagaš in da znajo ljudje to ceniti, pa je zgodba drugačna. To je delo za dušo in ne za značko ali priznanje. Gasilec ne moreš biti, če nisi z dušo in srcem pri stvari,« nam je zaupal Aleš, ki je imel tudi to srečo, da ima v svojem podjetju Enzo grafika, d. o. o., takšne sodelavce, da so v času, ko je bil odsoten, opravili njegovo delo. O sami organizaciji pa je povedal, da je bilo poskrbljeno čisto za vse, vključno z opremo in prehrano: »Civilna zaščita Občine Domžale in Gasilska zveza Domžale imata to urejeno na zelo visokem nivoju. Tako, kot je sistem civilne zaščite in reševanja organiziran v Domžalah, dvomim, da je še kje.«

Minister Počivalšek na obisku in ogledu škode obljubil, da bodo na vladi pregledali, če in kako lahko država pomaga

Zaradi izredne prizadetosti naše občine je svoj obisk v četrtek, 30. julija 2020, v popoldanskih urah napovedal **gospodarski minister in podpredsednik vlade Zdravko Počivalšek**, ki se je srečal s predstavniki Občine Domžale in tamkajšnje civilne zaščite. Zatem si je na terenu ogledal nekaj najbolj poškodovanih objektov. »Seznanil sem se s 'težo' škode v Domžalah in okolici. Poškodovanih je več sto objektov in 20 kilometrov makadamskih cest,« je po ogledu dejal v izjavi za medije. Dodal je, da bo s temi informacijami seznanil vlado, da se posledice neurja čim prej sanirajo. Skupaj bodo tako pregledali, če in kako lahko država pomaga. Ob tem je minister izrazil zadovoljstvo, da kljub veliki premoženjski škodi med neurjem ni bilo težjih poškodb med prebivalstvom. Izrazil je prepričanje, da bodo našli rešitve za to, da se posledice neurja čim prej odpravijo.

Dokazali so, da znajo stopiti skupaj, kadar je potrebno

Ob obisku ministra smo se pogovarjali z **Andrejem Jarcem, direktorjem CZR Domžale, in Slavkom Jalovcem, predsednikom Regije Ljubljana III**. Jarc je povedal, da so gasilci pokazali in dokazali, da znajo stopiti skupaj, da znajo narediti tisto, kar se od njih pričakuje: »Kljub popolnoma neprespani noči so se zjutraj začele stvari odvijati ponovno. Stvari tečejo praktično brez kakršnikoli težav in na srečo brez poškodb. Iskrena zahvala vsem prostovoljnim gasilskim enotam iz Gasilske zveze Domžale in Regije Ljubljana III. Dokazali smo, da znamo stopiti skupaj in da bomo vedno stopili skupaj, kadar bo potrebno.« Jalovec pa je povedal, da je poveljnik Regije Ljubljana III, takoj ko so izvedeli za novice o ujmi v Domžalah, pozval gasilske zveze regije, da priskočijo na pomoč. »V naši regiji deluje osem gasilskih zvez, odzvalo se

jih je sedem, in sicer pomaga 40 gasilskih društev. Gasilci smo stalno pripravljeni in pridemo pomagat. Ljudje pa so zadovoljni z nami in nas podpirajo,« je še dejal Jalovec.

Občani, ki so v neurju utrpeli škodo, so lahko oddali obrazec za prijavo škode

Občina Domžale je za namen prijave ogleda škode, ki je nastala po neurju, objavila poseben obrazec, ki so ga lahko oddali občani, ki so v neurju s točo utrpeli škodo na stanovanjskih objektih. Skupaj so do roka, 14. avgusta 2020, na občini prejeli 692 vlog, ki jih vnašajo v državno spletno aplikacijo Ajda, kjer bodo po besedah podžupanje pristojni na državi vloge obravnavali in se odločili ali in v kolikšni višini bodo nastala škoda povrnili. Občinska komisija za ocenjevanje škode na terenu na podlagi vseh zbranih prijav opravlja ogleda na terenu. Preverila bo vse objekte, katerih lastniki so oddali obrazec za prijavo škode.

Ob tem na Občini Domžale poudarjajo, da je naloga lokalne skupnosti zgolj ta, da preko občinske komisije popiše škodo na objektih in zbere vse podatke ter jih vnese v spletno aplikacijo Ajda. Celotno dokumentacijo bo občina posredovala naprej pristojnemu ministrstvu. O tem, ali bo država namenila sredstva za odpravo škode oziroma, kdo je upravičen do povračila in v kakšni višini, pa odloča izključno država oziroma pristojno ministrstvo.

Na naša vprašanja, kako bodo časovno potekali ogledi, kakšen bo njihov postopek in kdo so člani komisije, ki bo opravila popis škode, podžupanja odgovarja: »Občinska komisija za ocenjevanje škode (razdeljena je v več delovnih ekip) je s svojim delom že začela v preteklih dneh in preverja vse objekte, katerih lastniki so oddali obrazec za prijavo škode. Komisijo sestavljajo člani iz gradbene stroke, uradniki iz občinske uprave ter posamezni pripadniki, ki so vključeni v Sistem zaščite in reševanja Občine Domžale.« Iz popisa se bo videlo, koliko

je bilo resno poškodovanih objektov in koliko delno. Po besedah podžupanje bo po popisu škode tudi znano, kakšna je dejanska škoda. Je pa že po dosedanjih ocenah ogromna.

Vremenske spremembe postajajo stalnica, zato je smiselno premisliti o možnostih, ki jih imamo, da kar se da dobro zaščitimo sebe in našo lastnino

»Zadnje vremenske pojave lahko razumemo tudi kot opozorilo, da je morebiti smiselno premisliti o možnostih, ki jih imamo, da kar se da dobro zaščitimo sebe in našo lastnino. Vremenske spremembe postajajo stalnica, neurja vsako leto silovitejša in vedno težje jih je lokacijsko napovedati, kar še dodatno povečuje strah in negotovost, sočasno pa tudi otežuje zgolj morebitno poznejše iskanje možnosti sanacij,« nam je v pogovoru po ujmi, ko so imele zavarovalnice polne roke dela z ogledi in popisom škode, dejal **Peter Đekič, vodje prodaje na Zavarovalnici Triglav, d. d.** Ob tem je povedal, da je na tem področju pokritost zavarovanih zgradb-poslopij ter vozil kar dobra. Sočasno pa je dodal, da je ob misli na sklenitev zavarovanja pomembno, da so le-ta tudi pravilno sklenjena (kriti pravilni riziki in obseg ter višina kritja). Na naše konkretno vprašanje, kdo v primeru, da je prišlo do razkritja strehe, krije strošek odvoza strešnikov, ki niso več uporabni, je odgovoril: »V primeru, da zavarovanje krije stroške čiščenja, je v to zajet tudi strošek odvoza poškodovanih strešnikov.«

Kako ravnati z odpadki, tudi nevarnimi in kjer jih občani lahko predajo

V zadnjem neurju so nastali tudi številni odpadki, ki jih je vsekakor treba oddati na ustrezne kraje. Javno komunalno podjetje Prodnik je pripravilo posebno prilogo, kako pravilno ravnati z nastalimi, tudi nevarnimi odpadki, in kje jih občani lahko predajo. V prilogi so med drugim tudi zapisali, da lahko vse odpadke,

tudi gradbene (kot je na primer strešna kritina), odpadke iz azbesta in druge, uporabniki pripeljejo v Center za ravnanje z odpadki Dob. Še posebej pozorni pri odvozu in predaji gradbenih odpadkov in odpadkov iz azbesta naj bodo tisti, ki imajo sklenjeno zavarovanje, saj v tem primeru so odpadki, ki nastanejo zaradi dogodka, ki ga krije zavarovalna polica, predmet zavarovanja in prejeti račun lahko osebe uveljavljajo za povrnitev stroškov pri zavarovalnici. Pri odvozu in predaji odpadnega materiala ustreznemu predelovalcu so kot dodatna pomoč lahko tudi izvajalci gradbenih del, ki običajno za ta del poskrbijo kar sami.

Občani lahko gradbene in azbestne odpadke predajo tudi kateremu koli drugemu ponudniku, ki ima dovoljenje za zbiranje in predelavo tovrstnih odpadkov, še piše na njihovi spletni strani, kjer je objavljen tudi trenutni obratovalni čas centra, in sicer od ponedeljka do petka od 14. do 20. ure ter ob sobotah od 8. do 20. ure.

Ljudje cenijo to, da so posamezniki priskočili na pomoč

Da znamo ljudje v težkih trenutkih še vedno stopiti skupaj, pove zadnje dogajanje v zvezi z odpravljanjem posledic neurja v domžalski občini. Podžupanja nam je zaupala, da glede izvedenih intervencij dobivajo veliko pohval in pa, da živijo v občini, kjer je takšna stvar tako dobro organizirana. »Ljudje cenijo to, da so posamezniki priskočili na pomoč, koliko prostovoljnih ur je bilo narejenih in v kakšnih razmerah so morali delati. Pohvale so res na mestu. Naj še dodam, da smo se v času ujme in odpravljanja posledic neurja zelo dobro povezali s portalom domzalec.si, prek katerega smo zelo dobro komunicirali z občani,« je še povedala podžupanja in dodala, da se na Občini Domžale zahvaljujejo vsem gasilcem, pripadnikom zaščite in reševanja za pomoč ter občanom, ki so z razumevanjem in strpnostjo pripomogli k mirnemu reševanju in odpravljanju posledic neurja. □

NOVICE

KOLUMNA • VZGOJA BRALCEV

NINA MAV

STRAHOVI PRI OTROCIH

September je mesec, ki nas navdaja bodisi z veseljem po ponovnem obisku šol in vrtcev ali pa strahom pred ločitvijo, zapustitvijo, tako imenovanem separacijskim strahom.

Separacijski strah se prvič pojavi pri otrocih, starih okrog sedmega meseca in ga prepoznamo po nenadnem jok, ko zapustimo prostor oziroma izginemo iz vidnega polja otroka. Pojavi pri vseh otrocih, v neznanem okolju in z neznanimi ljudmi je močnejši, a temu se ne moremo izogniti, saj otrok še ne pozna mnogo ljudi, krajev in raznih situacij. Njegov svet je še majhen, strah pa ogromen. Naloga odraslih je, da strah blažimo in otroku pomagamo, da ga hitreje in učinkoviteje obvlada.

Separacijska stiska se pojavlja tudi pozneje, denimo ob vstopu v vrtec ali šolo, celo po počitnicah ali daljši odsotnosti, čeprav je otrok že navajen na novo okolje (vrtec, šolo). Vsi otroci niso enako občutljivi na začasno ločitev od staršev, nekateri pa imajo hude stiske. O separacijski anksioznosti govorimo tudi pri odraslih, zato je smiselno, da se z obvladovanjem tovrstnih stisk in strahov začnemo ukvarjati čimprej. Da bi se učinkovito spopadli z obvladovanjem občutkov, jih je treba najprej prepoznati in se nanje ustrezno odzvati. Otroku ne pomaga, če ga prepričujemo, da ne bo nič narobe, naj ga ne bo strah, naj ne joka ipd.

Predšolski otroci se bojijo različnih stvari, strahovi se spreminjajo tudi glede na starost. Rečemo jim razvojni strahovi. Najbolj pogosto se bojijo ločitve od staršev (tudi najmlajši), tujcev, neznanih predmetov, teme, noči, živali, hrupa, bliskanja in gmenja, od četrtega leta dalje še nadnaravnih bitij, hudobcev, poškodb ... Strah se odraža v čustvenih odzivih (jok, napadi panike, jeza, kričanje ...), pojavijo se lahko telesni znaki (bolečine v trebuhu, vrtoglavica, glavobol ...). Za reševanje težav pri ljudeh velja, da jih mnogo izzveni, če se znamo pogovarjati.

Otroci so ljudje, ki imajo manj izkušenj in poznajo manj besed, zato potrebujejo več pomoči odraslih. Pri pogovoru so otrokom v veliko pomoč knjige.

Kakovostne otroške knjige poleg vsebine odlikujejo odlične ilustracije, ki otrokom pomagajo prepoznati čustva, ponazoriti situacijo, orisati problem in jih ustrezno ubesediti. Otroku ni smiselno postaviti vprašanja: »Kaj ti pa je? Zakaj se tako dereš?«, medtem ko otrok joka in brca okrog sebe, ker mora v vrtec, saj ne zna ubesediti stiske, v kateri se je znašel. Preplet čustev, ki jih otrok še ne obvlada, je močan, otrok čustev

med seboj ne loči, niti ne pozna besed zanje, zato vam ne more odgovoriti ter vam le na zelo glasen in nazoren način, s kričanjem, jokom in brčanjem, kaže, da je v stiski in mu je neprijetno. Bolj se boste jezili, bolj se bo razburjal in dlje bo trajalo. Tako situacijo lahko omilite, če zvečer oziroma ko je otrok umirjen in se je pripravil pogovarjati, sedete in preberete slikanico, kjer se glavni junak sooča s podobnimi težavami. Potem se ob ilustracijah z otrokom pogovarjate. Opisujete in pripovedujete

“Preplet čustev, ki jih otrok še ne obvlada, je močan, otrok čustev med seboj ne loči, niti ne pozna besed zanje, zato vam ne more odgovoriti ter vam le na zelo glasen in nazoren način, s kričanjem, jokom in brčanjem, kaže, da je v stiski in mu je neprijetno. ... Tako situacijo lahko omilite, če zvečer oziroma ko je otrok umirjen in se je pripravil pogovarjati, sedete in preberete slikanico, kjer se glavni junak sooča s podobnimi težavami.”

te mu o svojih izkušnjah, poimenujete čustva in občutke, razložite, zakaj nastanejo in otroku zagotovite, da ga imate radi. Če ga je strah, ko ga pustite v vrtcu in vas ni ob njem, mu obljubite, da se boste vrnili ponj ipd. Obljubo morate vedno izpolniti!

Če ga je strah teme oziroma noči, so na voljo slikanice o odhodu v posteljo, nespečnosti in strahu pred domišljajskimi bitji. In nočna lučka. Ni naključje, da je slikanic s takimi vsebinami veliko. Verjetno ne bo dovolj, da preberete samo eno, otrok bo večkrat želel poslušati podobne pravljice in se pogovarjati. S tem bo premagoval svoje stiske in strahove. Pri dojenčkih vam pravljice še ne bodo pomagale. Takrat je čas za igroknjige. Vzemite takšno, kjer se kdo ali kaj skriva, knjigo z zavihki, knjigo z lutko ipd. Lahko pa je knjiga zgolj sredstvo, za katero skrijete svoj obraz in se z otrokom igrate: »Ni-ni? Ku-ku!« Saj veste, skrijete obraz in rečete: »Ku-ku!« Otrok se bo glasno smejal in zahteval: »Še!« S to preprosto igro, ki jo lahko ponavljate v nedogled, otrok premaguje separacijski strah. □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slammnik.

Križnikov pravljčni festival v duhu Svetega Coprijana

Deveti Križnikov pravljčni festival, ki ga organizira Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik in sodelovanju s KD Motnik, TD Motnik in Me4, bo zaradi posledic novega koronavirusa letos v avgustu in septembru. Posvečen bo novo nastali knjigi Gašperja Križnika Sveti Coprijan: pravljice, povedke in drugo pripovedno izročilo iz Motnika in okolice, ki je izšla v sozaložništvu Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik in Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU.

Že več kot eno leto povezujemo poslovno odličnost in žensko energijo

Članice kluba Poslovne odličnosti Domžal in okolice smo v marcu 2020 praznovali prvo leto obstoja. Ravno 12. marca smo morale odgovoriti prvo slavnostno sejo, saj je prišel čas, ko je bilo treba dati varnost članic na prvo mesto. Na ustanovni skupščini 12. marca 2019 nas je bilo 12, danes nas je že 27. Z odličnimi dogodki nam ni težko privabiti novih članic.

Pred poletjem smo že komaj čakale, da se lahko spet srečamo. Tokrat smo si izbrale dogodek na prostem, da smo se lahko družile čim bolj sproščeno. Junjski popoldan nam je polepšal Konjeniški klub Krumperk. Ena pogumnejša od druge smo se podale na ta prijeten, za marsikatero nov iziziv. Ljubezen do konj se je dotaknila prav vseh. Imele smo se odlično.

Članice Kluba poslovne odličnosti prisegamo na trajnost, zato na vseh dogodkih poskrbimo za domače sladice in sokove ter čim manj odpadkov, da naše narave ne obremenjujemo preveč. Prav tako si želimo sproščenosti in povezovanja. Med seboj si pomagamo, širimo informacije, ozaveščamo druga drugo ter občane naših občin. Najpomembnejše pa je, da si podajamo pozitivno energijo, ki jo članice kdaj v naših poslovnih okoljih pogrešamo.

V času našega obstoja smo občanom Domžal predstavile preventivo ob zgodnjem odkrivanju raka na dojki, se naučile supati, šle na okoliške hribe po svež zrak, imele delavnico LinkedIna, se sprehajale po ljubljani z rdečimi baloni v rokah za dober namen, se naučile hitrih trikov profesionalnega ličenja, skupaj odprle veseli december ter uradno obiskale občini Domžale in Komendo. Med občane Komende smo povabile izjemno pisateljico Bronjo Žakelj, v Domžalah soorganizirale prvi Meetup, na katerem smo odkrivali, kaj nas čaka v prihodnosti glede mobilnosti. V času karantene smo spile kavico ali deci vinčka na daljavo in tako dokazale, da se zmoremo povezati tudi ob najtežjih trenutkih. Na zadnjem dogodku smo se družile s samo elito med živalmi.

Da smo lahko vsako leto boljše, se srčno zahvaljujemo našim podpornikom. Cvetličarna Omers nam naše dogodke polepša s čudovitimi cvetlicami. Da naši dogodki ostanejo obeleženi, nam pomagata fotografa Erik Žunec in Rok Majhenič iz Studia55. Za urejenost poslovnih knjig skrbi računovodki servis Dinamitka. Da smo vedno lepo postrežene, je zaslužen Gregor Mohorič iz Gostinske storitve Gregor Mohorič, s. p. Prav tako so nas v prvi sezoni podpirali Občina Domžale, Knjižnica Domžale in Občina Komenda ter podjetji Comtrade in SG Guzelj, d. o. o. – vedno v pravi družbi. Verjamemo, da bomo z našo energijo dobile še druge podpornike in naredile še večje premike v naših občinah. Prav tako pa naše delovanje izjemno podpira Zveza klubov poslovne odličnosti Slovenije.

Ob zadnjem dogodku se je kar trlo idej, kako naprej, kateri dogodki

Manca Izmajlova nam bo pobožala dušo z izjemnim vokalom in nam predstavila, kako vdihniti življenje s polnimi pljuči:

– 28. 8. 2020, 15.30–17.00 – Slammnikarski park
– 22. 9. 2020, 19.00 – Knjižnica Domžale

so na vrsti v jesenskem času. Skupaj smo trdno odločene, da nadaljujemo s polno paro. Prav tako bomo krila razprle še v druge okoliške občine. Tokrat vas vabimo na prav poseben dogodek, ki je opisan spodaj.

Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice je v Domžale povabil izjemno vokalistko Manco Izmajlovo, ki je prav te dni na knjižne police postavila svojo prvo knjigo: Kot dojenčki smo znali globoko vdihniti, danes pa ne znamo več. Kar osemdeset odstotkov vseh nas diha plitko in prehitro. Niti v spanju ne znamo več pravilno dihati. Manca Izmajlova si je z rusko dihalno telovadbo pomagala pred leti, ko je imela težave z glasom in odpornostjo. Zdaj pa bi rada vsem predstavila ta njen zaklad, ki lahko marsikomu dvigne kvaliteto življenja na višjo stopničko. Kako dobiti več življenjske vitalnosti, notranje moči, poleta, trdnjše zdravje, močnejši glas – s pomočjo dihanja? Vse to in še več bo Manca predstavila na dveh dogodkih v Domžalah. Z veseljem vam tu tudi podpisala svojo prvo knjigo, v kateri boste našli še veliko drugih dragocenih napotkov in osebnih zgodb. Vabljeni!

PETRA ARNEŽ

PRESEDNICA KLUBA POSLOVNE ODLIČNOSTI DOMŽAL IN OKOLICE
FOTO: ERIK ŽUNEC

Prostovoljci, resnični junaki našega časa

19. avgusta 2003 je bilo med bombnim napadom na hotel Canal v Bagdadu v Iraku ubitih 22 ljudi, vključno

z glavnim humanitarcem v Iraku Sergiom Vieira de Mello. Generalna skupščina Združenih narodov je

v spomin na žrtve tega napada leta 2009 ta dan razglasila za svetovni humanitarni dan, ki so ga letos obeležili v okoliščinah, ko se svet bori proti pandemiji covid-19, in humanitarni, skupaj z vsemi drugimi, tudi Rdečim križem, premagujejo ovire brez primere, da bi pomagali ljudem v humanitarnih krizah širom sveta.

S humanitarnim dnevom se spominjamo humanitarnih delavcev, ki so med opravljanjem dela izgubili življenje in izrekamo priznanja humanitarnim delavcem, ki opravljajo svoje delo, ter krepimo zavedanje javnosti o pomenu humanitarnega delovanja in mednarodnega sodelovanja.

Zato je bil 19. avgust priložnost, da smo se zahvalili humanitarcem, resničnim junakom našega časa, ki so se zavezali, da bodo pomagali drugim v najbolj ekstremnih okoliščinah po vsem svetu, hkrati pa je svetovni humanitarni dan tudi priložnost za povabilo prostovoljcem, da se vključijo tudi v delo našega Območnega združenja Rdečega križa Domžale in pomagajo po svojih močeh.

VERA VOJSKA

ALJAŽ

Mojster oživljanja

< 5/15 >

PRIPRAVLJENOST

NESEBIČNOST

SOČUTJE

- ★ Ima tetovažo "Najprej varnost"
- ★ Njegova najljubša pesem je "Ostani z nami"
- ★ Vedno ima v žepu termometer

"Svetovni dan humanitarosti"

Spoznajte zvezde, ki naredijo vse za reševanje življenj in pomoč ljudem. Se jim želite pridružiti? Postanite prostovoljec!

IFRC

Petra pripeljala pokal v Domžale

Prejšnji mesec se je na poligonu varne vožnje na Vranskem odvijalo tekmovanje Najboljši za volanom 2020, kjer se je za častni naslov borilo več kot 4500 tekmovalcev, le dva pa sta si priborila naslov Najboljši mladi voznik oziroma voznica 2020. Naslov zdaj ponosno nosita Petra Prašnikar in Matej Gorjan, ki sta zaslužila svoji nagradi, sijoča avtomobila Ford Puma.

Tekmovanje je bilo sestavljeno iz treh delov, kjer so tekmovalci najprej rešili spletni test, nato pa se je 50 najboljših fantov in 50 najboljših deklet med 19. in 26. letom uvrstilo v polfinale, kjer so se pomerili v praktičnih nalogah. Med njimi so bile terenska vožnja, nudenje prve pomoči, spretnostna vožnja avtomobila z žogi na strehi in podobno. Nato se

in kaj naslika na platno. Avtomobilizem ni njena prva in edina ljubezen, saj je kreativen človek, ki se loti različnih projektov in stvari s strastjo in zagonom, zato ni nenavadno, da jo je življenje zapeljalo na novo pot, kjer se je prav tako odlično odrezala.

Velika zahvala za to zmago njenemu očetu, ki jo je že od mladih nog navdušil nad avtomobili in jo učil o njih. Spomni se, da jo je naučil zamenjati kolesa na avtu in jo spraševal o vsem, kar se vidi pod pokrovom motorja, na primer, kje se preveri nivo olja. Ko je Petra opravila vozniški izpit za vožnjo s spremljevalcem pri 16 letih, je največ vozila z očetom, izkušenim voznikom tovornjaka, ki jo je mirno in strogo učil. Zasluga pa gre tudi odlični Av-

Petra s svojima nagradama s tekmovanja Najboljši za volanom 2020

je iz vsake skupine 10 finalistov podalo nad nove naloge, ki so zahtevale še več znanja, zbranosti in poguma. Ena od zahtevnejših je bila vzvratna vožnja s prikolico, s čimer mnogi mladi vozniki nimajo veliko izkušenj, in pa imitacija izpitne vožnje, kjer so voznikom na cesti predstavljali oviro tudi kolesarji in pešci. Tekmovanje so ocenjevali inštruktorji varne vožnje AMZS Vranksko, Policija in Rdeči križ Slovenije in v finalu ocenili, da je najboljša mlada voznica Petra Prašnikar, 24-letna študentka arhitekture iz Domžal.

Petra se je na tekmovanje prijavila iz radovednosti in želje po novi izkušnji, ni pa pričakovala zmage. V polfinalu se je uvrstila na 3. mesto in bila zadovoljna s svojim dosežkom, ki jo je pripeljal do finala. Med tekmovanjem se ni zavedala, kako izvrstno se je odrezala pri posameznih nalogah in je pričakovala slabši izid. Zelo napeto je bilo čakati do zadnje minute, ko so jo razglasili za zmagovalko, saj še vedno ni verjela v svojo odličnost. Šele po nekaj minutah držanja pokala in nasmihanja v kamere je dojela, da je najboljša mlada voznica.

Po nekaj dneh proslavljanja z družino in prijatelji se je navdušenje prelevilo v ponos in srečo, zato je Petra nadaljevala s svojim vsakdanjim življenjem. Največji del tega zavzame pisanje magistrske naloge na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani, poleg tega pa še različna dela, kot je pomoč v biroju Arhcenter, projektiranje in svetovanje v Mengšu in vodenje delavnic robotike v Zavodu 1-2-3 v Domžalah. Če pa ji ostane še kaj prostega časa, rada plava, skrbi za živali

tošoli Lončar, kjer ji je inštruktor Marko Lončar dal mnogo nasvetov, ki so pripomogli, da je danes najboljša mlada voznica. K temu je prispevala tudi prometna ureditev v občini Domžale in Izpitni center Domžale. Zmaga Domžalčanke Petre na tem tekmovanju kaže očitno potencial občine za izobraževanje mladih na področju prometa. Od njene izpitne vožnje je minilo že sedem let previdne vožnje brez nesreč in prometnih kazni, kar pa je pogoj za vstop na tekmovanje. Med tem časom je Petra prevozila že zelo dolge razdalje, se srečala z mnogimi kritičnimi situacijami in se morala znajti v različnih neznanih prometnih ureditvah različnih držav, s čimer je pridobila današnje znanje in izkušnje.

To znanje bo še uporabila, saj se že v oktobru s skupaj z zmagovalcem Matejem Gorjanom in tretje uvrščenim tekmovalcem Tomom Dukaričem odpravlja na Evropski izbor Najboljši za volanom oziroma FIA Region I International Best Young Driver 2020, ki bo potekal v Varšavi na Poljskem. S tem pa njena dolžnost ne bo končana, saj je z zmago v Sloveniji postala ambasadorka varne vožnje in vzornica vsem voznikom, ne le mladim. S svojim Fordom Pumo se bo še ponašala na spletnih omrežjih in po cestah v Sloveniji, največ v Domžalah in na Viru.

Torej, ko boste zagledali na cesti bleščečo Ford Pumo z napisom Najboljša za volanom 2020, boste vedeli, da jo vozi Domžalčanka Petra Prašnikar.

BESEDILO IN FOTO:
MONIKA PRAŠNIKAR

KOLUMNNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

PANDEMIJE PANIKE

Študent fizike in študent medicine dobila nalogo, da se na pamet naučita telefonski imenik. Študent fizike vpraša: »Zakaj?«, študent medicine pa: »Do kdaj?«

Sprašujem zdravnike, do kdaj boste podizvajalci farmacevtskih korporacij, katerih pohlep uteleša skorumpirani WHO? V Sloveniji niti en zdravnik, politik ali znanstvenik ni javno oporekal prevaram o covidu-19, ki jih s podporo globalnih milijarderjev širi ta zločinska organizacija. Sprehodimo se čez čas in ugotovili bomo, da sta bili ptičja in prašičja gripa le vaji pred zdajšnjo predstavo s covidom-19. Če ne bo uspela, bo klan milijarderjev skoval scenarij za novo strahovlado. Pošteni zdravniki, tisoči njih iz vsega sveta, so na naši strani, zato ne pozabimo, da sprejemanje laži vodi v suženjstvo in da brezbriznost vodi v odpravo človeka.

Ugledni danski zdravnik, internist dr. Peter C. Gotzsche, o covidu-19 pravi: »To je pandemija panike!« Pogumni mož je leta 2014 napisal knjigo *Deadly Medicines and Organized Crime: How big pharma has corrupted healthcare*, v kateri beremo: »Zapomnite si, da ne moremo verjeti niti besedice tistega, o čemer nas prepričuje farmacevtska industrija – niti tistega, kar pišejo v raziskovalnih poročilih, niti tistega, kar obljublja v reklamah in informacijah. Seznan njihovih grehov je neskončen: nestrokovne in ponarejene klinične raziskave o učinkovitosti in varosti zdravil in cepiv, podkupovanje javnih agencij, ki odločajo o prihodu zdravil na trg, podkupovanje zdravnikov, urednikov strokovnih revij in politikov, izmišljanje novih bolezni, prikrivanje škodljivih stranskih učinkov zdravil ter medijsko in karierno uničenje oporečnikov.« Knjigo s podobno vsebino imamo prevedeno – Hans Weiss: *Medicina v primežu podkupnin* (Učila, 2009) h kateri sem napisal uvodne besede. Hipokratovo geslo Bolje preprečevati, kot zdraviti je pozabljeno, zdaj se briše osnovno načelo medicine: »Ne škodovati!«

Se spomnite panike zaradi superpljučnice sars (leta 2003), ki naj bi pokončala tretjino ali celo polovico svetovne populacije, pa supermikroba ptičje gripe (v času 2005/2006), ki naj bi 'zanesljivo' pobil najmanj 150 milijonov ljudi? Se spomnite, kako so tudi številni naši državljani stali v vrsti za tamiflu? Gremo naprej, ker je gromozanski količinal tamifluja rok uporabe potekel okrog 2009/2010, so si izmislili novo pandemijo. WHO je rodil prašičjo gripo in spet je bila zagnana mašinerija strahu. Patogen naj bi bil 'virusni mutant', ki povzroča novo obliko obolenja akutno hemoragično pnevmonijo. Strašna virusna pljučnica naj bi človeka zadušila v lastni krvi. Sprejeti so bili vsi pandemični ukrepi, vzletela je 'ekspertna skupina' WHO, ki je takoj zagrozila še z dvema valoma bolezni in uvedla 'nujne ukrepe' takojšnjega množičnega cepljenja. Po Evropi se je razširila cepilna histerija, sredi katere se je končno zaslišal glas razuma. Poljska ministrica za zdravje Ewa Kopacz je v parlamentu izjavila: »Ne bom podpisala naloga za nabavo

cepiva, zaradi katerega bi umrlo več ljudi kot zaradi gripe. Zdravnica sem že 20 let in moje načelo je – Ne škoduj bolniku!« Nanjo se je takoj vsula kanonada gromoglasnega rjojenja plačancev farmacije in neznosno vreščanje njihovih trolov, vendar je pogumna ženska politično preživela, ker se je zanjo zavzel predsednik republike. Danes je kaj takega nemogoče. Poglejmo še malce v dogajanje.

Prvega novembra 2005, dan po noči čarovnic (kako pomenljivo!), je v Nacionalni inštitut zdravja ZDA v Bethesda prišel predsednik Bush s člani kabineta in generalnim direktorjem WHO ter predstavil 381 strani dolg Strateški plan boja proti domnevni pandemiji ptičje gripe. Rekel je: »Znanstveniki in zdravniki nam ne morejo povedati, kdaj in kje bo udarila nova pandemija in kako nevarna bo, toda večina se strinja, da nam je blizu.« Sledil je poziv kongresu, da odobri 7,1 milijarde dolarjev za preventivne ukrepe in dve milijardi za nabavo tamifluja. Tamiflu je postal globalni prodajni hit, delnice Gilead Sciences so poskočile kar za 720 odstotkov, pri čemer se je izdatno omastil obrambni minister ZDA Donald H. Rumsfeld. Sledil je pakt med farmacijo in industrijo reje perutnine, ki je zahteval poboj vseh jat, ki jih goji ljudstvo okrog domov, saj bi z uničenjem samooskrbe prebivalstva poskočila prodaja zamrznjenih piščancev iz industrijske reje. Pri nas smo morali pobiti nekaj kurjih farm, vse 'domače' kokoši pa zapreti v kurnike za pol leta – čez 14 let so namesto kokoši zaprli ljudi, kar je vsekakor izjemen napredek medicine znanosti! Toda grožnja množičnega umiranja se ni izpolnila, zato so ptičjo gripo umaknili iz ponudbe strahov. Dr. Stefan Lanka je na vprašanje, ali so v Nemčiji ogroženi zaradi ptičje gripe, odgovoril: »Manj bo otrok, ker bodo štorčke poginile.« Na zgroženi pogled novinarja je smeje dodal: »Moja trditev je tako resna, kot je resna tista, da nas ogroža ptičja gripa!«

Septembra leta 2009 sem pisal: »Prihaja svinjska gripa. V prvi bojni liniji histerije koraka WHO, ki je razglasil peto stopnjo nevarnosti pandemije. Ker je najvišja stopnja šesta, smo torej tik pred planetarnim morijo. Seveda je bila to zamisel WHO, v katerem sede kadri farmacevtskih korporacij in še katerih. Recimo tistih, ki bi z razglašanjem 'izrednih razmer' legalizirali 'izjemne ukrepe', kot je obvezno cepljenje, saj bi radi v ljudi vbrizgali še kaj po svojih zamislih. Premalo je bila finančna friza (rop stoltja), treba je bilo nekaj strašljivega, pandemija, ki paralizira prestrašene množice, da se sužnji ne bi več zavedali svojega suženjstva. WHO je sicer ugotavljal, da je stopnja umrljivosti zaradi prašičje gripe nižja kot pri običajni gripi, hkrati pa 'priporočal' cepljenje z netestiranim cepivom. Tako, kot se dogaja zdaj. Oho, kaj pa Nürnberški proces proti zločinskim zdravnikom, ki so uporabljali taboriščnike

kot poskusne živali? Ta dejanja je mednarodno pravo sankcioniralo kot iatrogenocid, in zločincem namenilo vislice, hkrati pa postavilo ostre omejitve, da se iatrogenocid ne bi več ponovil, in jih vgradilo v mednarodne protokole za testiranje zdravil in cepiv. Zato je zloraba teh protokolov zločin, storilci pa spadajo na Nürnberg 2! Tudi ob svinjski gripi je WHO 'priporočal'

“Tudi ob svinjski gripi je WHO 'priporočal' izredne ukrepe, prisilno cepljenje in izolacijo oseb v karantenah. Na 'pobude' WHO so se histerično odzvale vlade, ki so kupile na desetine milijonov kosov mrliških vreč in pokupile vse zaloge tamifluja. Posel je uspel, čeprav so tudi to akcijo zaradi globalnega pomanjkanja mrličev predčasno ustavili.

izredne ukrepe, prisilno cepljenje in izolacijo oseb v karantenah. Na 'pobude' WHO so se histerično odzvale vlade, ki so kupile na desetine milijonov kosov mrliških vreč in pokupile vse zaloge tamifluja. Posel je uspel, čeprav so tudi to akcijo zaradi globalnega pomanjkanja mrličev predčasno ustavili. Isti kriminalci so na podlagi prejšnjih izkušenj letos pripravili 'pandemijo' covid-19. Toda kljub vsem mahinacijam in manipulacijam spet primanjkuje mrličev, hkrati pa proti prevari vse bolj množično protestirajo zdravniki. Beda M. Stadler, nekdanji direktor Inštituta za imunologijo Univerze v Bernu, je zapisal: »Za tiste mlade in zdrave, ki trenutno hodijo naokrog z maskami, bi bilo bolje, da bi nosili čelade. Kajti večja verjetnost je, da jim kaj pade na glavo, kot da resno zbolijo za covidom-19.« Za konec še zadnja vest iz korporacije Astra Zeneca, ki štanca dve milijardi odmerkov netestiranega cepiva Oxford: »Za posledice cepljenja ne odgovarjamo!« Jasno, saj je cepljenje proti prašičji gripi 2009/2010 povzročilo hude nevrološke poškodbe predvsem pri otrocih, cepljenje so prekinili, sledile pa so tožbe staršev in milijonske odškodnine. □

NOVICE

Aktivno preživljanje počitnic v angleščini

Tudi letošnje poletje, že dvaindvajseto po vrsti, je jezikovna šola DUDE iz Domžal konec letošnjega avgusta pripravila zanimiv in poučen enotedenski program za vse, ki so želeli na zabaven način utrditi svoje znanje angleškega jezika. V tem tednu so otroci поблиže spoznali nekaj eksotičnih živali in se z nekaterimi tudi rokovali, lisički so pomagali najti izgubljen slammnik na Šumberku, v Arboretumu Volčji Potok so se preizkusili v saditvi rožic, na plezalni steni so preizkusili svoje plezalne veščine pod vodstvom izkušenih plezalcev, nato pa teden, poln doživetij, zaključili na prostoru za piknik v Dragomlju.

Rdeča nit letošnjih delavnic je bila Kitajska, zato so otroci v Arboretumu Volčji Potok iskali skriti zaklad, povezan z izbrano temo. Da so ga našli, so morali odgovoriti na vpra-

šanja, povezana z zanimivostmi Kitajske. Otroci so posadili vsak svojo rožico v glinen lonček, ki so ga tudi sami predhodno pobarvali. Ogleдали so si še stalno razstavo kaktusov,

metuljev in nasadov vrtnic ter ostalih rož, grmičkov in dreves. Pogovor je tekel tudi o ohranjanju rastlinskih in živalskih vrst ter naši skrbi zanje.

V torek so spoznali še en delček eksotične narave, obiskale so jih namreč eksotične živali. Spoznali so ptičjega pajka, rdečerepega udiva, madagaskarskega sikajočega ščurka in bradato agamo iz Avstralije. Otroci so se tudi fotografirali z večino živali. Pogovor je tekel o živalih in njihovi skrbi.

Otroci so ves teden v vsakdanjih situacijah utrjevali znanje angleščine na sproščen in naraven način, kar je bila tudi dobrodošla priprava na prihajajoče šolsko leto. Jezikovna šola DUDE se vsem udeležencem iskreno zahvaljuje za dobro voljo in odlično preživet teden.

Foto: DUDE

Kamnosek in kipar Danilo Rovnan na obisku v Radomljah

Danilo Rovnan je mož, ki ga odlikujeta izjemna strast do obdelave naravnega kamna ter neustavljiva želja po druženju. Ima rad kamen in ljudi. V svoji kamnoseško kiparski delavnici, ki jo ljudje poznajo pod imenom Rovanova hiša v Vrhpolju pri Vipavi

že vrsto let združuje ljubitelje kamna. Nesebično predaja svoje znanje in izkušnje ljudem, ki čutijo, da lahko svojo ustvarjalnost izrazijo v tem večnem spremljevalcu človeške kulture. Eden takih je tudi Dani Ritlop iz Radomelj, ki ga je 'duša kamna' tako

prevzela, da si je doma uredil majhno delavnico. Danilo Rovnan ga je z vrhpoljsko ekipo obiskal, prerezal otvoritveni trakec, potem pa so se kamnoseki lotili dela. Izpod spretnih rok so nastali majhno koritce za vodo iz zelenega tufa, podoba rožice v belem kamnu in večji pitnik za ptice iz nanoškega kamna. Izdelki bodo krasili skromen vrt v Radomljah. Opoldan se je kamnosekom pridružila še ena gospa, ki jo je očaral slovenski kamen. Elena Starceva Somun, diplomantka moskovskega konservatorija za glasbo Petra Iljiča Čajkovskega, je navdušila z igranjem in petjem.

Dani Ritlop: »Ročna obdelava kamna zahteva sistematičnost, natančnost, potrpežljivost, občutek za naravo, željo po ustvarjanju, odprtost duha in domišljijo. In taki so tudi ljudje s katerimi se družim v Rovanovi hiši. Ne prečenljivo. Ali veste, da duša spi v kamnu, sanja v rastlini, se prebudi v živali in zaživi v človeku? Ja, ja, tudi kamen je živ. Ne pravijo ljudje zaman – ... ta kamen me je kar poklical ...«

Z leve: Jože Vodopivec, Danilo Rovnan, Vanda Mržek, Drago Štimec in Dani Ritlop

Primerjava in izbira toplotne črpalke

Letošnja izredno mila zima nam je nazorno pokazala, kako hitro se segreva naša globalna topla greda. K sreči se vse več ljudi zaveda tega problema kot tudi svojega deleža odgovornosti pri onesnaževanju ozračja z ogrevanjem s fosilnimi energenti, zato se odločajo za manj škodljive načine ogrevanja. Na prvem mestu med njimi je ogrevanje s toplotno črpalko.

Subvencija Eko sklada: K zmanjševanju toplogrednih izpustov zaradi fosilnih goriv nas vzpodbujata tudi Eko sklad s subvencijami. Ob zamenjavi stare kurilne naprave z novo toplotno črpalko tipa zrak-voda v večini občin, z izjemo nekaj mestnih občin s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka, dobite subvencijo v višini 2500 evrov. Od letos subvencijo dobijo tudi prebivalci mestne občine Kranj in občine Hrastnik. Upajmo, da bodo kmalu ukiniteli odlok v še kakšni od mestnih občin, saj imajo praviloma ravno tam najslabši zrak. Nadaljnje subvencioniranje kurilnih naprav na lesno biomaso, ki imajo velike emisije zdravju škodljivih trdnih delcev PM10, pa je nekako neložljivo, če količnik resno razmišljamo

o razogljčenju v skladu z evropskimi smernicami.

Tehnologija prihodnosti: Pa vendar, stvari gredo v pravo smer. Ob prenovah ogrevalnih sistemov in pri novogradnjah je za večino investitorjev toplotna črpalka edina opcija. Poleg ekološke sprejemljivosti je to tudi najudobnejši in praktično najcenejši način ogrevanja. Razvoj toplotnih črpalk gre v smeri povečevanja zmogljivosti naprav pri nizkih zunanjih temperaturah, izboljševanja izkoristka električne energije, zniževanja hrupnosti zunanje enote, pa tudi razvoja novih vrst ekoloških hladil z boljšim izkoristkom in predvsem z zmanjšanim ogljikovim odtisom. Tako je lani in letos na trg prišlo nekaj novih modelov toplotnih črpalk z ekološkim

hladivom R32 namesto doslej najpogosteje uporabljanega R410A.

Katera je najboljša? Ob hitrem razvoju in široki ponudbi toplotnih črpalk na trgu se potencialni investitor kaj hitro znajde pred dilemo, katero napravo naj izbere. Vsekakor mora biti dovolj zmogljiva tudi pri nizkih zunanjih temperaturah in v strnjem naseljih čim tišja. Toda, ali naj vzame tradicionalno evropsko kompaktno zunanjo enoto ali najsoodnejšo japonsko v ločeni izvedbi? Mora biti inverterska? Ali je potreben zalogovnik? Ali je res, da nekatere ob daljšem izpadu elektrike lahko zmrznejo? Nasveti iz različnih virov si lahko med seboj precej nasprotujejo. Kako torej priti do pravih odgovorov?

Podjetje Termaks bo v septembru organiziralo brezplačen seminar na temo *Primerjava in izbiro toplotne črpalke* s temeljito primerjavo med nekaj najboljšimi na trgu glede njihovih zmogljivosti, glasnosti, cene, garancijskih pogojev in še česa. Predaval bo Robert Žibrik. Prijavite se na 041 692 410 do 4. 9. 2020. Glede na epidemiološko situacijo bo verjetno seminar izveden v več manjših lokalnih skupinah. Vabljeni!

CZM V CENTRU ZA MLADE
SEPTEMBRA DOGAJA

USTVARJALNE DELAVNICE

Septembra začnemo s CZM-jevimi ustvarjalnimi delavnicami! Delavnice potekajo vsako sredo v dveh terminih.

1. skupina: 8-13 let, 14:30-15:45
2. skupina: 14-30 let, 18:00-20:00

Datum prvega srečanja bo objavljen na spletni strani.

FOTO DELAVNICE

Tudi v novem šolskem letu bomo nadaljevali s foto delavnicami za mlade (15 - 30 let), pri katerih se bo oblikovala nova skupina, in za otroke (8 - 15 let). Delavnice so namenjene vsem, ki jih zanima fotografija in potekajo vsak drugi ponedeljek pod mentorstvom fotografa Klemna Brumca.

Datum začetka bo objavljen na spletni strani.

VADBA ZA MLADE

JOGA

Bi združil_a vadbo in sproščanje? Pridruži se nam na vadbi joge pod vodstvom Maje Maselj, učiteljice joge.

Predvideni termini:
sreda, 19.00-20:00 in
sobota, 18.00-19:00.

PILATES

Čas je za gibanje in zdrav način življenja! Pridruži se nam na vadbi pilatesa, ki poteka pod vodstvom Maje Kržišnik, inštruktorice pilatesa.

Predvideni termini:
torek, 18.00-19:00 in
petek 16:45-17:45.

Ob obisku 1x na teden za mlade do 30 let samo 10 evrov/mesec, ob obisku 2x na teden 20 evrov/mesec.

ODPRTE RAZSTAVE ČLOVEK IZZIVA, NARAVA ODPIVA

10. septembra 2020 odpiramo razstavo letošnjega likovnega in literarnega natečaja Človek izziva, narava odpiva. Razstava bo na ogled v virtualni galeriji, v živo pa si lahko nagradjena dela ogledate tudi v prostorih Centra za mlade Domžale.

UČNA POMOČ

ZA OSNOVNO IN SREPNJEŠOLCE

Prehiti težave v šoli! Da bo letošnje šolsko leto bolj prijetno, se že jeseni vključi v učno pomoč in se sooči z izzivi še preden ti postanejo težava. Prijave sprejemamo do zapolnitve prostih mest.

Prijave zbiramo preko telefona na 040 255 568 ali 01 722 66 00.

POSTANI CZM PROSTOVOLJEC

V centru za mlade Domžale iščemo nove prostovoljce za izvajanje učne pomoči. Če so ti blizu matematika, fizika ali angleščina, se nam javi na info@czm-domzale.si.

NAPOVEJUJEMO: FOTOGRAFSKI NATEČAJ POGLED 2020

Tudi to jesen bomo pripravili fotografski natečaj Pogled 2020. datum odprtja prijav in teme natečaja bomo objavili v začetku jeseni, zato sledite našim objavam. Do takrat pa lahko poletne dni že izkoristite, da s fotoaparatom v objektiv ujamate kak zanimiv motiv.

OGLEJ FILMA Z DEBATO: PLASTIČNI OCEAN

29. 9. 2020 OŠ 18:00 uri

Vas zanima kje pristane vaša plastična vrečka ...? Vabimo vas na ogled dokumentarnega filma Plastični ocean (Plastic ocean) z interaktivno debato in gostjo biologinjo dr. Andrejo Palatinus.

V CZM JEZIKAMO

Tudi v novem šolskem letu bodo imeli mladi priložnost učenja tujih jezikov. Informacije o začetku tečajev bodo objavljene na naši spletni in FB strani.

NA VSE POGOPKE SO OBVEZNE PREPHODNE PRIJAVE

[czm_domzale](https://www.instagram.com/czm_domzale)
[czm_domzale](https://www.facebook.com/czm_domzale)
www.czm-domzale.si

Center za mlade Domžale,
Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
info@czm-domzale.si

Zakonca Danica in Tine Marinček praznovala diamantno poroko

Zakonca Danica in Tine Marinček iz Češenika sta 2. julija 2020 po šestih desetletjih skupne ljubezni, povezanosti, razumevanja in prijateljstva praznovala diamantno poroko.

Spomine na poroko, na praznovanje zlate poroke, na skupaj preživljena leta sta zakonca Marinček obudila na slovesnosti na prijetni domačiji, kjer ni manjkalo lepih spominov in številnih fotografij z njune življenjske poti in zlate poroke. Manjkali niso niti domači, številni prijatelji in sosedje, ki so jima tudi v prihodnje želeli predvsem zdravja. Praznovanje diamantne poroke je zanju pomenilo enega od številnih prijetnih dogodkov. Ob spominih nanje sta za pripravo slovesnosti ob diamantni poroki posebej pohvalila hči Almo in sina Aleša ter njuni družini. Vsem sta hvaležna za številne prijetne trenutke z vnuki in pravnuki.

Gospa Danica se je 6. maja 1932 rodila v Šmarci, v trgovski družini Jermanovih, očetu Edbinu in mami Agici. Otroštvo je uživala skupaj z ljubečimi starši ter sestrama Milo in Cvetko. Žal ga je pretrgala druga svetovna vojna, ko je bila družina že leta 1941 izgnana v nemška taborišča na Bavarskem, od koder so se po treh letih in treh mesecih vrnili na izropan dom – srečni, da so doma. Žal je zaradi posledic izgnanstva mama hudo zbolela in umrla, Danica pa je ob obiskovanju nižje gimnazije sprejela skrb za družino, ki jo je nato prizadel še odzvem trgovine.

Njena prva zaposlitev je bila v Svi-lanitu, ob službi in skrbi za očeta in sestri pa si je, kot vsa mlada dekleta, tiho želela svojo družino, redke ve-sele trenutke pa doživljala na tedaj najpriljubljenejših srečanjih mladih – veselicah.

Gospod Tine (uradno Valentin) se je rodil 8. februarja 1933 na domačiji pri Psagovih, kot se je reklo domačiji v Češeniku, kjer so se pisali Marinček. Oče Jože in mama Barbara sta skrbela za tri sinove: Tineta, Jožeta in Janeza ter hčerko Minko. Ni jim bilo lahko, saj očetov zaslužek na cegunci ni bil prav velik, manjša kmetija pa tudi ni dajala prav veliko. Živeli so skromno, včasih prav mizerno, se spominja gospod Tine. Ob začetku druge svetovne vojne je obiskoval Osnovno šolo Dob, ki je postala nemška. Sam je ni obiskoval, saj je moral zaradi zastrupitve za dalj časa v splošno bolnišnico na Golniku. Ni mu bilo lahko, kot tudi mami ne, saj je na obisk k sinu lahko prišla le peš. Po vojni je končal osnovno šolo, se v nekdanji obrtni šoli v Domžalah izučil za mizarja in bil v službi v Toku, Stolu, Mlinostroju in Novopremu. Vmes je bila vojska in končno služba na Pošti Slovenije.

Diamantna poročenca sta se srečala v Mengšu, na eni od veselic, in

po kar nekaj letnem prijateljevanju sta se 2. julija 1960 poročila v cerkvi na Homcu, uradno v Domžalah. Njuni pričici sta bili Ivan Smole, mož Daničine sestre Cvetke, in Jože Marinček, ženinov brat, ohcet je bila na ženinovi domačiji v Češeniku. Danica se je zaposlila v Tosami. Ob delu na manjši kmetiji, ki ga ni nikoli zmanjkalo, sta bila ponosna na vse pridelano, saj so sadovi pridnih rok najslajši. Zgradila sta novo hišo, ljubeče skrbela za hčer Almo in sina

Aleša. Oba imata danes svoji družini in zakonca Marinček se veselita vnukinji Mie, Barbare ter Sare in vnuka Boštjana, ki jima lepšajo življenje, veliko lepih besed pa imata tudi za zeta Cirila in snaho Vilmo. V posebno veselje so jima štirje pravnuki. Veselita se njihovih obiskov, obenem pa poudarjata, da ju veseli, da si sami gradijo svoje življenjske poti, ob tem pa vedno lahko računajo na njuno pomoč. Oba sta se upokojila leta 1989, vendar v jese-

ni življenja nista bila in še danes nista brez dela. Skrbita za manjši, prav njun vrt, kjer pridelata vse zase, gospa Danica še vedno kaj vloga in speče katero od sladkih dobrot, vendar manj kot včasih, pravi, in se spomni tudi obiskov andragoškega krožka v Dobu in razstav, kjer so pridne ročnodelke razstavljale svoje umetnine. Leta so tu... Leta pa ju ne ovirajo, da še vedno ne bi delala v različnih društvih. Tako je gospa Danica še vedno aktivna v vodstvu Krajevne organizacije za vrednote NOB Dob, Krtina, je članica Društva izgnancev Domžale in Društva podeželskih žena, oba pa sta člana Turistično rekreativnega društva Turnše Češenik in Društva upokojencev Naš dom Dob. Še vedno obiskujeta različna srečanja in se odpeljeta na katero od ekskurzij, saj sta rada v prijetni družbi.

Posebni želja ob diamantni poroki nimata: malo več zdravja, prijetne trenutke z domačimi, na katere sta ponosna in jim privošči srečo, in srečanj s prijatelji. Hvala, spoštovana diamantnoročenca, za številne prijetne trenutke, iskrene čestitke in naj bo zdravje reden gost na vajini življenjski poti – do železne poroke – že čez pet let.

VERA VOJSKA

Zlata poroka zakoncev Maksimiljana in Bože Resnik

Skupna življenjska pot zakoncev Bože in Maksimiljana Resnik s Prešernove ulice v Domžalah se je uradno začela 1. avgusta 1970 s poroko v Ljubljani.

Priči sta bila Edvard Škrbec in Vid Zule. Skupno življenje na nevestinem domu sta začela z veliko ljubezni, spoštovanja in pridnosti, ki ju spremljajo še zdaj. Na skupni poti ni manjkalo prijetnih trenutkov, kjer imata posebno mesto rojstvi obeh hčera, Tanje in Barbare, pa tudi žalostnih, kot je bila mnogo prezgodnja smrt hčerke Barbare. Ob žalostnih sta se vedno znova pobrala in še trdneje sklenila: greva naprej, skupaj.

Po petih desetletjih skupnega življenja sta prav na obletnico poroke 1. avgusta v dvorani Acija Bertoncija v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale pred mag. Renato Koscem, podžupanjo Občine Domžale, v prisotnosti domačih, prijateljev in znancev ponovila svoji obljudi in postala zlatoporočenca. Priče pri zlati poroki so bili njuni trije vnuki: Manca, Nejc in Lola. Slovesnost pa je bila tudi priložnost, da se je podžupanja ob čestitki in darilu iskreno zahvalila zlatoporočencema za vse,

kar sta dala lokalni skupnosti, zlatoporočencu Maksimiljanu Resniku pa posebej za prispevek k razvoju obrtništvu v naši občini.

Zlatoporočenec Maksimiljan Resnik se je očetu Maku in materi Mariji ob dveh sestrah rodil v Senovem 30. decembra 1947. Družina, oba starša sta delala na področju trgovine, se je ob koncu Maksimiljanove osemletke preselila v Domžale. Starša sta delala v Napredku, mladi Maksimiljan pa obiskoval elektrotehnično srednjo šolo, imenovano Vegova v Ljubljani. Uspešen učenec je imel le ob koncu šolanja nekaj težav z ravnateljem, zato je diplomu (maturu), opravil šele jeseni, kar mu je onemogočilo vpis na elektrotehnično fakulteto; to je bila njegova velika želja. Kot merilni tehnik se je zaposlil v Tegradu, se po vojski vrnil vanj in že zelo mlad prevzel odgovorno funkcijo vodje finančno-računovodskega sektorja, nato bil direktor komerciale v Unitasu. Vmes, čeprav z vrsto odgovor-

nih funkcij, je našel čas za dokončanje Višje ekonomske šole v Mariboru.

Zlatoporočenca Boža Resnik je bila rojena 15. maja 1946 v Komendi. Oče Franc – električar in mati Jožefa Januš – gospodinja, sta lepo skrbela za obe hčerki, Majdo in Božo, ki imata na mladost prijetne spomine. Po selitvi v Domžale je mlado deklo končalo osnovno šolo ter tedanjo srednjo usnjarsko šolo in se zaposlilo v Kamniku v tovarni Svit, kjer so ji takoj zaupali odgovorno funkcijo v laboratoriju. Sodelavci, kar 28 jih je bilo pod njenim vodenjem, sprva zelo mladega dekleta kot vodje niso vzeli prav resno, pa jih je s svojim pridnim delom in odločnostjo prepričala, da zna in zmore. V Svitu je preživela vso delovno dobo in se, ob sprejemu za odhod v pokoj zaradi ugodne zakonodaje, odločila, da ostane doma, skrbi za družino in pomaga možu v družinskem podjetju.

Zlatoporočenca sta se prvič srečala na plesnih vajah, ostala pa sku-

paj po prijetnem srečanju s prijatelji na kavi in se po dobrem letu prijateljevanja poročila. Postala sta starša hčera Tanje in Barbare ter razmišljala, kako naprej in bila za to pripravljena tudi pridno delati. Tako sta se leta 1984 skupaj odločila, da poskusita kot obrtnika. Prva delavnica je bila v domači kleti, po nekaj letih pa je zrasla delavnica v Srednjih Jaršah in gospod Resnik se še danes spominja, kako težko je bilo priti do kreditov, hkrati pa tudi, kako je bilo vendarle poskrbljeno za mlade nove obrtnike – začetnike z različnimi davčnimi olajšavami. Obrt je bila sprva namenjena izdelavi tuš cevi za Mariborsko livarno, pozneje se je proizvodnja spreminjala in dopolnjevala. Ob obratu v Jaršah je bil ustanovljen tudi obrat v Kozjem.

Zlatoporočenec je bil kot obrtnik zelo uspešen v vodstvu Obrtne zbornice Domžale, član delovnih teles, ki so v okviru občine obravnavala obrtniško in podjetniško tematiko; bil je tudi delegat republiške skupščine in član Ustavne komisije, ki je pripravljala zakonodajo v letih pred osamosvojitvijo. Upokojil se je leta 2007 in vodenje družinskega podjetja prepuštil hčerki Tanji in njenemu možu Matjažu. Na uspešna in pridna mlada podjetnika sta zlatoporočenca zelo ponosna in jima v celoti zaupata. Hči Barbara si je ustvarila družino na Nizozemskem. Žal je zaradi hude bolezni kmalu po rojstvu hčerke Lole umrla. V tem najtežjem obdobju skupnega življenja sta si stala ob strani in drug drugemu vlivala moči, vnukinja Lola pa je vselej dobrodošla v njunem prijaznem domu.

S skupno življenjsko potjo sta zadovoljna. Sledila sta svojim ciljem, jih uresničevala, jim namenjala svo-

je življenjske moči, ob tem pa ne pozabila na skrb za prijeten dom, vzela pa si tudi čas za potovanja in letovanja na morju. Čas si vzameta tudi za prijatelje, a teh ni prav veliko, pravita, sta najbolj srečna, če sta drug z drugim. Rada se sprehajata ob Kamniški Bistrici, veliko so skupaj s hčerko Tanjo in njeno družino, zlatoporočenec pa še ni rekel zadnje besede o ciljih, ki so še pred njim. »Možganov ne smeš zapustiti,« se smeji, ko pove, da je pred kratkim opravil izpit za športnega pilota in da to ni zadnji cilj, ki si ga je zastavil, ampak o tem, ko se uresniči...

Rada živita, lahko bi rekli, v enem lepših delov našega mesta, v veliko zadovoljstvo jima je delo na domačem vrtu, kjer pa z veseljem rada tudi posedita in se sprostita. V Domžalah sicer pogrešata večjo urejenost mesta, posebej ob vstopu v mesto, leta govorimo o ureditvi glavnega prehoda čez železniško progo v centru, glede na tradicijo obrtništvu v naši občini pa bi bilo mogoče tudi na tem področju narediti več – tudi z obrtno-poslovno cono.

Iskrene čestitke ob zlateg jubileju, spoštovana Maksimiljan in Boža Resnik, hvala za vajin prispevek lokalni skupnosti in veliko zdravja ter sreče na nadaljnji skupni poti jima je čestitala, tudi v imenu župana Tonija Dragarja, podžupanja mag. Renata Kosca ter jima zaželela, naj lepo praznujeta in se veselita življenja, kjer naj ju spremljajo verzi pesnika Tonea Pavčka, ki še posebej veljajo zanju:

Sreča ni v glavi in ne v daljavi, ne pod palcem skrit zaklad. Sreča je, ko se delo dobro opravi. In ko imaš nekoga rad.

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

DRUŠTVA

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

17. 7. do 20. 8. 2020

V junijskem poročilu smo ugotovljali, da je letos nekaj manj intervencij, ker (še) ni bilo omembe vrednega neurja. Seveda je jasno, kam ciljamo – 29. julija zvečer smo doživeli silovito neurje, ki si je prisluzilo kar poseben uvod. A tudi brez neurja, ki glede na številke niti ni zajeto, smo bili v preteklih dveh mesecih z 90 intervencijami polno okupirani. Skupno število letošnjih intervencij je prehitelo število iz preteklih dveh let (2017. pa še ostaja rekordno). Letos smo se do 20. avgusta na pomoč odpravili 248-krat (lani 238- in 222-krat predlani). Predvsem je letos veliko intervencij v t.i. visokem poletju. Ugibamo, da mogoče zato, ker se je več občanov odločilo dopuste preživeti doma.

Četrtno posredovanj smo opravili med 10. in 14. uro ter prav tako četrtno med 19. in 22. uro. Med 22. in 7. zjutraj smo prejeli slabo petino klicev na pomoč.

Na požare smo izvozili 25-krat. Sredi julija smo v centru Domžal skoraj šest večerov zapored gasili komunalne zabojnike. Sedemkrat smo se odpravili na požare v naravi, kjer je v glavnem šlo za bolj ali manj nadzorovano kurjenje odpadkov. Zagorelo je v treh kuhinjah, kopalnici in kurilnici. V garaži stanovanjske hiše na Viru se je vnelo osebno vozilo, ki je bilo eno od še treh gasenih vozil v tem obdobju. Do samovžiga odpadkov je prišlo v Centru za ravnanje z odpadki v Dobu, streli pa sta zanetili dva požara. Manjšega v stanovanjski hiši v Domžalah je že pred našim prihodom ukrotil lastnik sam, na Prevaljah pri Lukovici pa je ogenj uničil večji del strehe in zgornje nadstropje gospodarskega objekta kmetije. Gasilci smo skupaj z domačimi uspeli na varno spraviti živino ter obvarovati stanovanjsko hišo.

Na lokalnih cestah smo posredovali pri 18 prometnih nesrečah. Najpogostejši je bil trk dveh osebnih vozil, med udeleženci nesreč pa se pojavijo tudi pešci, kolesarji, motoristi, avtobus in celo vlak. V dveh nesrečah so bili poškodovani kar po trije udeleženci, skupaj pa je zdravniško pomoč potrebovalo 20 oseb. Na avtocesto smo odhiteli enajstkrat, medicinsko oskrbo smo nudili udeležencem štirih nesreč.

Med preostalimi intervencijami so najpogostejše težave z vodo. Še posebej pri omenjenem neurju so se ob dežju in vetru pokazale pomanjkljivostičasno pokritih streh. Bilo je tudi nekaj poplav – zaradi meteorne vode ali tehničnih napak na vodovodu. Odstranili smo nekaj osjih in sršenjih gnezd. Omogočili smo dostop v stanovanja do obnemoglih ali obolelih občanov ter reševalcem NMP tudi pomagali pri njihovem prenosu. Za konec omenimo še neobičajen pripetljaj, ko je voznica z osebnim vozilom po dobrem kilometru vožnje po sprehajalni poti ob Kamniški Bistrici spoznala svojo zmoto ter pri obračanju svojega vozila nasedla v jarku. Brez naše pomoči seveda ni šlo več ne naprej ne nazaj.

Društvo Lipa Domžale pred novim šolskim letom vabi na dneve odprtih vrat

Dobrodošli med nami!

DRUŠTVO LIPA DOMŽALE »Razpestost med službo in domom ter mnogo skrbi, vse to je za nami. Končno lahko počnemo tisto, za kar nismo imeli časa 35, 40 ali še več let,« lahko preberete na spletni strani Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale – krajše in bolj znane kot Društvo Lipa, kjer vas že od ustanovitve v letu 1997 vabijo, da z njimi pridobivate ali obnavljate različna znanja, se udeležujete kulturnih dogajanj in delavnic, v športno rekreativnih skupinah poskrbite za svoje fizične sposobnosti, v zanimivih strokovno vodenih izletih pa si ogledate domače in tuje zanimivosti in znamenitosti. Epidemija je letos sicer malce spremenila življenje in delo društva, ni pa spremenila študentov in študentk univerze, ki so jo pridno, tudi na daljavo, obiskovali do konca preteklega šolskega leta, kar nekaj študijskih programov, posebno s področja kulture, pa ste lahko spremljali tudi med počitnicami.

Vodstvo Univerze za tretje življenjsko obdobje si je med počitnicami prizadevalo, da bi oblike študija še obogatilo, pri tem pa je upoštevalo interese slušateljev. Tako so prisluhnili številnim pobudam, ki so povezane s konkretnimi aktivnostmi.

Vsi, ki imate svoj vrtiček in bi radi pridelali še več zelenjave, se boste lahko vpisali v razred Na zelenjavnem vrtu, ki ga bo vodila Barbara Podlogar, dipl. ing. agronomije. Med predavanji vas bo seznanjala z značilnostmi naravnega vrtnarjenja. Pogovarjali se boste, kako pripraviti gredice brez prekopavanja, kdaj in s čim gnojiti, zakaj je treba kolobariti, kdaj zalivati in kako pravilno uporabiti zastirko. Govorili boste tudi o semenu in kako ga lahko sami pridelate, naučili pa se boste tudi pridelati svoje zelenjavne sadike. Seveda boste delo na vrtu spremljali po mesecih, dovolj časa in priložnosti pa bo tudi za potešitev vaše radovednosti in konkretna vprašanja.

Novost je tudi delavnica Mozaika, neke vrste meditacija, ki navdaja z željo po stalnem ustvarjanju. Spoznavali boste zgodovino in zakonitosti mozaika, različne tehnike in materiale, iz katerih je možno ustvariti mozaik, najbolj pa vas bo zanesljivo navdušila vaša ustvarjalnost pri izdelavi mozaika, ko boste košček za koščkom, tessero za tessero, ustvarili sami svoj mozaik, ki bo postal lep stenski okras. Zagotovljena bodo vsa potrebna orodja in materiali, ki so potrebni za izdelavo mozaikov. Da se boste lažje odločili za vpis v omenjeno delavnico, si lahko v okviru Dnevov odprtih vrat ogledate mozaike, ki so nastajali v delavnicah mentorja tega študijskega programa, ustvarjalca Aljaža Vidrajca.

Naslednji novi študijski program je Restavracija, za katerega najbrž že veste, da je postopek, s katerim se nekaj prenovi ali preuredi, navadno so to stare ali poškodovane umetnine. Namen novega študijskega programa je, da ob novih strokovnih znanjih s tega področja usvojite predvsem konkretne postopke za obnovo in ohranjanje umetnin, hkrati pa se boste naučili tudi preventivno zaščititi umetnine, jih konzervirati in tako upočasniti ali ustaviti njihovo propadanje.

Vse, česar še niste vedeli o dosežanih študijskih programih, novih urnikih in vsem ostalem, kar vas bo zanimalo, boste izvedeli na dnevih odprtih vrat, ki bodo:

21., 22. in 23. septembra 2020 med 9. in 12. uro v prostorih Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale – društva Lipa Domžale, Ljubljanska cesta 58. Tam si boste lahko ogledali tudi razstavo izdelkov posameznih študijskih krožkov in predstavitev novih študijskih programov, zdajšnji in bodoči študentje pa se boste lahko pogovorili s predavatelji o vsem, kar vas bo zanimalo. Dobrodošli!

MARJAN RAVNIKAR, PREDSEDNIK DRUŠTVA LIPA

Premagati je treba veliko ovir

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine ima novo vodstvo.

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV LJUBLJANSKE POKRAJINE Kot mnoga društva in organizacije je epidemija tudi Društvu paraplegikov ljubljanske pokrajine preprečila, da

ljevanju zbora predstavljeni aktualni dogodki krovne organizacije – Zveze paraplegikov Slovenije, katere predsednik Dane Kastelic je izpostavil, da zveza ne bi bila uspešna

bi v marcu opravili redni občni zbor. Zato so se pred kratkim zbrali v dvorani na Viru, da bi pregledali delo, opravljeno v štiriletnem mandatsnem obdobju, za katerega so ugotovili, da je bilo v preteklem obdobju zelo uspešno. Dobro obiskani občni zbor je bil namenjen tudi volitvam novega vodstva in sprejemu programa, ki mu bodo največ skrbi namenili v prihodnjem mandatnem obdobju. Odločili so se, da bo krmilo društva tudi v mandatnem obdobju 2020–2024 v rokah Mirjam Kanalec.

V poročilu za leto 2019 so ugotovljali, da je bila realizirana vrsta interesnih dejavnosti, posebno skrb so namenjali prevozu invalidov in kompenziranju invalidnosti. Posebej so izpostavili kompleksno dejavnost društva in dveletno akcijo zbiranja denarja za nov kombi, ki je zaznamovala preteklo mandatno obdobje. Ob tem so se še enkrat zahvalili prav vsem, ki so pri tej akciji sodelovali. Zelo uspešni so bili tudi na področju športnih dejavnosti, o čemer je poročal Robert Žerovnik, ki ni pozabil predstaviti tudi tradicionalnega kegljanja slovenskih paraplegikov ob prazniku Občine Domžale. Na občnem zboru ni manjkalo niti gostov. Tako so bili v nada-

brez uspešnih društev, kot je tudi Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine, govoril pa je tudi o vprašanju skupinske obnovitvene rehabilitacije, področju invalidskih pokojnin, ki so nižje od 300 evrov, in nadomestil za telesno okvaro. Pozorno so člani društva prisluhnili strokovni delavki Urški Radulič, ki je predstavila potek skupinske obnovitvene rehabilitacije, program prilagajanja grajenega okolja, osebno asistenco do 30 ur, program izobraževanja, kulturo, informiranje in drugo. V imenu Nacionalnega sveta Invalidskih organizacij Slovenije je predsednik Borut Sever poudaril potrebo po splošni dostopnosti za vse invalide in razrešitev problematike financiranja invalidskih organizacij. Več pobud je bilo podanih tudi s strani članov in članic.

Občni zbor Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine, ki združuje številne občine, med njimi tudi našo, je delo v zadnjem mandatnem obdobju ocenil kot zelo uspešno, enak ali še boljši uspeh pa želimo tudi novemu vodstvu s predsednico Mirjam Kanalec in uspešno sodelovanje z Občino Domžale.

VERA VOJSKA
FOTO: ZP SLOVENIJE

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
1000 LJUBLJANA
Glavarjeva 47
E-pošta: zlatkojajcanin.dzm@gmail.com
Splet: www.mentalno-zdravje.si
Telefon: 031/643-782
Telefon: 041/341-081

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ V DOMŽALAH ZA LJUDI S ČUSTVENIMI TEŽAVAMI

Obveščamo vas, da DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE v Domžalah organizira **dopolnilno mentalno zdravljenje – skupine za samopomoč** pod vodstvom izkušenega terapevta. Terapije potekajo v Zdravstvenem domu Domžale dva krat mesečno ob četrkih z začetkom ob 18. uri. Udeležba je brezplačna.

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšne druge čustvene težave, vas vabimo, da nas kontaktirate na telefonsko številko 031/643-782, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
Predsednik: Zlatko Jajčanin

Slovesnost ob odkritju kipa Janeza Stanovnika

V torek, 4. avgusta 2020, je v Ljubljani potekala slovesna podelitev letošnjih nagrad, plaket in naziva Častni meščan Mestne občine Ljubljana za leto 2020, ki so jo združili z odkritjem doprsnega kipa Janeza Stanovnika, dolgoletnega predsednika Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

PREDSTAVNIKI OBČINSKEGA ZDRUŽENJA BORCEV NOB Slovesnost je potekala na Kongresnem trgu, nato pa se nadaljevala na Trgu narodnih herojev – v bližini grobnice narodnih herojev, kjer je odsej doprsni kip Janeza Stanovnika – očeta naroda, katerega avtor je akademski kipar Metod Frlac. Med udeleženci obeh slovesnosti so bili tudi predstavniki Občinskega združenja borcev NOB Občine Domžale s predsednico Marijo Majhenič.

Med govorniki so posebej odmevale besede aktualnega predsednika Zveze združenj borcev NOB Slovenije Marjana Križmana, ki je med drugim dejal: »Spomeniki so simbolna sporočila nekega časa. Zapis o ljudeh in njihovi veličini, ki bolj govorijo prihodnjim generacijam kot pa sodobnikom. Sodobniki postavljajo spomenike ljudem, zaradi katerih želimo, da bi se zanamci spominjali naših dni, in tistih, ki so bili tvorceni enega dela zgodovine naroda. To je bila naša iskrena želja ob izdelovanju in postavitvi doprsnega kipa doktorju Janezu Stanovniku. S postavitvijo tega doprsnega kipa želimo prihodnjim generacijam sporočiti, da je bil doktor Janez Stanovnik ustvarjalec naše politične zgodovine.« Spomnil je, da je dr. Stanovnik vse do zadnjega trenutka svojega življenja govoril in deloval v dobro slovenskega naroda kot pravnik, ekonomist, politik,

državnik, razumnik in voditelj. Bil je udeleženec sestanka, ko je bila ustanovljena Osvobodilna fronta Slovenskega naroda. Govornik je opisal njegovo partizansko pot ter pot po njej, ko je dr. Janez Stanovnik deloval v različnih diplomatskih in državnih službah, v OZN, Slovenci pa smo po njegovem mnenju zlasti cenili njegovo povezovalno držo v času, ko je bil predsednik predsedstva Socialistične Republike Slovenije. Takrat si je pridobil naziv oče naroda. Ob koncu govora je Križman poudaril pomen ohranjanja vrednot narodnoosvobodilnega boja tako za sedanje kot prihodnje generacije.

O Janezu Stanovniku sta ob odkritju spomenika poleg parlamenta ob grobnici narodnih herojev govorili tudi častna občanka Mestne občine Ljubljana Ana Nuša Kerševan in mestna svetnica Julka Žibert, ki sta poudarili, da je bil dr. Janez Stanovnik eden najbolj karizmatičnih osebnosti našega časa, soustvarjalec mlade slovenske države, človek dialoga, ki je verjel v medsebojno spoštovanje in zaupanje. Znal se je postaviti za Slovenijo in za vse Slovence in zato so ljudje v njem videli veliko moralno moč in veliko oporo. Za vse to in še več so mu ljudje podali naziv oče naroda.

VERA VOJSKA
FOTO: ZZB ZA VREDNOTE NOB
SLOVENIJE

11. občni zbor Društva Šola zdravja

Pandemija covid-19 spremenila načrte pri izvedbi letnega občnega zbora članov Društva Šola zdravja

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Društvo Šola zdravja se je letos prilagodilo negotovosti časa zaradi pandemije covid-19, zato je letošnji redni 11. občni zbor članov izjemoma izpeljalo kot delne občne zbornice po skupinah. Zadnjih nekaj let je društvo letni občni zbor prirejalo v veliki Športni dvorani v Domžalah, saj je znano tudi po velikem odzivu udeležencev, ki se osrednjega letnega dogodka udeležijo iz različnih slovenskih krajev – skupine društva namreč delujejo po vsej Sloveniji. Izpolnjene zapisnike delnih občnih zborov, ki so jih člani društva po skupinah izvedli do konca junija, je v roku vrnilo 181 skupin od skupno 220, seštevek vseh udeležencev članov pa je bil 2709 (od skupno 4803), so sporočili

iz društva. Zelo so zadovoljni z velikim odzivom članov in se vsem javno zahvaljujejo. To je velika spodbuda za vse, ki se vsakodnevno trudijo, da društvo deluje tekoče, posebno v teh negotovih časih, ko si vsi prizadevamo nastali situaciji prilagajati primerno in odgovorno.

Vsi sklepi so bili sprejeti in tako je bila potrjena tudi predlagana nova sestava Upravnega odbora, Nadzornega odbora in disciplinske komisije. Dosedanji predsednici društva **Zdenki Katkič** so zaupali še en štiri letni mandat. Potrdili so tudi novo podpredsednico društva, **Bernardko Krnc**, mag. ekonomskih znanosti, ki je članica skupine Šmarješke Toplice.

Skupinam Društva Šola zdravja se lahko pridružite kadarkoli in

kjerkoli, saj so z oranžnimi majicami zelo opazni in lahko jih srečate na različnih koncih Slovenije. Vadijo zunaj, na svežem zraku, na varni razdalji in ne uporabljajo nobenih pripomočkov oziroma rekvizitov. Vadba 1000 gibov, po kateri je društvo znano, se je v času pandemije izkazala za zelo spodbudno, saj nobeden od članov društva ni zbolel za covidom-19, čeprav gre večinoma za starejšo populacijo (povprečje 69 let). Tudi Ministrstvo za zdravje je prepoznalo poslanstvo Društva Šola zdravja, ki skrbi za ohranjanje in izboljševanje zdravja prebivalcev, zato jih pri tem tudi podpira kot primer dobre preventivne prakse.

NEDA GALIJAŠ

Dogodek Svoboda gibanja II

Minilo je že leto dni od prvega dogodka Svoboda gibanja, dneva strpnosti in nenasilja, ki je namenjen povezovanju ljudi prek gibalnih veščin z različnim kulturnim ozadjem.

DRUŠTVO LETEČA ŽELVA Že samo ime dogodka nam pove, da se bo celo sobotno popoldne, 12. 9. 2020 v parku Martina Krpana v Domžalah veliko gibalo. Dogodek je namenjen občanom in občankam Domžal ter okoliškim sosedam. V našem dragocenem prostem času se odločamo med različnimi aktivnostmi, ki so na voljo in izbira je pestra. V nekaterih izmed njih se lahko brezplačno preizkusite na dan dogodka, spoznate vaditelje in sami začutite svobodo giba.

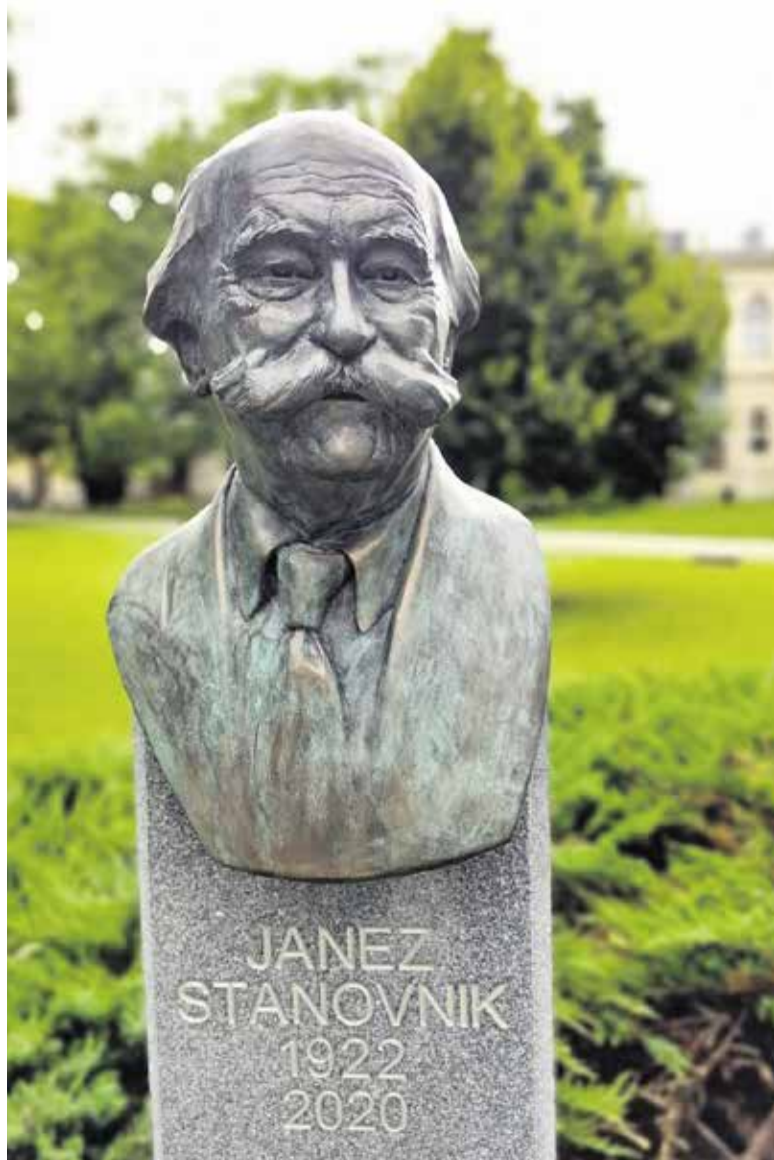
Letos nam je življenje prineslo dobro izkušnjo o tem, kaj svoboda je, saj nam je bilo odsvetovano gibanje izven občine. Za trenutek se spomnimo občutkov, ki so se zbudili v nas, ko smo bili ujetniki v lastnem

domu. Svoboda je vrednota najvišjega pomena, svoboda odpira srce, da lahko živimo polno življenje.

Različne kulture so tekom zgodovine izražale svobodo na svoj, unikaten način in tako je še danes. Poglejmo si, s kakšnimi gibalnimi tehnikami se torej lahko srečate na letošnjem dogodku Svoboda gibanja. Joga iz Indije, danes že dobro razširjena praksa, ki omogoča telesu, da se osvobodí zakrnelosti v mišicah, prenatrpanega uma in lažje zadihava. Zhineng Qigong iz Kitajske, predstavlja ga organizator dogodka, društvo za kakovost življenja Leteča želva. Letos bo vadba namenjena osvobajanju naše hrbtenice, stebra vitalnosti telesa. Hrbtenico bomo z različnimi vajami osvobodili, vsak majhen prostor med vretenci bo zadihal in omogočil večji pretok živčnih signalov in energije po vsem telesu, kar je osnova za zdravje. Tehnike so

enostavne in lahko z njimi nadaljujete sami doma. Capoeira iz Brazila bi lahko bila sopenka besedi svoboda, saj je nastala v obdobju največjega razmaha suženjstva v zgodovini Brazila in v odgovor ujetništvu so ljudje v ples 'preblečeno' borilno veščino uporabljali kot upor represiji. Capoeira je sestavljena iz akrobacij, krožnih udarcev, ritmičnega gibanja in petja v spremstvu brazilskih instrumentov. Salsa iz Kube. Ali ni ples največji izraz svobode? V soju barvnih luči se bomo v paviljonu, v geomantskem parku Martina Krpana na koncu zavrteli v ritmičnih salsah, osvojili osnovne korake in razmigali boke. Za zaključek pa se podružimo ob ognju na sredini parka, kamor vas vabimo, da prinesete svoje instrumente in skupaj bomo ustvarili prijetno vzdušje.

ANDRAŽ PURGER, UČITELJ ZNQGD
DRUŠTVO LETEČA ŽELVA

MEDICINSKA PEDIKURA
Pančur d.o.o.

031/353 347

20
LET

skrbimo za zdravje vaših stopal

NOVA LOKACIJA
Slamnikarska 3B, Domžale
nasproti Sanolaborja

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:

pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

DRUŠTVA

Invalidi so ohranjali zdravje na Ptuj

Medobčinsko društvo invalidov Domžale je kljub izrednim razmeram poskrbelo, da so bili invalidi tudi letos deležni ohranjanja zdravja, ki ga nujno potrebujejo.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Medobčinsko društvo invalidov Domžale je od svoje ustanovitve leta 1975 do danes edino delujoče društvo na področju socialnega varstva na območju občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin, ki s svojimi posebnimi socialnimi programi že 45 let skrbi za invalide. Letos je društvo dobilo zavirljiv status nevladne organizacije v javnem interesu na področju invalidskega varstva. Društvo šteje prek 1775 članov, od tega okoli 1250 članov, ki imajo po zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju status delovnega invalida ali invalida s telesno okvaro.

Društvo invalidom zagotavlja različne storitve z izvajanjem osmih posebnih socialnih programov na lokalni in državni ravni. Največji projekt, ki ga izpeljejo za svoje člane, je ohranjanje zdravja težkih in socialno ogroženih invalidov. Za te invalide organizirajo sedemdnevno rehabilitacijo v termah. V letošnjem letu je društvo 45 takih invalidov s spremljevalci peljalo v Terme Ptuj. Čeprav so bili prvotno planirani termin v aprilu zaradi pandemije covid-19 primorani odpovedati, se je vodstvo društva s predsednico Vido Perne na čelu potrudilo, da je takoj, ko se je stanje nekoliko umirilo, našlo nadomestni termin, in sicer v času od 26. julija do 2. avgusta 2020.

Program sta tokrat v tandemu vodili upokojeni, a vendar usposoblje-

ni zdravstveni delavki, Vida Čeh in Zdenka Novak. Slednja je o poteku rehabilitacije povedala:

»Teden, ki smo ga preživeli skupaj, je minil v prijetnem razpoloženju. Poskrbeli smo, da so se naši udeleženci lahko udobno namestili. Vsako jutro smo imeli posvet o zdravstvenem stanju, izmerili smo jim krvni tlak, holesterol in krvni sladkor ter vodili evidenco. Oskrbeli smo tudi morebitne poškodbe in reševali eventualne težave. Nekateri invalidi so bili presenečeni nad svojimi rezultati, marsikateri negativno. Tistim, katerih stanje ni bilo najbolj blesteče, smo svetovali obisk pri zdravniku. V jutranjih urah smo imeli telesno vadbo v prijetni senci dreves. Zelo lepo smo aktivirali svoje telo. Posvečali smo pozornost specifični invalidnosti vsakega posameznika. Dopoldanski čas smo popestrili s kratkimi izleti – obiskali smo Ptujski grad, Ptujsko Goro in se prijetno družili ob kavi in sladoledu. V tem času je potekal tudi mednarodni glasbeni festival Arsana, ki je imel bogat glasbeni program, tako da smo invalide izpostavili tudi kvalitetnim kulturnim doživetjem. Termalna voda je imela dober učinek na telo in zdravje ter poskrbela za prijetno razpoloženje.«

Društvo težkim invalidom program tudi delno sofinancira, saj gre za ljudi z invalidskimi pokojninami v vrednosti od pičlih 300 do 500 evrov. Hvaležni so, da so jim pri izvedbi ohranjanja zdravja pomagali tudi pri Sava Hotels & Resorts,

in sicer s tem, da so invalidom omogočili brezplačni prevoz. Kljub nizkemu proračunu, ki ga ima društvo, saj se spopada z velikimi stroški, velikim naborom dejavnosti in vse več prošnjami za finančne pomoči zaradi perečih razmer za invalide, vsako leto zagotovijo, da poskrbijo za prej omenjeno skupino. Zaskrbljujoče je, da je skrb za invalide z institucij, ki bi morale poskrbeti za njih, popolnoma preložena na prostovoljce, pa vseeno društva, v katerih ti prostovoljci delujejo, ne dobijo zadostnih sredstev, da bi pokrili vsaj osnovne stroške posebnih

socialnih programov in delovanja, niti z enega naslova. Rehabilitacija, ki je za invalide primarnega pomena, je na določenih razpisih in tudi drugače večkrat nepravilno vržena v isti koš s počitnikovanjem in nepotrebnim obiskovanjem toplic, pa vendar gre tukaj za nekaj čisto drugega – gre za celostno obravnavo invalida, tako s psihičnega in fizičnega vidika, pri kateri skušajo društveni prostovoljci na individualnem nivoju vsakomur zagotoviti, da naredijo korak naprej. Invalidi pogosto niti s strani zdravstva ne prejmejo te potrebovane pomoči. Iz

podobnega razloga na društvu dvakrat na teden izvajajo tudi merjenje krvnega sladkorja, holesterola in pritiska, saj lahko invalidi pogosto le tako spremljajo svoje zdravstveno stanje. Ogromno je obljubljanja, da se bodo stvari spremenile in da bo vloga društva kot telesa, ki skrbi za invalide, prepoznana, pa zaenkrat ostaja le pri praznih besedah, vrsta, ki pa se v času uradnih ur nabere pred vhodom prostorov Medobčinskega društva invalidov Domžale, pa je vse daljša.

NEJC LISJAK

Od upora do svobode

Pohod Od upora do svobode je bil posvečen 75. obletnici osvoboditve in zmage v drugi svetovni vojni, ko so Slovenke in Slovenci enotno, skupaj s prebivalstvom in kot partizanska zavezniška vojska premagali dvojno zlo: nacizem in fašizem.

ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV ZA VREDNOTE NOB V narodnoosvobodilni boju so slovenski narod vodile najbolj plemenite vrednote: svoboda, tovarištvo, enakost, solidarnost,

upornost, pravičnost, želja po združitvi vseh Slovencev v demokratično urejeni državi. Med letoma 1941 in 1945 je tako Osvobodilna fronta gradila novo državo, partizanska voj-

ska pa bojevala neizprosno proti okupatorjem. Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije je s pohodom Od upora do svobode počastila slovenski narodnoosvobodilni boj

med drugo svetovno vojno in se spomnila na ključno simboliko zgodovinskih dogodkov, ki predstavljajo zgodovinski pomen narodnoosvobodilnega boja za slovenski narod. Pohod je kot ključne mejnike narodnoosvobodilnega boja prikazal: trpljenje in žrtve nacističnega in fašističnega nasilja, streljanje talcev in izgon ljudi v taborišča ter junaški partizanski odpor od ustanovitve prvih čet do zmagovitega boja divizij v zadnjih bojih druge svetovne vojne.

Pohod so začeli 22. julija v Tacnu, kjer so odjeknili prvi partizanski strelji, končali pa po 130 kilometrih hoje četrty dan na Poljani na Korškem, kjer so potekali sklepnji boji druge svetovne vojne. Dopoldne prvega dne so pohodniki obiskali tudi občino Domžale. Poklonili so se vstaji na Domžalskem in vzpostavili mrežo partizanskih bolnišnic in sanitete. Obiskali so partizansko bolnišnico Triglav na Kolovcu in se spomnili ustanovitve Radomeljske čete.

Prvi dan so pohodnike na Rašici sprejeli člani mengeške organizacije zveze borcev in jih po najkrajši poti vodili do grobišča talcev v Zalokah pri Mengšu, od tam pa do spomenika vstaje na Domžalskem in Kamniškem v Kriškarjevih smrekah v Preserjah. Tam sta jih pozdravila Franci Gerbec in Peter Jerman, predsedni-

ka krajevnih organizacij zveze borcev Venclja Perka Domžale in Radomlje. V kratkih besedah sta obudila spomin na dogodke v vstajniškem letu 1941. Franci Gerbec jim je razdelil tudi izbor literature o vstaji, borbah, zmagah in tragičnih dogodkih v vojnih letih. Mimo grobišča borcev v Radomljah, tiskarske tehnike v Opekarni in Rov so v sončni pripeki prispeli na Kolovec. Za pohodnike je bila polovica poti in privoščili so si krajši postanek, potem pa so se v zavetju kolovških gozdov povzpeli do partizanske bolnišnice Triglav, imenovane tudi Lukova bolnica. Pred urejeno in oskrbovano maketo bolnišnice so jih pozdravili Steletovi. Za pohodnike so pripravili malico, Janez Stele jih je povedel v spominski objekt ter jim razkazal prostore in nekatere medicinske rekvizite. Bolnišnica je bila zgrajena februarja 1944, nato pa bila kmalu izdana. Po fotografiranju ob spominskem obeležju je pohodnike prevzel novi kurir in jih po gozdnih poteh odpeljal do Obrš, kjer so jih čakali predstavniki kamniške zveze borcev. Ti so jih mimo Pšajnovice spremili do spomenika partizanskemu zdravniku dr. Petru Držaju in amerišskemu stotniku Charlesu Fisherju v Češnjicah v Tuhinjski dolini.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Udeleženci pohoda in gostitelji ob spominskem obeležju partizanom, ki so v Lukovi bolnici umrli v času zdravljenja.

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

NOVICE | STAREJŠI

Novice iz Rdečega križa Domžale

Kje so letovali otroci, ki jih je predlagal Rdeči križ Domžale, in poziv k darovanju krvne plazme.

V dejavnost Rdečega križa Slovenije spada tudi letovanje otrok oziroma organizacija letovanja, predvsem otrok z zdravstvenimi težavami in otrok iz socialno ogroženih okolij. Pri organizaciji letovanja in zagotavljanju denarja za njihovo izpeljavo območna združenja Rdečega križa Slovenije sodelujejo z Zavodom za zdravstveno varstvo RS, s centri za socialno delo, z občinskimi sveti ter donatorji, v občini Domžale pa tudi z Zvezo prijateljev mladine Domžale, ki ji Območno združenje Rdečega križa Domžale že vrsto let s sofinanciranjem pomaga zagotoviti letovanje socialno ogroženih otrok. Ob tem je pomembno, da ima Rdeči križ Slovenije na voljo tudi svoje zmogljivosti za letovanje, tj. Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič ter Mladinski počitniški dom MPD Frankopan Punat na otoku Krku v Republiki Hrvaški, ki je v lasti in upravljanju RKS-OZ Maribor.

Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič, v katerem so med 20. in 28. avgustom 2020 letovali tudi otroci, ki jih je predlagal Rdeči križ Domžale, je danes sodoben zdraviliški, športni in izobraževalno-pedagoški center, ki se lahko pohvali, da v posameznem letu v njem na pre-

dlog Rdečega križa letuje najmanj 15.000 otrok.

Območno združenje Rdečega križa Domžale se pridružuje pozivu Zavoda za transfuzijsko medicino in Vlade RS vsem, ki so okužbo z novim koronavirusom preboleli že v spomladanskih mesecih, da darujejo kri oziroma krvno plazmo. To bi lahko nato uporabili pri zdravljenju najtežje bolnih s covidom-19, saj je plazma prebolelih novo upanje za hudo bolne. Tako na Zavodu za transfuzijsko medicino zbirajo plazmo oseb, ki so pri nas novi koronavirus preboleli v spomladanskih mesecih, in jo shranjujejo, če se bo izkazala potreba po tovrstnem zdravljenju. Na podlagi dosedanjih izkušenj zdravljenja drugih koronavirusnih okužb (sars, mers) je prebolevalniška plazma možno in učinkovito zdravilo tudi za covid-19, saj skrajšuje čas hospitalizacije in zmanjšuje umrljivost, pravijo na zavodu, ki zato tiste, ki so okužbo že preboleli, vabijo, da darujejo plazmo oziroma kri.

V primeru, da ste pripravljeni sodelovati in darovati plazmo/kri za zdravljenje bolnikov, to sporočite na e-naslov: plazma@ztm.si ali pokličite na telefon 030 485 510 vsak delovnik od 8. do 13. ure.

VERA VOJSKA

SLAMICA

FOTOGRAFIJA S KRITIČNIM PRIDIHOM

Ekološki otok v Študi, posneto 25. avgust 2020.

Obbolele s covidom-19 naj se osami izven domov za starejše

V zadnjem času smo priča burnim polemikam v medijih glede širjenja okužb s koronavirusom v domovih za starejše in iskanjem rešitev za zajezitev okužb, če se te v domu pojavijo.

Politika od domov za starejše zahteva nemogoče, saj ti nimajo primernih zmogljivosti in pogojev, da bi se lahko sami uspešno spopadali z okužbami. Poleg tega pa domovi niso zdravstvene ustanove in ne morejo zagotavljati ustreznih zdravstvenih obravnav obolelih.

Vzpostavitev rdečih in sivih con nemogoča

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvo za zdravje domovom za starejše z namenom preprečevanja širjenja okužb s koronavirusom nalagata vzpostavitev sivih in rdečih con za premostitev stanovalk in stanovalcev s sumom na okužbo in s potrjeno okužbo, s čimer bi zaščitili zdrave stanovalk in stanovalce, okuženim pa zagotovili dostojno zdravstveno nego in oskrbo. Vendar po podatkih ankete, ki sta jo med člani Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, ki združuje 86 izvajalcev institucionalnega varstva starejših in posebnih skupin odraslih v Sloveniji, izvedli Amnesty International Slovenije in Skupnost, dobrih 86 odstotkov socialnovarstvenih zavodov nima arhitekturne zasnove, da bi lahko vzpostavili zahtevani con, 93 odstotkov jih nima ustreznih tehničnih zmogljivosti, skoraj noben zavod (98 odstotkov) pa nima dovolj kadra za izvajanje con.

Zakon o nalezljivih boleznih je jasen

Skladno z Zakonom o nalezljivih boleznih ter s Pravilnikom o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje je za obbolele s koronavirusno boleznijo 19 obvezna popolna osamitev. Na ta način se obolelim zagotovi varno zdravstveno obravnavo ter prepreči nadaljnjo širitev okužb. Ker v domovih za starejše popolna in učinkovita

osamitev stanovalk in stanovalcev, okuženih s koronavirusom, zaradi prostorskih, arhitekturnih in kadrovskih razmer ni mogoča, je obbolele treba nemudoma osamiti izven domov, zahteva Skupnost, katere član je tudi Dom upokojujencev Domžale. Skupnost in njeni člani ne pričakujejo in ne zahtevajo bolnišničnega zdravljenja za vse stanovalk in stanovalce s koronavirusno boleznijo 19, temveč njihovo popolno osamitev izven domov za starejše, kot to zahteva veljavna zakonodaja. Popolno osamitev izven domov za starejše bi bilo mogoče izvesti na primer v t. i. zunanjih regijskih oddelkih covid-19 (hoteli, vojašnice ali drugi objekti z ustrežno infra-

strukturo), vse tiste obbolele, ki bi potrebovali bolnišnično zdravljenje, pa bi se napotilo v bolnišnico. Z osamitvijo obolelih stanovalcev izven domov za starejše bi se omogočilo tudi nadaljnje kakovostno in varno bivanje zdravih stanovalk in stanovalcev v domu.

»Vzpostavljane sivih in rdečih con v domovih za starejše ni primeren sistemski odziv na možnost širjenja okužb s koronavirusno boleznijo 19, ki ga pričakujemo od države. Večina domov, tudi domžalski, con ne more strokovno vzpostaviti, saj nimamo ne primernih prostorskih zmogljivosti ne zadostnega števila ustreznega kadra,« je prepričana mag. Nataša Zalokar, direktorica Doma upokojujencev Domžale. »Na težave pristojne v državi opozarjamo že vrsto let, vendar žal brez uspeha. Da so številni domovi za starejše v Sloveniji dotrajani, neprimerno arhitekturno zasnovani in da se soočajo z velikim pomanjkanjem kadra, se je še toliko bolj izkazalo v krizi, ki smo ji priča.«

OBČINA DOMŽALE
prostor javnopolniških ljudi

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE

vabi na

Krvodajalsko akcijo

v torek, 29. septembra 2020, med 7. in 12. uro
v Kulturni dom Mengeš.

Iskrena hvala za vašo solidarnost in pomoč v imenu vseh,
ki jim je vaša darovana kri rešila življenje.

POGUMNO
intimni
KONCERT NA PROSTEM

Nastopajo:
MATE BEKAVAC z godalnim kvartetom,
NUŠKA DRAŠČEK, VITA MAVRIČ,
ACO BIŠČEVIČ, JAKA PUCHAR...

V čudovitem objemu narave doživite intimitno glasbo brez etiket in meja; glasbo, ki boža, prebuja, uspava, tolaži, opogumlja in pomaga, da bi tudi v nas zacvetelo tisto najzlahtnejše...

ARBORETUM VOLČJI POTOK
Sobota, 29. avgust 2020 ob 18. uri.

Arboretum
VOLČJI POTOK

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

Rezervni termin v primeru slabega vremena je petek, 28. avgust. Končni termin bo določen v četrtek, 27. 8. do 12. ure in objavljen na spletnih straneh KDFBD in Arboretuma Volčji Potok.

Tu smo zato, da vam pomagamo Ob prazniku Krajevne skupnosti Dob

Gasilcem hvaležni za pomoč ob zadnjem neurju s točo

Ne pozabimo se spominjati

KS DOB Najbrž še nihče z območja naše občine ni pozabil večera, ko je okoli 21. ure huda ura s točo, ponekod debelejša od oreha, prizadela našo občino, posebno Domžale, Rodico, Vir in Dob. Neurje s točo je na številnih objektih poškodovalo strehe, meteorna voda je zalila več objektov, močan veter pa je tudi razkril nekaj streh in povzročil škodo. Med številnimi prostovoljnimi gasilskimi društvi sta se v štiridnevne aktivnosti, katerih namen

nut po 21. uri in ob pomoči usmeritev Gasilske zveze Domžale, ta pa je usmeritve najnujnejših posegov in nujne pomoči sprejemala na osnovi klicev 112. Predsednik je izpostavil vrhunsko organiziranost civilne zaščite na vseh področjih v naši občini, odlično opremljenost, tudi za delo na višini, in koordinacijo, sodelovanje Centra za zaščito in reševanje Domžale, poklicnih in prostovoljnih gasilcev ter usklajeno delo vseh sodelujočih – 'klapa-

KS DOB V gozdu nad Brezovico, domačini ga imenujemo Hrastovec, je vsako leto tradicionalna slovesnost ob prazniku Krajevne skupnosti Dob, ki ga praznujemo v spomin na 7. julij 1941, ko je četa Kamniškega bataljona napadla nemškega okupatorja in mu prizadejala velike izgube, sama pa je izšla iz boja kot zmagovalec brez žrtev. Spomenik je bil postavljen v avgustu 1959, vsako leto pa Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Dob Krtina v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Dob pripravi slovesnost, ki je namenjena spominu na dogodek iz druge svetovne vojne, kot dogajanjem v posameznem letu v krajevni skupnosti, ki je sicer znana pa odlični organiziranosti društev in organizacij, ki vsako leto prav ob prazniku KS, 7. avgustu, pripravijo prijetne prireditve za popestritev dela in življenja v KS.

Letos teh prireditev zaradi ukrepov, povezanih s koronavirusom, ni bilo, borčevska organizacija pa se je skupaj s KS odločila, da na Hrastovcu spominsko prireditev pripravi 1. avgusta 2020 in nanjo povabi manjše število obiskovalcev.

Slovesnost se je začela z eno najbolj znanih partizanskih Hej, brigade, nadaljevala pa s položitvijo venca ob spominsko obeležje, kar so opravili Marija Ravnikar, predsednica sveta KS Dob, ter predstavnik vodstva borčevske organizacije Vera Vojska, predsednica, in Jože Lončar, podpredsednik. Nato je predsednica Krajevne organizacije borcev za

vrednote NOB v nagovoru spomnila na čase druge svetovne vojne, na pogum borcev, ki so bili pripravljeni za svobodo žrtvovati svoje življenja, in skupno dolžnost, da se žrtev spominjamo in smo jim hvaležni. Na kratko je spomnila na uspešno leto KS Dob, kjer se vedno kaj dogaja, hkrati pa pohvalila dejavnost številnih društev in organizacij, njihovih članov in članic, prostovoljcev, ki se v KS Dob trudijo, da bi bilo življenje pestrejšje in prijetnejše. Ob letošnjem koronavirusu pa dajejo več poudarka svojim članom in članicam. Njeni čestitki ob prazniku KS se je pridružila tudi Marija Ravnikar, predsednica sveta KS Dob. Med prisotnimi je bil tudi Feliks Lampret, podpredsednik sveta KS Dob, ter člani sveta in nadzornega odbora. V kulturnem programu so sodelovali recitatorji, ki so s pesmimi Karla Destovnika Kajuha, Fani Okič in Mirke Sedmak Dečman spomnili na dneve druge

svetovne vojne, recitator Jože Lončar pa se je predstavil s svojo pesmijo Ne pozabimo se spominjati ter z razmišljanjem, v katerem je poudaril: »Jutri bo nov dan, to vsi vemo! Upam, da si vsi, skoraj vsi Slovenci, želimo, da bo jutri lepši dan, kot je danes. Upam, da bo naslednja vlada bolje vodila državo v prihodnost, kot so jo vlade do zdaj. Vodijo naj jo v dobro ljudstva, preteklost pa naj prepustijo zgodovinarjem.« Povabil je vse, da ob prazniku KS Dob izobesijo zastave.

Žal je koronavirus in ukrepi tudi v Krajevni skupnosti Dob preprečili marsikatero aktivnost v društvi in organizacijah. Vendar gre življenje naprej, kar kažejo tudi posamezne investicije na komunalnem področju, predvsem na področju vodoskrbe, krajin in kranjke pa se veselijo tudi začetka del pri obnovi drugega dela ceste Turnše–Češenik, ki je načrtovana za letošnjo jesen.

VERA VOJSKA

je bil pomagati vsem, ki so pomoči potrebni, vključili tudi Prostovoljno gasilsko društvo Dob in Prostovoljno gasilsko društvo Žeje, Sveta Trojica. Požrtvovalno so pomagali odpravljati posledice neurja, pa ne le prvo noč skoraj do jutra, temveč štiri cele dni, saj je bila škoda po hudi uri velika, mnogo ljudi pa potrebnih pomoči in hvaležnih vsem, ki so jim pomagali. Omenjeni društvi sta sprva pomagali po vsej občini, nato pa sta se osredotočili na sektor Dob, Vir. Za prizadevanje in požrtvovalno delo, ki je terjalo vse njihove pomoči, se jim je svet Krajevne skupnosti Dob želel zahvaliti, zato sta predsednica Marija Ravnikar in podpredsednik sveta Feliks Lampret pripravila sprejem, na katerem sta se jim zahvalila za vso požrtvovalnost in pomoč.

Sprejem v dobskem gasilskem domu, kjer PGD Dob letos praznuje 130. rojstni dan, je bil priložnost za pogovor o pomoči obeh društev, saj na območju KS Dob poleg PGD Dob uspešno deluje tudi PGD Žeje, Sveta Trojica, hkrati pa tudi za pogovor o sodelovanju s KS in načrtih za prihodnost. Po kratkem nagovoru podpredsednika sveta KS Feliksa Lampreta se je predsednica Marija Ravnikar zahvalila obema društvoma za pomoč in požrtvovalno štiridnevno delo ter izrazila veliko hvaležnost in ponos za odlično organiziranost ter opravljeno poslanstvo obeh društev – posebno ob naravnih nesrečah, ki se ga ne da opisati z besedami. Omenila je tudi zgledno sodelovanje društev s KS in se še enkrat z veliko hvaležnosti zahvalila vsem gasilcem za srčna dejanja, ki jih cenijo tudi krajanje in krajanke.

V imenu PGD Dob je ob pomoči prisotnih gasilcev njihovo posredovanje ob neurju opisal Robert Hrovat, predsednik društva, ki je pohvalil vse gasilce za požrtvovalnost in opravljeno delo. Sodelovalo je blizu 30 gasilcev, ki so s tehničnim posredovanjem pomagali povsod, kjer je bilo potrebno: pri delu na strehah, pa naj je šlo le za zaščito odkritih hiš ali menjava strešne opeke, pri črpanju meteorne vode, zaščiti poplavljenih objektov in odpravi vseh drugih posledic. Izvozili so že nekaj mi-

lo' je na vseh koncih in krajih, kar vse je prispevalo k hitremu in kvalitetnemu posredovanju vseh gasilskih enot. S strani PGD Žeje, Sveta Trojica je sodelovalo vse dni 14 gasilcev, o njihovem posredovanju pa je poročal poveljnik Marijan Smolnikar, ker je bil predsednik društva Štefan Rožič odsoten. Tudi on je na kratko predstavil delo domačega društva, ki je imelo kar precej dela tudi na terenu, ki ga pokriva, pohvalil je sodelujoče in izrazil željo, da se PGD Žeje, Sveta Trojica čim prej opremi z gasilsko cisterno za gozdne požare, saj se je tovrstna oprema pri njihovem delu pokazala kot zelo nujna.

Prisotni so poročali vsak o svoji izkušnji, pri katerih so posebej pohvalili opremljenost zveze in društev, ki se je v zadnjih letih izboljšala – tudi upoštevanje izkušnje iz posredovanj v drugih občinah. Govorili so tudi o hvaležnosti ljudi, ki so jim pomagali, predvsem pa o požrtvovalnosti in želji, da pomagajo, katero so vsi sodelujoči kazali prav na vsakem koraku. Za vso pomoč, vso požrtvovalnost, plemenitost in dobra dela vsem sodelujočim v odpravljanju posledic neurja, še posebno pa PGD Dob in PGD Žeje, Sveta Trojica, ki jim je bil namenjen sprejem sveta KS Dob, iskrena hvala.

VERA VOJSKA

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **25. septembra 2020**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **10. septembra 2020, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:
urednistvo.slamnik@gmail.com

VZMETNICE • LATEKS LEŽIŠČA
LETVENE MREŽE • POSTELJE • VZGLAVNIKI

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

Pralna prevleka
100% naravni lateks
Piramidna ležalna površina

MARKO PETERKA S.P.
Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale,
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si
www.marsen.si

MARSSEN
VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

TISA – SIMBOL VEČNEGA ŽIVLJENJA

Tisa (*Taxus baccata*) je iglavec, ki je bil v Evropi močno razširjen, danes pa ga v Sloveniji najdemo samo v zavarovanih delih Nature 2000, kot je na Krvavici. (Mavrič, 2016). Po parkih in vrtovih pa je zelo razširjena kot okrasno drevo.

Manica Perdan Ocepek
Foto: Manica Perdan Ocepek

Tisa raste kot manjše, do 20 m visoko vednozeleno iglasto drevo ali kot grm. Debelo doseže premer do enega metra, najpogosteje pa ne presega 50 cm. Pogosto razvije več debel, ki se pozneje zrastejo. Nima storžev kot drugi iglavci, storži so močno preobraženi in jih radi pozobajo drozgi, pegami in druge ptice. Vsi deli rastline so strupeni razen mesnatega rdečega semenskega ovoja. Glavni toksin v navadni tisi je alkaloid taksin (uporabljajo ga kot zdravilo proti raku). Znaki zastrupitve se kažejo v slabosti, bruhanju, driski, motnjah srca in krvnega obtoka, okvarah jeter in ledvic. Ob zaužitju prevelike količine alkaloidov lahko nastopi smrt zaradi zadržitve. Tisa ima zelo dolgo življenjsko dobo. Brez težav doseže od 500 do 800 let, poznana pa so drevesa, za katera domnevajo, da so krepko starejša od 1000 let. Od leta 1976 je tisa pri nas zaščiteno drevo.

Sveto drevo

Tisov les je trd, žilav, zelo elastičen, zato so že od kamene dobe dalje uporabljali za izdelavo orožja, zlasti lokov, pozneje pa tudi pohištva. Pravi jo, da je imel Robin Hood lok iz tisovega lesa, prav tako Vikingi. Zaradi teh izjemnih lastnosti in velike uporabnosti lesa so obširni tisovi pragozdovi v Srednji Evropi praktično izginili že v času starih Rimljanov. Že v pradavnini so tiso častili kot sveto drevo. V grški in rimski mitologiji je bila pot, ki je vodila v kraljestva mrtvih, obdana s tisami. Pri starih Grkih je bila tisa drevo boginje maščevanja Nemeze. Poznali so jo Germani in Kelti. Še danes ob številnih cerkvah na območju Velike Britanije in Irske rastejo zelo stare tise, saj so cerkve v času pokristjanjevanja postavljali na obrednih in svetih krajih poganskih ljudstev. Tisa je imela pomembno vlogo pri različnih obredih, ki so jih izvajali druidi in so bili povezani z onostranstvom in pogrebi. Obenem je pomenila obrambno moč, previdnost, potrpljenje, vztrajnost in zaščito v primeru napada ter modrost v nesreči. Z amuleti iz tise so se ščitili pred slabimi duhovi in strupenimi živalmi. Tudi Slovanom je tisa predstavljala sveto drevo. Z amuleti so se ščitili pred uroki, čarovnicami in vampirji. Kristjani so jo imeli za simbol večnega življenja.

Tisa na Mlinski ulici 4

Malo daljši uvod sem napisala, ker sem hotela razumeti, zakaj je našo tiso leta 1920, torej pred sto leti, posadila moja stara mama Marija Brecljnik (roj. Brenčič 7. 8. 1890 v Podlipi - umrla 2. 2. 1964). Vse spomine, ki jih bom zapisala, in so precej fragmentarni, mi je posredovala moja mama. Marija Brenčič je bila izučena kuharica, ki je najprej delala pri tovarnarjih na Vrhniki, potem pri Marklju v Bohinju. Še v stari Avstriji si je prihranila ogromno denarja, ki je ob nastanku države SHS izgubil

vrednost. V Domžalah je službovala pri Tirolcih. Spoznala je mojega starrega očeta, Ivana Brecljnika (29. 4. 1883–7. 11. 1960), mizarja, izučenega v obrtni šoli na Dunaju. Verjetno sta se poročila leta 1920 in se vselila v hišo njegovih staršev na Mlinski ulici 4; takrat je stara mama tudi zasadila tiso. Leta 1921 se jima je rodila hči Bronka, leta 1927 pa druga hči Silva, moja mama. Stari oče je s svojim očetom zgradil veliko delavnico na Količevem, nasproti papirnice, in uporabljal Mlinščico za pogon strojev. Ni izdeloval le stavbnega pohištva, ampak tudi umetniške predmete, saj je znal na okrasnih predmetih stružiti, vrezovati in barvati podobe. Tako je svojima hčerama ob poroki naredil obsežno pohištveno balo: kuhinjsko, spalnično pohištvo, tudi otroško posteljo s stranicami, okrašenimi z izrezanimi srčki, kari in krogi ter umetelno skrinjo. Moja mama je dobila prizor s pravljico o ribi Faroniki. Zgodbe v lesu je stari oče zaščitil s posebnim lakom, ki je bil njegov izum. Za ljubljansko razstavo je izrezal stol, pravi prestol, in vanj vrezal datum 9. 12. 1938. Stara mama ni več opravljala svojega poklica, ampak je skrbela za dom in vrt. Znana je bila daleč naokrog, saj je gojila zdravilne rastline in rada pomagala z nasveti vsem, ki so jo prišli prositi. Že brat starega očeta je bil domžalski sokolski starešina, stari ata pa je bil v odboru Sokolov, tudi hčeri sta telovadili. Stari oče je izdeloval odre za sokol-

slabe čase, saj so mu delavnico nacionalizirali in jo uporabljali le za skladišče. Pomagale niso nobene pritožbe, tako nista imela več pravih sredstev za preživljanje. To je starega ata povsem strlo in je kmalu umrl. Stara mama je ostala sama, zato je hišo prodala staršem mojega očeta in se preselila k hčerama v Ljubljano.

Spomini iz zgodnjega otroštva

Zapišem naj še nekaj spominov iz zgodnjega otroštva, ko sem bila na počitnicah pri starih starših na Mlinski ulici 4. S starim atom smo se sprehodili ob Mlinščici, kjer seveda še ni bilo današnjega naselja, in na travniku smo našli mavrahe. Stari mami sem pomagala peljati potice v pečnicah peč k peku Jarcu z vozičkom, ki je bil miniaturni lojtnik. To je bilo zagotovo avgusta, ko je na veliki šmaren stara mama Marija imela god. Takrat se je zbrala vsa družina. Mlajši vnuki smo imeli svojo mizico in stolčke z izrezljanimi srčki. Izbrani jedilnik stare mame, kuharske mojstrice, je na ta dan vedno bil: goveja juha z domačimi rezanci, domači ocvrti piščanci, kifeljčar, endivija in pesa v solati – vse pridelano in vzrejeno doma, potica, domač kompot ... Potica je imela poleti najverjetneje pehtranov nadev, vendar se tega ne spomnim več.

Stara mama je bila globoko verna in je tiso najverjetneje posadila kot simbol večnega življenja. Ob njeni stoletnici so jo pregledali strokov-

Skrinja iz poročne bale Silve Ocepek, rojene Brecljnik

ske zlete. Menda je bil v sokolskem domu tudi njegov okrasni lesteneč, a danes tega ne moremo več preveriti, saj je bila stavba porušena. S predvojno krizo in vojno okupacijo je postalo življenje težko: moja mama mi je povedala, da je stari ata naredil kakšen stol ali pručko, da je lahko dobil kilogram moke. Obe hčeri sta sodelovali v odporu, stara mama je prinašala obvestila. Stari ata se je vedno na Količevo peljal s kolesom, čez virski most pa ga je večkrat varno spremljal nemški stražnik, ki je posmehljivo navrgel: »Tam spodaj vas čakajo vaši ...«. Vseeno so ga enkrat dobili v pest, ga podrli s kolesa na tla in zmerjali zaradi hčera, ki sta sodelovali v odporu. Konec vojne in osvoboditev sta za stare starše prinesli

njaki Gozdnega gospodarstva Domžale, jo prepoznali kot lepo in zdravo drevo. Za jubilej ji bodo krošnja oblikovali jeseni, ko se bodo njeni življenjski sokovi bolj umirili. □

Vir:

- www.pzs.si/javno/kvgn_dokumenti/Seminarske%20naloge%20VGN/Mavri%C4%8D%20Bojan_Tisa.pdf, 4.8.2020
- [sl.wikipedia.org/wiki/Tisa_\(rod\)](http://sl.wikipedia.org/wiki/Tisa_(rod)), 4.8.2020
- www.gozd-les.com/slovenski-gozdovi/drevesa/tisa, 4.8.2020
- fotografije posnete na vrtu lastnice parcele
- poročna slika je preslikana, foto Atelje »Viktor«, Ljubljana – natančen datum neznan

PROMETNA VARNOST V VSEH NASELJIH IN ZA VSE OBČANE

Kot vsako leto bodo tudi letos ob začetku šolskega leta potekale različne akcije, ki bodo opozarjale na to, da so se v promet v polni meri ponovno vrnili tudi najranljivejši udeleženci – naši otroci.

Besedilo: Mateja A. Kegelj
Foto: arhiv Slamnika

Pred nami je novo šolsko leto, ki ga marsikateri učenec letos že nestrno pričakuje. Pa ne, da se ne bi veselili počitniškega obdobja, pač pa bolj zaradi druženja s prijatelji, sošolci, ki so jih v minulem šolskem letu videli manj, kot bi bilo običajno. Če smo v minulih mesecih postali bolj previdni pri skrbi za naše zdravje, pa je še vedno pomembno, da smo previdni tudi na drugih področjih našega življenja. Prometna varnost je ena od teh in za brezskrbnost v prometu žal ni prostora. Biti moramo previdni in paziti tako nase kot na druge udeležence v prometu.

Kot vsako leto bodo tudi letos ob začetku šolskega leta potekale različne akcije, ki bodo opozarjale na to, da so se v promet v polni meri ponovno vrnili tudi najranljivejši udeleženci – naši otroci. Vsekakor pa to ni dovolj, da vidimo 'policista' ali 'redarja' in zmanjšamo hitrost, ta mora biti ves čas skladna s predpisano oziroma prilagojena okolju, v katerem se nahajamo.

Nacionalne aktivnosti, ki sežejo na lokalni nivo

Tudi Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa je ob letošnjem začetku šolskega leta pripravila različne preventivne aktivnosti. Posamezne aktivnosti so se začele konec avgusta, potekale pa bodo do sredine septembra, saj kot pravijo, želijo zagotoviti otrokom varen in prijeten začetek novega šolskega leta.

Tako v okviru akcije potekajo po občinah pregledi šolskih poti ter se izvajajo ukrepi, ki jih je treba izvesti pred začetkom šolskega leta. Kateri ukrepi so že bili izvedeni in se še izvajajo v naši občini, si lahko preberete v nadaljevanju.

Prvošolčki bodo prejeli knjižice Prvi koraki v svetu prometa, ki bodo njim, staršem in učiteljem pomagali spoznavanje samostojne varnosti v prometu, uveljavil pa se je tudi prometni znak Šolska pot, ki opozarja voznike na izpostavljeno mesto na šolski poti. Tudi letos se bo v prvih dneh izvajalo varovanje otrok na šolskih poteh, ki jo izvajajo prostovoljci, od gasilcev, upokojencev, do predstavnikov drugih društev in organizacij. »Prostovoljci pomagajo učencem prečkati cesto na nevarnejših odsekih in s svojo prisotnostjo opozarjajo voznike na še previdnejšo vožnjo. Tako so začetki šolskega leta, ko so otroci po daljših počitnicah še vedno razigrani in kot začetniki ne poznajo vseh pasti šolskih poti, ter zaradi starosti ne zmorejo vseh zahtev sodobnega prometa, še vedno varni. Nekateri prostovoljci otroke spremljajo na šolskih prevozi, kjer jih podučijo o pravilnem ravnanju na avtobusu in jih opozarjajo na pravilno pripenjanje,« pravijo na agenciji.

Na kaj opozarja policija?

V času pred začetkom novega šolskega leta je aktivnosti okrepila tudi policija. Med 24. avgustom in 6. sep-

tembrom bodo izvajali dodatne aktivnosti, ki bodo pripomogle k prometni varnosti otrok, opozarjajo pa tudi, da naj starši pripravijo otroke za udeležbo v prometu. To pa ne pomeni le na šolski poti, ampak tudi na sprehodu, na kolesu in v avtomobilu, kjer moramo biti tudi sami zgled.

Policija je tako v zadnjem tednu avgusta že začela s pregledovanjem prometne signalizacije na cestnih povezavah v bližini šol in na šolskih poteh ter v primeru nepravilnosti o tem obvešča vzdrževalce cest. Z vodstvi nekaterih šol skupaj pregledujejo načrte varnih poti v šolo in preverjajo, ali so upoštewane morebitne spremembe, rekonstrukcije ali zapore posameznih cest. Z lokalnimi skupnostmi in organizacijami, kot so avtomoto društva, združenje šoferjev in avtomehaničnikov, sveti za preventivno in vzgojo v cestnem prometu itd., pa bodo skupaj preverili možnosti varovanja otrok, zlasti v prvih dneh šole.

Prav tako bodo v prvih šolskih dneh policisti obiskali nekatere osnovne šole in skupaj z ravnatelji ter mentorji prometne vzgoje na roditeljskih sestankih starše prvošolčkov seznanili z nevarnostmi, ki na cesti prežijo na najmlajše, jim svetovali, kako naj poskrbijo za varnost otrok v cestnem prometu in kakšne dolžnosti imajo kot starši z vidika varnosti cestnega prometa, pravijo na policiji. Izvajal pa se bo tudi poostren nadzor prometa v okolici šol, skrbeli pa bodo tudi za umirjanje prometa na mestih, kjer bi lahko prišlo do nevarnih situacij. Med drugim bodo preverjali tudi, če otroci nosijo rumene rutice in odsevna telesa.

A kot pravijo, ni dovolj, da zanje

lepo naprošamo za čimprejšnjo postavitev ležečih policajev in cone '30' v vasi Šentpavel. Stanje je nevarno, izrazito iz smeri mostu čez avtocesto, od koder prihaja večina voznikov, ki pripeljejo z nezmanjšano hitrostjo mimo naših vrstnih hiš in izvozov na cesto. Hitrosti so očitno prevelike, v vasi je veliko otrok, pločnika s te strani ni. Nekajkrat je bilo že zelo nevarno in sprašujemo se, kdaj bo počilo. Prav tako na mostu čez avtocesto na obeh straneh že več mesecev ni znakov omejitve, saj so jih ukradli slavljenici '40' let, pristojne službe pa tega sploh ne opazijo. V vseh sosednjih vaseh imajo omejitve 40 čez celo naselje ali cone 30, četudi so tam pločniki. Z naše strani, to je prihod z avtocestnega mostu, je obvezen ležeči policist pred znakom Šentpavel, saj je znak le pet metrov pred izvozom vrstnih hiš, in noben voznik, tudi če se pripelje 50 km/h, pa se večina ne, se nikakor ne more varno ustaviti.«

Da je stanje še posebej nevarno med 6. in 8. uro zjutraj in popoldan po 15. uri, ko se večina voznikov odpravlja v službo oz. iz službe, so še dodali. Takrat so na cesti tudi otroci ...

Glede omenjenega stanja smo povprašali tudi na občini, kjer so nam odgovorili, da so seznanjeni z omenjeno problematiko. »Naselje Šentpavel bomo označili s prometnimi znaki, kjer bo na območju celotnega naselja hitrost omejena na 30 km na uro, torej s t. i. 'cono 30'. Cesta od Dragomlja do Šentpavla je bila asfaltirana pred približno desetletjem. Po naši oceni gre za eno manj obremenjenih cest v občini. Kljub temu bomo izvedli meritve prometa in meritve hitrosti vozil. Iz meritev bo znana struktura prometa in število kolesarjev. Če se bo z meritvami izkazalo, da gre dejansko za izredno obremenjen cestni odsek, bo treba v prihodnje naročiti odmero zemljišč in idejno zasnovo za ureditev vozišča od Dragomlja do Šentpavla. Pred tem pa bo treba z lastniki kmetijskih zemljišč urediti lastniška razmerja,« pravijo na Občini Domžale.

Problematika prišla do pravih 'ušes'

Vsekakor nas veseli, da so se že med pripravo tega prispevka v Šentpavlu začele stvari premikati. Prebivalci so nas namreč obvestili in nam poslali fotografije, kjer so že dodani znaki, ki napovedujejo omejitve hitrosti v naselju oziroma t. i. 'cono 30', kar je prvi korak k ustvarjanju varnejših pogojev za vse udeležence v prometu.

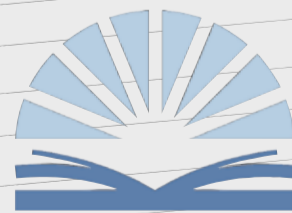
Žal pa to za nekatere voznike še vedno ni dovolj ... kljub postavljeni tabli, še vedno opažajo 'pogumneže', ki so s svojimi jeklenimi konjički divjali skozi naselje z najmanj dvakrat prekoračeno hitrostjo. Kdo ve, morda pa bi jih ustavili ležeči policaji oziroma podobne ovire na cesti? Vsekakor verjamemo, da bodo tudi te, če se stroka odloči zanje, doprinesli k večji prometni varnosti, tako za najmlajše kot tudi vse ostale udeležence v prometu.

Občina Domžale sicer ta trenutek izvaja številne investicije tudi na področju prometne varnosti in javne cestne infrastrukture. Največji poudarek pred začetkom šolskega leta je namenjen varnim šolskim potem in varnosti vseh udeležencev v prometu. K izboljšanju prometne varnosti lahko prispevamo največ sami. Z načrtovanjem in sodelovanjem vseh deležnikov lahko zmanjšamo veliko dejavnikov, ki vplivajo na izboljšanje prometne varnosti.

Tako je v delu razširitev pločnika pri Osnovni šoli Dob, kjer bodo postavili tudi stebričke, prav tako bosta v Dobu na Župančičevi ulici urejena pločnik in cesta. Nov pločnik je bil zgrajen tudi v Škrjančevem, v starem naselju Dragomlja pa so medtem že zaključili rekonstrukcijo vozišča in razširitev križišča. V teh dneh bo zaključena tudi rekonstrukcija dela Igriške ulice v Preserjah, ki poleg vozišča vključuje tudi obojestranski pločnik ter ločeno kolesarsko stezo.

Še vedno pa velja zdrava pamet – v prometu nismo sami, odgovorno moramo poskrbeti za vse udeležence, še posebej najšibkeje. □

Šola, ki mi je blizu!

srednja šola domžale

Gimnazija

Tehnik računalništva

Trgovec

Avtoserviser

Inštalater strojnih inštalacij

Ekonomski tehnik (PTI)

Strojni tehnik (PTI)

VABIMO VAS
NA VPIS V PROGRAME
IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH.

AKTUALNO

KOLIČEVO KARTON – ODLIČNA EKIPA SODELAVCEV

PETER PUTZ, DIREKTOR KOLIČEVO KARTONA

Tovarna Papirnica Količevo oziroma zdaj imenovana Količevo Karton v letošnjem letu obeležuje 100-letnico delovanja. Tovarna, ki jo je leta 1920 ustanovil Franc Bonač, od leta 1998 deluje v sklopu mednarodnega koncerna sedmih tovarn, ki jih vodi avstrijski lastnik, družinsko podjetje Mayr-Melnhof. Gre za največjega proizvajalca premaznih vračljivih kartonov na svetu, z naraščajočo vlogo v segmentu recikliranih linerjev in kartona iz svežih vlaken.

Miha Ulčar

Foto: Karin Božič Zupančič

Ves čas delovanja tovarne imajo v njej pomembno vlogo zaposleni, ki s svojim delom, zagnanostjo, pripadnostjo in strokovnim znanjem ustvarjajo podlago za prihodnje generacije papirničarjev. Pomembna pa je tudi tradicija papirništva, saj je v tovarni danes zaposlena že tretja generacija papirničarjev iz nekaterih družin, kjer gre papirništvo iz roda v rod ali pa kot je na letošnji interni slovesnosti ob 100-letnici dejal nekdanji dolgoletni direktor Branko Rožič: »Enkrat papirničar – vedno papirničar.«

Ob 100-letnici Količevo Kartona smo se pogovarjali z direktorjem Petrom Putzom, ki z družino živi v bližini Dunaja. Po izobrazbi je inženir kemije, izkušnje pa si je nabral v papirni industriji, kjer je zasedal različne tehnične in izvršne vodstvene položaje. Bil je tudi direktor nekaterih papirnic v Evropi. V prostem času se veliko ukvarja s športom, predvsem z gorskim kolesarstvom, ježo, smučanjem in tekom na daljše proge. Danes to večinoma počne skupaj z družino ob vikendih. Poleg papirništva ga zanimajo tudi tuji jeziki, potovanja in različne kulture.

Lahko poveste nekaj o koncernu Mayr-Melnhof.

Mayr-Melnhof Karton je največji proizvajalec premaznih vračljivih kartonov na svetu, z naraščajočo vlogo v segmentu recikliranih linerjev in kartona iz svežih vlaken. Na sedmih evropskih lokacijah letno proizvedemo prek 1,7 milijona ton premaznih kartonov. Obsežen in raznolik portfelj izdelkov ponuja res optimalne embalažne rešitve za mnoga tržišča – od prehrambene industrije do farmacevtske. Kot vodjem na področju tehnologije, inovacij in know-howa je naš cilj, da smo z našimi inovativnimi rešitvami nenehni navdih našim kupcem.

Kakšno vlogo ima Količevo Karton v sklopu koncerna Mayr-Melnhof in kakšno na globalni ravni?

Od leta 1998 je Količevo Karton del Skupine Mayr-Melnhof. Naš glavni cilj je, da svoje izdelke prodajamo na jugovzhodnih evropskih tržiščih. Zmožnost menjave načina proizvodnje na obeh kartonskih strojih nam omogoča visoko stopnjo prilagodljivosti potrebam na

trgih kartona iz svežih vlaken, iz vračljivega papirja ali linerja. Hitro prepoznamo trende in jih prenesemo v nove embalažne rešitve. Eden izmed naših uspešnih odgovorov na potrebe tržišča je tudi naš program rjavi kartonov.

V kakšnem stanju ste prevzeli vodenje podjetja?

Prevzel sem vajeti obrata z izjemnim portfeljem izdelkov, z visoko motiviranimi ekipami in z odličnimi možnostmi za nadaljnji razvoj.

Kakšen izziv vam je predstavljalo novo delovno mesto in kakšne cilje ste si zadali?

Največji izziv je uravnoteženje virov za rast uspešnosti in ohranjanje kulture, osredotočene v nadaljnji razvoj podjetja.

Kakšen je delovnik managerja, kako poteka vaš dan?

Vstanem in začnem delati (smeh). Trenutno prebivam v Ljubljani. V jutranji konici se prebijam iz mesta do obvoznice (tudi Golovec trenutno ni v pomoč). Ko prispem na Količevo, grem na termo sken, ki ga opravljamo vsi zaposleni v podjetju, sledijo sestanki. Celotna ekipa zaposlenih v Količevo Kartonu je zelo osredotočena in vsi stremimo k iskanju najboljših rešitev za vsako zadevo na dnevnem redu, četudi se zdi malenkostna. Skrbim za to, da moji sodelavci vedo, da sem jim vedno na voljo, da jih poslušam in jih slišim, da skupaj poiščemo rešitve, če je potrebno. Predvsem pa jim zaupam, da se bodo obrnili name, če bodo mnenja, da je moj prispevek potreben. Trenutne razmere narekujejo, da večino časa preživim na spletnih sestankih.

Letos Količevo Karton obeležuje 100 let. Na interni slovesnosti, ki je potekala v začetku junija, ste dejali, da so bili za Količevo Karton ljudje vedno pomembni, na kar ste lahko ponosni. Vsa leta delovanja podjetja zaposlene ne odlikujeta samo strokovno znanje in zagnanost, ampak tudi pripadnost podjetju. Kako gledate na sodelavce, ki skupaj z vami ustvarjajo zgodbo, ki se imenuje Količevo Karton?

Količevo Karton je vedno imel in tudi danes ima odlično ekipo sodelavcev. Kot je povedal g. Rožič na našem internem srečanju ob 100-letnici podjetja: Enkrat papirničar – vedno papirničar. Imamo pripadne, predane in zagnane sodelavce. Zavedamo se naših prednosti in delamo na tem, da postanemo še boljši, da presežemo svoje cilje in ustvarimo najboljšo podlago za prihodnje generacije papirničarjev.

Za zagnanost in pripadnost zaposlenih je potrebna motivacija. Iz kje jo črpajo in kakšna je pri tem vloga vodstva podjetja?

Osebnostno zagnanost posameznikov negujemo z doseganjem ciljev, s tem da so del uspešne ekipe in uspešnega podjetja. Da imajo lahko jasen, zanesljiv prihodek in varno prihodnost.

Kako bi opisali 100-letnico podjetja, ki ga vodite?

Zgodovinski razvoj industrijskega okoliša je odraz razvoja regije in Evrope v zadnjih 100 letih. Je tudi jasna dediščina preteklih generacij, njihove zavezanosti in energije, vložene v rast in premagovanje izzivov.

V 100 letih delovanja podjetja, je bilo kar nekaj mejnikov (postavitev KS1, KS2, KS3, vpeljava postopkov premazovanja ...), s katerimi je podjetje sledilo razvoju in konkurenčnosti na trgu ter obenem širilo proizvodnjo. Vaša zadnja pridobitev, ki smo si jo ogledali na slovesnosti, so naprave SPTE – postrojenje za soprodukcijo toplote in elektrike. Za kakšno pridobitev gre?

Bistvo je nenehen trud pri iskanju in implementaciji rešitev. Trud, da ostanemo na poti odgovornega industrijskega razvoja, da lahko služimo svojim kupcem, lokalni skupnosti, lastnikom in zaposlenim.

Ob jubileju ste v podjetju zapisali, da tehnološko dovršene rešitve dopolnjujejo strokovno učinkovitost in vitke procese, ki zagotavljajo doseganje zanesljive kakovosti, storitev in zadovoljstva kupcev. Lahko poveste nekaj o tem?

Celotna ekipa zaposlenih v Količevo Kartonu stremimo k uporabi in razvoju najbolj učinkovitih tehnologij in načinov sodelovanja, da bi vedno zagotovili kakovostne izdelke in storitve za svoje kupce, ki so večinoma dolgotrajni poslovni partnerji.

Letošnjo pomlad smo bili soočeni z epidemijo covid-19, ki je boleče zarezala tudi na področje gospodarstva. So ukrepi v zvezi s preprečevanjem širjenja epidemije pustili kakšne posledice v vašem podjetju in kako ste se spopadli z njimi?

Oblikovali smo skupino za obvladovanje tveganj, kjer so izkušne-

ni vodje opravili odlično delo. Hitro so predvideli razmere in se pravočasno ter odgovorno odzvali na razvoj epidemije. Vsi zaposleni v Količevo Karton so pokazali visoko mero odgovornosti in discipline, zato da smo lahko ohranili proizvodnjo, zagotovili izdelke za naše kupce in nenazadnje, da smo lahko ohranili zdravje naših zaposlenih in njihovih družinskih članov.

Eno izmed vaših načel je tudi trajnost. To pomeni tudi skrb za okolje. Kakšne so vaše prioritete na tem področju?

Vedno smo osredotočeni v zagotavljanje kakovosti naših izdelkov in varstvo okolja. Postavitev biomasnega kotla je pomembno vplivala na naše CO2 ravnotežje, in je jasen signal, da nam je še kako mar za naše okolje, naravo in naš planet. Sledimo evropskim in nacionalnim zakonodajnim predpisom glede vplivov na okolje, hkrati pa nenehno razvijamo trajnostne izdelke.

Kako ocenjujete sodelovanje z lokalno skupnostjo in kje vidite še priložnosti za sodelovanje?

Naš cilj je, da smo dober partner tudi lokalni skupnosti. To dosegamo s poslušanjem in nenehnim izboljševanjem komunikacije z našo lokalno skupnostjo. Trudimo se za vzajemno razumevanje.

Kako se počutite v Sloveniji in konkretno v občini Domžale? Ste si še ogledali kakšno našo znamenitost?

Navdušen sem nad tem, koliko lahko Slovenija ponudi. Čeprav mi je epidemija preprečila, da bi si lahko ogledal kaj več od Ljubljane. Res je prekrasno mesto. Veselem se raziskovanja okolice Količevo Kartona. Imel sem priložnost, da sem obiskal grad Jablje – res lepa lokacija. Pred epidemijo mi je uspelo, da sem obiskal eno od smučišč.

Zaradi epidemije ste morali večjo slovesnost za širšo javnost ob 100-letnici podjetja prestaviti. Kdaj jo nameravate izpeljati?

Načrtovali smo res velik dogodek za lokalno skupnost. Najprej smo ga bili primorani prestaviti iz junija v september, natančneje na 12. september. Ampak glede na trenutno stanje in omejitve, ki jih narekujejo splošne zdravstvene smerice, smo se odločili, da celotni dogodek prestavimo v 2021. Kdaj točno bomo lahko odprli vrata za lokalno skupnost, prijatelje in družine, še ne vemo, bomo pa o tem dovolj zgodaj obvestili vse. Seveda povabilo še vedno velja, čeprav ne bomo obeležili 100., ampak 101. obletnico (smeh). □

LAS – ZA IZBOLJŠANJE ŽIVLJENJA OBČANOV

Ste vedeli, da so v občinah po vsej Sloveniji vzpostavljene lokalne akcijske skupine, ki skrbijo za lokalni razvoj kraja in njegovih občanov?

Lokalna akcijska skupina (LAS) Za mesto in vas

Predstavljamo vam eno od lokalnih akcijskih skupin, ki deluje na območju občin Domžale, Komenda, Medvode, Mengeš, Trzin in Vodice. Njen namen je omogočiti prebivalcem ter javnim, zasebnim in nevladnim organizacijam, da pridobijo finančna sredstva za projekte po svoji meri. Projekti morajo biti namenjeni izboljšanju življenja občanov na enem od naslednjih štirih področij: ustvarjanje delovnih mest, razvoj osnovnih storitev, varstvo okolja in ohranjanje narave ali spodbujanje vključenosti mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.

Na območju občine Domžale se tako izvaja 11 projektov, ki so sofinancirani iz evropskih skladov v skupni vrednosti prek 415.000 evrov. To predstavlja skoraj četrtno vseh razpoložljivih sredstev, s katerimi na območju šestih občin razpolaga lokalna akcijska skupina (LAS) Za mesto in vas. Sredstva so bila projektom dodeljena po postopku javnih pozivov v letih 2016, 2018, 2019 in 2020. Izvajalci projektov morajo denar porabiti najpozneje do leta 2023.

Mag. Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale: »Dozdajšnje delovanje skupine LAS in njeni rezultati kažejo na to, da smo uspešno zaključili programsko obdobje 2014–2020, saj je Občina Domžale skupaj z zavodi, društvi ter organizacijami na našem območju pridobila približno pol milijona evrov. Verjamemo, da bomo v prihodnje pri črpanju EU sredstev še bolj uspešni, saj v okviru občinske uprave vzpostavljamo službo za evropske projekte, ki bo specializirana prav za pridobivanje EU sredstev. Občane vabimo in spodbujamo, da se prijavijo na razpise s svojimi projekti, saj so le-ti izjemno pomembni za našo lokalno skupnost. Verjamem, da bodo med predstavljenimi projekti LAS našli atraktivne vsebine, ki jih bodo navdušile, da se nam s svojimi projekti pridružijo tudi sami.«

Projekti LAS za kakovost življenja občanov

Domžale so eno najrazvitejših in najgostejše poseljenih območij v Sloveniji, zato ni presenetljivo, da se veliko projektov LAS osredotoča na spodbujanje zaposlovanja in uredničenje novih podjetniških idej.

Projekt Mobi izhaja iz specifičnih potreb lokalnih podjetij, ki iščejo kader za raznolikim tehničnim znanjem. Po zgledu svetovnega gibanja fabrikijskih laboratorijev in izobraževalnih izdelovalnih laboratorijev je Zavod 404 skupaj s partnerji projekta zasnoval mobilno delavnico, opremljeno z računalniško vodeno sodobno tehnologijo, klasičnim orodjem in s programi usposabljanja za pridobivanje tehnoloških kompetenc mladih in drugih zainteresiranih.

Barbi Seme, vodja projekta v Zavodu 404: »Verjamemo, da bo Mobi v lokalni prostor vnesel dodatno, svežo dinamiko, z novimi priložnostmi za razvoj kompetenc sodobnih delov-

Prvi Podjetniški Punch na OOOZ Domžale z Miho Hrovatom, ustanoviteljem Pivovarne Mister (foto: arhiv Javnega zavoda Cene Štupar)

Spletni turistični portal občin najdemo na naslovu: <https://odmestadovasi.si>

Lokalni veljaki prejšnjega stoletja pred hišo 1797 (foto: arhiv družine Detela)

nih in kreativnih praks. Vzpostavitev dinamičnega prostora bo omogočilo ustvarjanje s sodobno tehnologijo na sproščen in praktičen način.«

Med projekti, ki izboljšujejo pogoje zaposlovanja in prispevajo k zviševanju usposobljenosti in kompetenc mladih za lažjo samozaposlitev, sta tudi projekta **Za vas!** in **Za vas, podjetniki**. Osredotočata se na realizacijo poslovnih idej in njihovo inovativnost. Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale skupaj z vodilnim partnerjem, Javnim zavodom Cene Štupar, organizira podjetniška izobraževanja, startup vikende in akademijo na območju Domžal.

Mira Jakupaj iz Javnega zavoda Cene Štupar: »S projektom želimo pomagati vsem, ki imate podjetniško idejo, za katero verjamete, da jo lahko razvijete v storitev ali izdelek in s tem stopite na samostojno podjetniško pot. To je uspelo tudi Mihi Horvatu, ki je na podjetniškem druženju z nami podelil svojo osebno zgodbo in konkretne napotke, kako se lotiti vstopa v podjetništvo.«

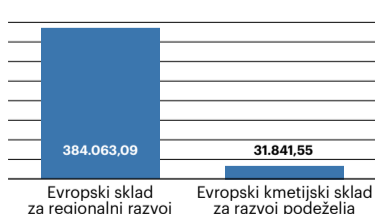
V zadnjih letih se Domžale močno razvijajo tudi na področju turizma, predvsem z večjo promocijo in

atraktivnostjo kulturnih in naravnih znamenitosti kraja. V okviru projekta **Vzpodbijanje in podpora razvoju turizma** je Občina Domžale skupaj z ostalimi partnerskimi občinami oblikovala skupni spletni portal in brošuro, v katerih izpostavlja najzanimivejše turistične točke.

Hiša 1797, kot so jo poimenovali novi lastniki, je ena redkih v domžalski občini, ki s svojo zunanjo podobo še odraža značilni videz tovrstne arhitekture za začetka 19. stoletja. Projekt temelji na ohranitvi arhitekturne dediščine hiše iz leta 1797 in obnovi za turistične namene. V njej bodo na voljo izdelki kmetijske ekološke pridelave okoliških kmetij, predmeti z ornamentmi Jožeta Karlovška, urejena galerija starin in razstava zgodovinskih artiklov Kobilarne Lipca. Obiskovalci prenovljene hiše bodo lahko v njej bivali, se udeležili turističnega programa in spoznali posebnosti teh krajev.

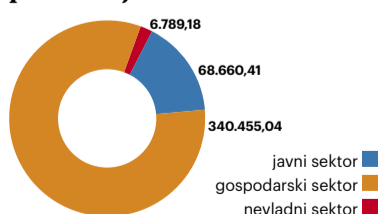
Vodja projekta Franci Kek: »S te lokacije lahko obiskovalci v zelo kratkem času spoznajo pomembne atribute Slovenije – se srečajo z lipčanci na Krumperku, gredo v kraško jamo ali spoznajo čebelarstvo. Hiša, ki bi jo bi-

Črpanje finančnih sredstev iz EU skladov

Večina projektov na območju Domžal črpa denarna sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, kar predstavlja 92 odstotkov vseh podeljenih sredstev. Projekti, ki črpajo denar iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, obsegajo osem odstotkov vseh podeljenih sredstev.

Prijavitelji projektov po sektorjih

Sredstva za lokalni razvoj so bila na območju Domžal v 82 odstotkih dodeljena organizacijam iz gospodarskega sektorja, 17 odstotkov sredstev je bilo dodeljenih organizacijam iz javnega sektorja in zgolj dva odstotka so prejele nevladne organizacije.

in izboljšanju kakovosti voda in degradiranih naravnih območij, posebno rečnih brežin.

Polona Pengal iz Zavoda Revivo: »Projekt Evreka ni samo projekt, ampak je izkušnja, ko z mokrimi nogami po Pšati iščemo ličinke žuželk; je spomin na sobotno dopoldne v maju, ko smo združeni domačini pripravili zahtevo, da se Kamniško Bistrico revitalizira in se ji vrne življenje. Evreka je vez, je reka, ki povezuje in združuje.«

V Strategiji lokalnega razvoja LAS Za mesto in vas, ki je bila oblikovana za obdobje sedmih let (2014–2020), je poudarek tudi na razvoju osnovnih storitev v mestih in vaseh za grajenje varnega, zdravega in privlačnega bivalnega okolja. S tem namenom se je Občina Domžale skupaj z drugimi občinami odločila, da v okviru projekta **Oživitve tržnic** razširi ponudbo lokalnih kmetov in spodbudi kroženje ponudnikov na tržnicah. Na ta način krepijo zavedanje prebivalcev o dodani vrednosti domače hrane lokalnih proizvajalcev.

Lokalna samooskrba je tudi glavni cilj projekta **Lokalno je zdravo**, ki spodbuja lokalne kmetije k večji pridelavi in predelavi lokalnih pridelkov in izdelkov. Z izvajanjem dogodkov in debat želijo spodbuditi zavedanje širše javnosti o tem, kako pomembna je zdrava, lokalno pridelana hrana. Poskrbeli bodo za dostavo zaboječkov z lokalnimi pridelki v izobraževalne in druge javne ustanove ter neposredno na domove posameznikom. S tem želijo povežati podeželje in urbana naselja tudi v občini Domžale.

Aleksandra Koprivnikar, direktorica Zadruga za razvoj podeželja Jarina: »Danes sem namesto naših soferjev v vrtec pripeljala hrenovke, krompir, kumare, paradiznik, solato in lubenico. Povabili so me na vrtčevski zajtrk in pogovor s kuharicami, ki so bile še posebno navdušene nad osvežujočo lubenico. Hrana raznovrstnih kmetij je zanje čisto druga kvaliteta hrane, zato smo veseli, da lahko prispevamo k večji prodaji izdelkov slovenskih kmetov ter razveseljujejo otroke in druge, ki v hrani uživajo.«

Projekti LAS spodbujajo tudi medgeneracijsko sodelovanje in aktivnosti za kakovostno aktivno staranje. **Varna starost** je uspešno izveden projekt, ki je prispeval k večji občutljivosti ljudi do problematike nasilja in diskriminacije nad starejšimi. V obdobju pred pandemijo koronavirusne bolezni so bile izvedene številne delavnice v domovih za starejše. V Medgeneracijskem centru Bistrica sta se s starejšimi prebivalci in zaposlenimi pogovarjala dr. Branko Lobnikar in Teja Primc, ki se je usposobila za zagovornika starejših na področju preprečevanja nasilja.

V LAS Za mesto in vas, ki jo vodi RRA LUR, so trenutno podeljena vsa razpoložljiva sredstva za izvajanje projektov. Novi razpisi bodo na voljo v naslednji programski perspektivi 2021–2028. Lepo vabljeni k spremljanju projektov LAS, ki jih bomo podrobneje predstavljali v naslednjih številkah časopisa in na spletni strani www.las-mestoinvas.si. □

V projektu Evreka mladi raziskujejo vodno življenje v Kamniški Bistrici. (foto: arhiv Zavoda Revivo)

Pogovor med Aleksandro Koprivnikar (desno) in predstavnico javnega zavoda o sodelovanju na dogodku Borza lokalnih živil (foto: arhiv RRA LUR)

Delavnica izdelave elektronskih vezij (foto: Klemen Čotar)

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Želvino poletno bralno popotovanje

Tudi letošnje poletje se je želvica Živa odpravila na lov za zakladom.

Otroci do 10. leta starosti ste brali 20 dni (20 minut na dan) in v bralni seznam vpisali, kaj ste prebrali. Otroci od 10. do 15. leta starosti pa ste prebrali tri leposlovne knjige ter eno poučno knjigo ter napisali nekaj misli o prebranem. Zgibanki Želvino poletno bralno popotovanje in Poletje s knjigo oddajte do 15. septembra v Knjižnici Domžale ali njenih enotah. Sodelujoči boste prejeli lepe nagrade.

Obiščite spletno stran Knjižnice Domžale in spremljajte naše bralno-

-spodbujevalne projekte, ki jih pripravljamo za vas.

V septembru pa se zaključuje tudi fotografski natečaj Kozolec – naša etnološka dediščina. Vse ljubitelje fotografiranja vabimo, da raziskujete našo kulturno dediščino in fotografirate kozolce v občinah Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica in Trzin. Vabljeni k sodelovanju!

KNJIŽNICA DOMŽALE

Evropska solidarnostna enota v Domžalah: Misli o prostovoljstvu

V Centru za mlade Domžale se nam je v februarju 2020 pridružila prostovoljka Barbara, ki prihaja iz Španije in je del CZM v okviru programa Evropske solidarnostne enote (ESE).

V programu ESE potekajo projekti prostovoljstva, ki mladim nudijo priložnosti za prostovoljsko delo, ki ga lahko opravljajo sami ali v skupini. Projekti prostovoljcem omogočajo, da pridobijo nove izkušnje, veščine in kompetence za svoj osebni in profesionalni razvoj, hkrati pa projekti odgovarjajo na potrebe družbe in prispevajo h krepitvi skupnosti. V Sloveniji je za program ESE pristojna nacionalna agencija MOVIT.

Zagotovo je bolj zanimivo izvedeti informacije iz prve roke, zato z vami delimo zapis Barbare, kako sama vidi sodelovanje v projektih prostovoljstva:

»Pozdravljeni, moje ime je Barbara in sem prostovoljka v Centru za mlade, tukaj v Domžalah.

Danes bi z vami delila svoje misli o programu, ki mi je omogočil, da sem tu, o programu Evropske solidarnostne enote. Želim deliti svoje izkušnje in svoje mišljenje, zakaj menim, da je dobra ideja izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja program, in morda vas prepričam, da sami storite enako.

Kot prvo menim, da vam življenje v tujini ponuja popolnoma drugačno in novo perspektivo sveta. Vidi te, kako živijo drugi, kako se spora

zumevajo, kako sodelujejo ... kar vas bo na koncu naredilo za bolj odprte in sprejemajoče, posledično pa boste s tem tudi vi pomagali pri oblikovanju pravičnejše družbe.

ESE mi je dal priložnost, da svoj čas izkoristim za projekte, ki pomagajo izboljšati različne življenjske pogoje v družbi, da se izpostavim novi realnosti in drugačnim perspektivam, da spoznam ljudi z enakimi in različnimi interesi – zaradi česar je ta izkušnja res zabavna in zanimiva, da lahko potujem in obiskujem neverjetne kraje, da izboljšam in dopolnim svoj življenjski in usmerim svojo poklicno pot. V tem trenutku ne morem reči, da se bo to zgodilo tudi vam, ampak nikoli ne boste vedeli, če ne poizkusite. Če imate kakšne dvome ali želite izvedeti več o moji osebni izkušnji, se oglasite v CZM in bomo skupaj poklepali. Da se ne bomo zgrešili priporočam, da prej pokličete ali pišite.»

Barbara bo z nami do konca januarja 2021. Za več informacij nam lahko pišete na info@czm-domzale.si ali nas pokličete na 040 255 568. Pobrskate lahko tudi po naši spletni strani.

Najboljši astronomski tabor doslej

Vsaj 30 udeležencev jih je to povedalo meni, pomenljivo.

Iz tega sem se naučil naslednje: na taboru več ne bom imel več kot 40 ljudi (lani 56), ker je z naključnimi radevedneži to število naraslo na 60 (lani prek 80), vsi, ki so bil na taboru, so v nečem našli svoj interes, večina v astrofotografiji, kar smo dodobra dopolnili z nabiranjem gob, zelišč ter z večernimi glasbenimi uricami. Žiga Loboda mi je rekel, da sem letos imel 'same pametne', pravzaprav je mislil same vsestransko nadarjene, med katerimi je najbolj 'načitan' filozof bil Robi Vilar, naš kuhar, ki je mlade ume stalno spodbujal in izzival z zanimivimi vprašanji. Na taboru ni bilo 'šibkega člana', ki bi se dolgočasil.

Astronomski tabor v Šalovcih je potekal med 7. in 12. avgustom 2020, udeležencev je bilo 38, mladih nadobudnih astronomov pa 28, med katerimi je že polovica okusila slast srebrnega ali zlatega priznanja z državnega tekmovanja iz astronomije, dva pa sta bila že izbrana za mednarodno astronomsko olimpijado. Strokovne vodje tabora smo bili Andrej Hanžekovič, Žiga Loboda, Jaša Rebula in jaz. Marsikdo med udeleženci se je vprašal, kaj za vruga ima še ne 15-letni Jaša iskati med strokovnimi vodjami, a na taboru je vsem postalo jasno, da je v tem trenutku prav on vedel največ o astrofotografiji. Oprema: okoli 11 različnih teleskopov, 10 montaž za vodene teleskopi, pet prilagojenih fotoaparatorov, nekaj hlajenih CCD kamer za globoko vesolje, pet planetarnih kamer ter Dobson za najmlajše so obetali mnogo. Vreme nam je šlo na roko, zares edini moteči faktor je bila Luna, ki se je prvi dan priklatila na nebo že ob 22.30, zato smo zajem slik delali v odvisnosti od njene prisotnosti. Priprava tabora se je začela že z rednim košenjem parcele, aprila, maja, junija, ter začetek avgusta, tik pred taborom. Jaša, Vid Kavčič, Edi Umer (učitelj matematike – naš športni referent) in jaz smo seveda že teden dni prej podali v Šalovce, postavili okoli sedem šotorov, ki so pozneje pričakali udeležence, pobrili travo, nabrali gobe in jih zamrznili (tam imam pet hladilnikov), pripravili v hladilnikih 30 litrov odlične izvirske vodo iz Krplivnika, naredili domačo mezgo (za potrebe tabora sem na parceli nasadil paradiznike in zelišča), vložene gobe, ter pripravil nekakšno domačo zeliščno 'vegeto' iz posušenih domačih in divjih zelišč (zmleti sušeni: peteršilj,

zeleno, korenček, majaron, divji in morski koromač, bazilika, luštrek in groba piranska sol).

Tudi domačini so bili radodarni, saj smo dobili kar nekaj zastonske hrane, praktično vso ostalo hrano smo kupili lokalno od domačinov.

Zajem slik smo delali le prve tri dni, saj smo pozneje imeli veliko dela z montažo fotografij.

Najmanj vztrajni – tisti do 12 let stari, so običajno odšli na počitek okoli polnoči, zanesenjaki – stari mački pa smo delali tudi do petih zjutraj in čez.

Ko smo zajem slik običajno pred 22. uro avtomatizirali, smo poprijeli za (tri) kitare, ukulele, harmoniko in si še dodali malo duška ob prepevanju, po polnoči pa smo se običajno pognali v snemanje Lune in planetov ter darkov. Gobarit smo hodili vsak dan v največji vročini, saj je bilo pod krošnjami dreves še najbolj hladno, dvakrat pa smo pozno popoldan šli nabrati še predvsem cvetočo materino dušico, čeprav smo nabrali še 10 drugih zelišč. No, na taboru smo pili čaj, katerega četrtino smo nabrali na lanskem taboru. Ko smo že mislili, da je vseh presenečenj konec, nas je presenetil oče enega od učencev, ki nas je povabil na svoje bližnje, pri-

vatno, okoli 70 m dolgo jezero, kjer smo se okopali, naveslali in najedli pice ter izvrstnih sladkarij. Vsak med udeleženci je dodal svoj veliki kamenček k uspešni izvedbi tabora, posebej bi omenil še Mira Hribarja in Hermino Veber, ki si vzameta dopust in sta neumorna pomagača kuharja tako pri nabavi in vseh kuhinjskih opravilih. Hermina nas je presenetila že prvi dan z okusnimi sadno-kremnimi panakotami.

Na začetku tabora je tečnarila le peščica staršev, češ da nisem objavil programa tabora, pa sem jim ga povedal iz glave za vseh 10 skupin, na kar so le obračali oči, saj so od tega, kar bomo počeli, razumeli le četrtino in to tisto, ki ni bila vezana na astronomijo, temveč na ostale dejavnosti. Programa tabora v bistvu niti v bodoče ne bom izbežal na veliki zvon, ker smatram, da tako kvalitetnega tabora, ki je ob praktični astronomiji tudi šola za preživetje v naravi do zdaj v Sloveniji ni ponudil nihče, razen nas. Je že res, da sem večkrat zapisal, da je znanje treba deliti, a dokler bo podpora za delo z mladimi s strani države tako majhna, dokler bom namesto denarne nagrade prejemal nagrado za prostovoljstvo, ki je papirna plaketa, bom nam zanesenjakom vsak dan repliciral takole: toliko lahko spravimo v svojih 24 ur.

Končal pa bom z lepo mislijo: učenci s tabora, ne glede na leta, so bili vredni vsake moje minute.

Vse fotografije so izdelali udeleženci tabora pod vodstvom vodij skupin: Jaša Rebula, Andrej Hanžekovič, Žiga Loboda, Béla Szomi Kralj, Pija Burger, Kika Szomi Kralj, Mark Gedrih, Eva Zavec, Franci Hribar in Vito Levstik

VODJA TABORA: BÉLA SZOMI KRALJ

Prostovoljci v Vrtcu Dominik Savio

V četrtek, 23. julija, je Vrtcu Dominik Savio Karitas Domžale priskočila na pomoč ekipa prostovoljk pod okriljem mednarodne prostovoljske organizacije GO 4 PEACE.

VRTEC DOMINIK SAVIO V treh dneh se je zvrstilo pet prostovoljk. Pridružil je jim je še Franc Abe, ki v

vrtnu že več let kot prostovoljec skrbi za okolico in vzdrževalna dela. Skupaj so se lotili obnove velikega

lesenega igrala, dodatno zaščitili okroglo mizo pod javorjem ter vdihnili novo življenje mizici in klopem pod nadstreškom. Nekoliko nam je ponagajalo vreme, vendar so se dekleta zagnano in z dobro voljo prilagajala vsakokratnim vremenskim razmeram.

Odzvale so se tudi na predloge otrok, ki so z dovoljšnje razdalje z zanimanjem opazovali dogajanje. Upoštevale so njihove želje in prej dolgočasno mizo popestrile z barvno kombinacijo, ki so jo izbrali otroci. Hvala organizatorjem akcije in prostovoljcem, ki so pomagali zaščititi igrala za nadaljnjo varno uporabo otrok.

KULTURA

PELI SMO IN PELI BOMO

ANDREJA POLANEC, ZBOROVODKINJA

Za pevkami Pevskega zbora Stane Habe Domžale so štiri desetletja prepevanja, s katerimi so si in si še lepšajo jesen življenja.

Vera Vojska
Foto: Iztok Dimc

Štiridesetletno obdobje sta z vodenjem pevskega zbora zaznamovala Stane Habe in Marika Haler. Marika se je letos kot pevovodkinja od zbora poslovila in se posvetila drugim projektom. To leto je zbor prav na pobudo Marike in tudi prof. Tomaža Habeta prevzela Andreja Polanec, živahna gospa, ki ji v pogovoru o glasbi, o petju, uspehih njenih učencev, zborov, posebej žarijo oči. Doslej smo jo poznali predvsem kot priznana zborovodkinjo Otroškega in pozneje Mladinskega pevskega zbora Mengeški črički, ki ga je dolga leta vodila v okviru Glasbene šole Domžale na oddelku Mengeš. Vse la sem bila, ker se je odločila za daljši pogovor, v katerem sva se najprej dotaknili njenega prihoda v Ženski pevski zbor Stane Habe Domžale.

'Ta zbor bo popestritev in izziv!'

Ženski pevski zbor Stane Habe ji ni bil neznan. Pobudo Marike Haler, da prevzame zbor, sprva ni jemala čisto resno. K vodenju zbora jo je vabil tudi prof. Tomaž Habe, ki z zborom vseskozi tesno sodeluje, zanj ustvarja in poustvarja. Sodeloval je tudi s Črički in mojo sogovornico. Razmišljanje o jeseni življenja, v katero je ob upokojitvi pred dvema letoma vstopila tudi sama, je vodilo do spoznanja in odločitve: »Ta zbor bo popestritev in izziv!« Stik s pevkami na prvi skupni vaji je bil več kot pozitiven. Pred seboj je imela odlična dekleta, ki jim petje pomeni veselje, srečo in smisel. Tudi moji sogovornici je vodenje zbora prineslo spremembe. O njih pozneje, najprej sva se za dobrih pet desetletij prestavili v njeno otroštvo in mladost ter začetke ukvarjanja z glasbo.

'Punčka, pojdi domov!'

Andreja Polanec je po starših Štarkerja. Rada se spominja otroštva, v katerem je spomin na skrbne, ljubeče starše, sestro in zanimanje komaj petletne Andreje za spremljanje bližnjih pogrebov. Sprevedila godbenikov, žalostinke, pogrebne koračnice so bili njeni prvi stiki z živo glasbo. Takim sprevedom se je tudi osebnopridružil in ni razumela, zakaj jo ljudje v črnem tiho odslavlajo: »Punčka, pojdi domov!«

V ožji družini petje sicer ni bilo doma, se je pa z njim lahko pohvalilo številno sorodstvo po očetovi strani, ki se je rado in veliko družilo ter seveda tudi prepevalo. Po osnovni šoli in zaključeni maturi na gimnaziji se je moja sogovornica vpisala na študij prava. Namesto predavanja je raje zavila v dvorano Slovenske filharmonije, na vaje filharmonikov. Oboževala je in še obožuje resno glasbo, s katero se je srečala na

nizji Glasbeni šoli Moste Polje, kjer se je učila harmoniko pri prof. Majdi Hudelja in igrala v harmonikarskem orkestru pod vodstvom prof. Srečka Piškurja. S profesorico Majdo je prvič obiskala koncert resne glasbe v Slovenski filharmoniji. Za vedno ji bo ostal v spominu 2. stavek klavirskega koncerta v C-duru: Andante Wolfganga Amadeusa Mozarta, ki ga je izvajala znamenita Dubravka Tomšič Srebotnjak (mimogrede – letos praznuje 80 let in je živa legenda na klavirju). Od takrat ve, kaj je trans!

Glasbena pedagoginja in zborovodkinja

Temelje svojega poklica je zgradila v obiskovanju Pedagoške akademije v Ljubljani. Rada se spominja vrste imenitnih profesorjev, ki so vsak po svoje vplivali, da je po uspešnem študiju postala glasbena pedagoginja in zborovodkinja.

Poučevati je začela še ne polnoletna na matični Glasbeni šoli Moste - Polje. Takrat je primanjkovalo učiteljev, zato so si ravnateljji pomagali kar s svojimi perspektivnimi gojenci. Interes za harmoniko tista leta je bil velik. Med študijem se je zaposlila na osnovni šoli v Novem Polju pri Ljubljani, kjer je poučevala glasbeni pouk, vodila tri zборе, Orfejevo skupino in dekliski nonet. Na leto je imela tudi po 22 nastopov. Še danes se sprašuje, kako je to zmogla. Želela pa je ven iz Ljubljane, in naravno, in želela je delati z glasbeno nadarjenimi učenci. Tako je 1987. pristala na Glasbeni šoli Domžale in ji ostala zvesta do konca svoje kariere. Njenim idejam po optimizaciji, posodobitvi pouka je znal prisluhniti ravnatelj prof. Anton Savnik. Razred na oddelku Mengeš, kjer je poučevala od 1990, je bil opremljen še iz časa 'Marije Terezije' in jo je bolj spominjal na muzej, pravi v smehu.

Mengeški črički

S posebnimi iskricami v očeh govori o Mengeških čričkih, otroškem pevskem zboru, pozneje mladins-

skem zboru, ki je nastal z namenom snemanja zgoščenk slovenskih ljudskih pesmic za otroke za založniško hišo Helidon. Spomni se pobude glasbenika, kolega, prof. Mirana Juvana, njegovih nepozabnih priredb in tudi glasbenika, takratnega glasbenega urednika projektov, ki so jih snemali, Vilka Ovsenika. Spominja se kolegice Joži Gabrijel Vidičeve, njenih Domžalčkov in čudovitih, intenzivnih časov, polnih entuziazma, ustvarjanja, sodelovanja in poustvarjanja slovenske ljudske pesmi. V slabih dveh mesecih so se naučili po 10 in več pesmi in jih tudi uspešno posneli. Hvaležna je dr. Albinci Pesek, ki jo je povabila k sodelovanju pri pripravi učbenikov za osnovne šole. S Črički posnete skladbice so pogosto uporabljeno didaktično gradivo pri glasbenem pouku na osnovnih šolah. Še danes je prepričana, da sodelovanje otrok v tovrstnih zborih pomeni otrokom največji prispevek pri njihovi celostni vzgoji in je odlična popotnica za nadaljnje življenjske poti. Glas je naš primarni instrument, ki ga je treba razvijati ter negovati in na tem mestu bi morale imeti nižje glasbene šole še več kompetenc ter pravičnejšo sistemizacijo, kot jo imajo zdaj, ali pa bi bilo treba spre-

meniti nomenklaturu: iz glasbene šole v glasbilno šolo, razmišlja.

Pomembno ji je izpostaviti tudi večletno poučevanje klavirske harmonike na oddelku Mengeš. S posebnim ponosom in žarom v očeh pove, da sta bila njena učenca izvrstna harmonikarja Klemen Leben in Manca Dornik, oba se trenutno izpopolnjujeta na znameniti Akademiji Sibelius v Helsinkih; Klemen dela doktorat, Manca pa magistriraj, kar je izjemno tudi v svetovnem merilu!

Najčistejša frekvenca

Glasba je zame najčistejša frekvenca, ki nam jo je dalo stvarstvo, pravi. Glasba zdravi, z njo ustvarjaš dobroto in srečo. Njena ljubezen je, kot rečeno, klasična glasba, klasična v najširšem pomenu besede. Ob tem pa ne pozabi povedati, da je slovenska glasba neizmerno lepa, zlasti, da moramo ohranjati tradicijo slovenske ljudske glasbe, ki je naša identiteta.

Ko se upokojiš, lahko nastane praznina, razmišlja. Odločitev o prevzemu Ženskega pevskega zbora Stane Habe se ji zdi prava, zanimiva, je hkrati izziv, odgovornost, pomeni pa tudi ostajati v ciklu permanentnega izobraževanja in ohranjanja glasbene kondicije.

Kot rečeno, so k njeni končni odločitvi 'ZA' pripomogli nekdanja pevovodkinja Marika Haler, profesor Tomaž Habe ter razgovor o sodelovanju z novo predsednico zbora Ave Roškar, in bivšo, dolgoletno predsednico Darjo Grčar. Petje deklet ženskega pevskega zbora Stane Habe bo živelo naprej, tokrat pod vodstvom Andreje Polanec! Priznava, da so pevke v vseh letih svojega prepevanja veliko dosegle. Že dosedanje njeno vodenje pa je pokazalo, da imajo vsaka zase in vse skupaj še dosti možnosti za nadgraditev pevskih znanj. Utrjevanje in pomnjenje glasbenih besedil, gradiv ohranja možgane sveže in nas napolnjuje z občutkom sreče, pravi.

Ob zadnjem skupnem srečanju so dekleta sooblikovale naslov letnega koncerta, ki ga predvidevajo izvesti po ustaljenem ključu, to je z gosti, v novembru, in ga želijo posvetiti nosilcu imena zbora Stane Habetu, ki bi letos praznoval 100 let. Izbor skladb za koncert je podrejen glasbenim jubilentom in domačim, lokalnim avtorjem, to je od Beethovna, Offenbacha, Lipovška, Seta, Tomca do T. Habeta.

Prihod med pevke, njihovo spoznavanje, ugotavljanje glasovnega diapazona, glasbenega znanja, je pomenil uvajanje nekaterih novosti, povezanih z drugačnimi pristopi k delu, za kar pa zbor nima čisto ustreznih pogojev, pravi, navdušena nad veseljem pevk in njihovo pripravljenostjo po osvajanju novih glasbenih znanj. Zaradi trenutne situacije, ki jo prinaša koronavirus z vsemi vladnimi ukrepi, bi bilo potrebno za začetek pridobiti primernejši, večji prostor za vaje, ki bi omogočil držanje ustrezne razdalje in prisotnost zadostnega števila pevk na vaji. V septembru bodo dale priložnost novim pevkam, da se jim pridružijo, kar bodo javno obelodanile. V oktobru načrtujejo tudi intenzivne vaje v Strunjanu ali v kakšnem primernem zdravilišču. Za dekleta je druženje in skupinsko delo resnično pomembno. Petje pomeni tudi skrb za zdravje in te gope ga zaslužijo. Žal je vse povezano s finančnimi sredstvi, s katerimi zbor lahko razpolaga, kjer pa so težave, zato zborovodkinja apelira na finančno pozornost ustreznih organov, zlasti občin, iz katerih pevke prihajajo, Javnega sklada za kulturne dejavnosti, morda tudi sponzorjev s poslušanjem za sofinanciranje tovrstne kulturne dejavnosti.

Je velika razlika med vodenjem otroškega in odraslega pevskega zbora, jo še vprašam. Največja razlika je v motivaciji. Otrokom je treba petje približati, jih za petje vzgajati, kar zahteva veliko časa, potrpljenja in pedagoškega znanja. Gope pa to že imajo. Nasprotno pa jim prav ukvarjanje s petjem ohranja otroško dušo, srčnost, živahnost, zdravje.

Poleg petja ima moja sogovornica Andreja Polanec še nekaj hobijev, predvsem uživa v ustvarjanju – v vsakršni dejavnosti, kjer najde ljubezen, veselje, lepoto, prijetne trenutke. Poleti je to vrtnarjenje, rada bere, obiskuje koncerte klasične glasbe in skuša užiti vsak trenutek s hčerkama, na kateri je zelo ponosna.

Vodenje Ženskega pevskega zbora Stane Habe Domžale je moji sogovornici prineslo veliko prijetnih trenutkov in ji bogati življenje. Želja, da skupaj rastejo, je ponotranjena. Dekleta si bodo tudi v bodoče s petjem bogatila svoja življenja in nas poslušalstvo. Sogovornici, stalnim članicam Ženskega pevskega zbora Stane Habe Domžale, novim članicam, ki se jim boste jeseni pridružile, želimo še veliko uspešnih vaj in nastopov. Nasvidenje in srečno na predvidenem letnem koncertu z naslovom, polnim optimizma: Peli smo in peli bomo v novembru 2020. □

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

ČAS PRIMITIVIZMA

Vse več nas je, ki opažamo primitivizacijo tako slovenskega javnega kot tudi zasebnega življenja.

Seveda je najočitnejše ogle dalo popreproščenosti povprečne slovenske pameti spremljanje komunikacije na socialnih omrežjih, in ta velja za vse generacije, tako za tiste mlade, ki komunicirajo po Instagramu, Tik Toku, Snapchatu in drugih meni neznanih omrežjih, kot za nas, ta stare, ki se izražamo in povežemo skozi Facebook ali pa Twiter, recimo. Opazno je, da je veliki večini skoraj popolnoma vseeno za ločila in slovnično, tudi besedno izražanje in tvorjenje stavkov je bolj na nivoju nižjih razredov osnovnošolskih otrok. Pri tem nimam v mislih uporabe ne narečij ne slenga in ne žargona, nena zadnje razumljiva uporaba slednjih v pisnem izražanju zahteva mojstrsko uporabo jezika in njegovega znakovnega zapisa. V mislih imam predvsem popolno neznanje uporabe ločil. Dober primer slednjega je hojsanje, pardon, čivkanje notranjega ministra Hojsa po omrežju Twiter, na katerem dosledno in zagrizeno zavrača pravilen slovnični zapis ločil. Verjetno bi se našel še marsikak samozvani 'domoljubni' junak, ki se neopremljen z osnovami poznavanja slovenske kulture bori prav za ohranjanje slovenske kulture. Seveda gre za kulturo, kot jo dojema le on sam, ker nič drugega po njegovo ni vredno imena kultura. Zaenkrat pa naj bo dovolj prelivanja besed o teh osebkih, ki bodo verjetno še naslednje stoletje predstavljali zanimivo področje raziskav socialnih antropologov. V tem trenutku se bolj želim poglobiti v primitivizacijo slovenske družbe, ki je takšnim mračnim likom omogočila prevzem oblasti.

Tokrat bi težko valili krivdo na šolstvo, slednje kot prvo kotira precej visoko na svetovnem nivoju, kot drugo pa primitivizem pronica na plan prav vseh generacijah. Vzrok je seveda v zavračanju obeh, prvič umetnosti, ki predstavlja najvišji vrh dosežkov neke kulture kot tudi kulture same. Praznino, ki v družbi nastane, če deplasiramo njun pomen seveda zapolni populistični primitivizem, slednjega še izdatno povzdiguje navidezna pomembnost, ki je je slehernik deležen, ko javnost odobrava njegove javno zapisane umotvore. Prav slednje: srčki, dvignjeni palci in nasmejani obrazi tvorca prepričajo, da deluje pravilno, da je njegov zapis pravzaprav enakovreden zapisu največjih avtorjev, in to ne glede na to, da so osnovni šoli zanj ne bi nikoli dobil zadostne ocene. Oseba, tako ob zadostni količini družbenih reakcij na njegovo oziroma njeno besedovanje zaživi v prepričanju o lastnem družbenem pomenu. Pa, da ne bom zvenel kot slovnični čistun, to v resnici nisem, vendar je razlika med tem, če nekdo občasno nekaj narobe zapiše, ker se pač zatipka ali v naglici izpusti ločilo, in tem, da nekdo bodisi zaradi neznanja bodisi zaradi čudaškega zavračanja pravil bruha iz sebe neuke zapise. Zavedati se moramo, da slavisti v osnovni ne producirajo slovničnih pravil zato, da bi z njimi maltretirali uboge učence, pač pa zato, da so naši zapisi razumljivi vsem, ki govorijo naš jezik. Pač, mojstrov kot je James Joyce, ki

je napisal Ulikse (Ulysses) brez ločil in kljub temu ohranil vso berljivost zgodbe, žal ni več. Še najmanj pa bi se mu lahko približal nek teleban, ki je komajda osvojil osnove črkopisa.

Prepričan sem, da je inflacija slovenske kulture in z njo porast primitivizacije naše družbe segla že precej globlje, kot površno kažejo zapisi na družbenih omrežjih. Pred krat-

“ Vzrok je seveda v zavračanju obeh, prvič umetnosti, ki predstavlja najvišji vrh dosežkov neke kulture kot tudi kulture same. Praznino, ki v družbi nastane, če deplasiramo njun pomen seveda zapolni populistični primitivizem, slednjega še izdatno povzdiguje navidezna pomembnost, ki je je slehernik deležen, ko javnost odobrava njegove javno zapisane umotvore.

kim sem bil na obisku pri prijatelju, in na njegovi steni opazil risbi, ki sta ju ustvarila meni ljubi Franc Mihelič in veliki Božidar Jakac. Seveda sem ga takoj povprašal, ali so mu v zadnjem času radikalno dvignili plačo. V odgovor se je samo zarežal in rekel: »Ne boš verjel našel sem ju v smeteh v tej in tej državni ustanovi.«

Menda so prenavljali in slik niso več potrebovali. No, to razumem, pa vendar vreči v smeti slike tako priznanih slovenskih slikarjev, ni le greh do slovenske umetnosti, pač pa tudi do davkoplačevalskega denarja, saj sem prepričan, da bi ustanova lahko slike na dražbi prodala. Je pa tudi res, da sem v zadnjem času zaznal v domovih kar nekaj premožnejših prijateljev in znancev, da imajo na stenah obešen v glavnem kič, ki ga je mogoče kupiti za drobiž, če že imajo na steni karkoli. To je še kar razumljivo dejstvo, saj če spremljamo revije z interierji reprezentančnih hiš ali stanovanj, ki so jih načrtovali sodobni arhitekti, slednje le redko vključujejo slike, knjižnice in vse ostalo kar bi sodilo v premožno družino. Pač, arhitekti se v to ne poglobljajo, saj sodobna, novokomponirana slovenska 'aristokracija', sicer ima denar, žal pa le redko tudi okus in izobrazbo resnične svetovne aristokracije. Oziroma, kot je nekoč rekel moj beograjski prijatelj: »Če boš dal seljačini denar, boš dobil le bogato seljačino.« Besede 'seljačina' namenoma nisem prevajal, saj v slovensčini dobi žaljiv pomen do kmetov, tega pa nočem, ker slednje globoko spoštujem.

Prav tu pa je jedro problema, saj če nekdo, ki nikoli ni razumel pomena kulture in umetnosti za družbo, pride do vodilnega položaja v družbi in se vede kot slon med porcelanom, potem bo z debelo ritjo zrušil vse, kar so in smo ostali gradili stoletja. In potem smo tu, kjer trenutno smo. In še namig: trenutno se slike splača kupovati, saj bo čas primitivcev kmalu minil ... □

To je naš praznik – Razstava ob 70-letnici KD Miran Jarc Škocjan

Priznanja za ustvarjalnost, prizadevnost in zvestobo

Positivne izkušnje, spomini in velika pričakovanja že desetletja vodijo v Poletno gledališče na Studencu, kjer je Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan v lanskem letu praznovalo sedem desetletij uspešnega dela in bogatenja posebej poletnega utripa naše občine in širše. Obletnici so namenili vse leto 2019 in upali, da piko na i visokemu jubileju postavijo v letošnjem letu – ko praznujejo še en jubilej – 20. kulturni poletni festival Studenec 2020.

Pia Brodnik, Marjeta Cerar, Špela Prenar, Ana Kovač, Zinka Skoporc, Brigita Hrovat, Joži Kocjančič, Konrad Pižorn Kondi, Jure Sešek, Primož Krt, Klavdija Strgar, Matjaž Šmauc in Metod Palčič. Podeljene pa so bile tudi tri častne Linhartove značke za več kot 30-letno delo: Tadeja Capuder Flegar, Tadej Stražar in Valentina Prašnikar. Čestitamo!

V nadaljevanju prireditve je predsednik društva in režiser, pa tudi človek za vsega po malem, Lojze Stražar,

na vseh področjih. S knjižnimi nagradami se je društvo številnim zahvalilo za več desetletno ustvarjalnost, prizadevnost in zvestobo kulturi, tudi prijateljstvo. Prav vsak je po svoje pridal kamenček v mozaik sedem desetletij dolgega uspešnega dela, s katerim so polepšali življenja nepregledne množice obiskovalcev. Nagradi sta za sodelovanje prejela tudi KS Krtina in PGD Studenec.

Razstavo ob 70-letnici KD Miran Jarc Škocjan je s številnimi pohvalni-

Zaradi zapovedanih ukrepov, povezanih z epidemijo, ni bilo mogoče začeti s pripravami na vsako leto težeje pričakovano domačo gledališko predstavo, omejitve pa so vplivale tudi na načrtovani program. Ta se je, ob upoštevanju ukrepov, začel kot prva kulturna prireditev 20. kulturnega poletnega festivala 2020 z razstavo, kulturnim programom in podelitvijo priznanj ter imenitnimi nastopi pianistke Teje Komar in štirih mladih pevk, katerih življenjske poti so vsaka po svoje tudi povezane s kulturnim društvom ter vselej rade nastopajo na njim ljubem studenškem odru. Glasne aplave za svoje čudovite nastope so prejele: Marjeta Cerar, Natalija Cerar, Ana Plahutnik in Vanja Osolnik. Prireditve sta vodili Ajda Sokler in Špela Prenar, ki sta ob sodelovanju z drugimi pripravili tudi razstavo ob 70-letnici društva.

Vodja območne enote Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Matej Primožič je v nagovoru obudil lepe spomine na svoje prijetne obiske na Studencu, čestital vsem dobitnikom Linhartovih priznanj ter še posebej vsem, ki že desetletja uspešno ustvarjajo presežke ljubiteljske kulture, še posebej je čestital in se zahvalil Lojzetu Stražarju, predsedniku Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, s katerim je nato, na predlog društva, podelil Linhartove značke – za aktivno udeleževanje na področju ljubiteljske gledališke dejavnosti. Bronaste značke je prejelo sedem nagrajencev, osmim so čestitali za srebrne značke. Zlate Linhartove značke za več kot 15-letno kulturno udeleževanje pa so prejeli: Mojca Hafner, Primož Ložar,

spomnil na čas pred sedmimi desetletji, na studenško pravljico, katere začetke sta oblikovala pod topolarjem njegovega brata Stane in Tone, sam pa je bil tedaj star pet let. Spomnil je na prvo predstavo, ki je bila tedaj prava senzacija in so ljudje nanjo drli trumoma, in vse prihodnje, ki so zaznamovale ljudi bližnjih in pozneje daljnih krajev, Slovenije in tujine. Ni pozabil niti na sodelovanje brata France, spomnil pa nas je tudi na skupno željo, da društvo dobi dvorano, ki bo omogočila, da bodo k društvu hodili obiskovalci, ne pa druzbovanje k njim – z vsemi rekviziti in vsem, kar je potrebno za posamezno predstavo. Zaustravljen se je na prav posebni vaji za predstavo brata Staneta Stražarja Bratova kri, po kateri se je rodilo poletno gledališče; spomnil je na leta prostovoljnega dela, zbiranja sredstev ter številne uspešne in dobro obiskane domače gledališke predstave in gostovanja. Med gostovanji je spomnil na eno izmed prvih gostovanj Svobode iz Mengša s predstavo Pod svobodnim soncem, ki jo je obiskalo več kot 700 navdušenih obiskovalcev. Ta in vsi drugi kulturni dogodki so jim prinašali veselje in upanje, ki je rodilo sedem desetletij Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan in Poletnega gledališča Studenec. Pohvalil je vsa vodstva občine za razumevanje in pomoč ter čestital vsem dobitnikom Linhartovih značk.

Posebej iskrene tople besede pohvale in zahvale je namenil svojim sodelavcem, vsem, ki so v društvu in na odru pustili ogromno svojega dela, pa naj gre za nastope igralcev ali vseh drugih, katerih delo je dragoceno, povezano z delom društva

mi besedami, kako društvo in predsednik Lojze Stražar gledališču vdi-hujeta življenje, gledališču ustvarjata dušo in srce, obiskovalcem iz domovine in tujine pa desetletja lepšata poletne dni in noči, odprla mag. Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale. Čestitala je prejemnikom priznanj in društvu, na katerega je občina zelo ponosna ob jubileju, ter se zahvalila za dolgoletno odlično opravljeno kulturno poslanstvo, hkrati pa zaželela tudi v prihodnje veliko uspehov.

Na razstavi smo si ob bogatem fotografskem gradivu lahko ogledali potek gradnje gledališča, se ob starejših, že malce porumenelih fotografijah vedno znova prepričali, koliko delovnih akcij, koliko zagnanih prostovoljcev je bilo potrebno, da je gledališče dobilo današnjo podobo. Ob fotografijah z domačih gledaliških predstav in gostovanj smo lahko ne le občudovali na stotine igralcev in vseh drugih, med njimi tudi večno mladostnega Lojzeta Stražarja, ki so sodelovali ob imenitnih kulturnih dogodkih, temveč se v mislih sprehajali tudi po svojih življenjskih poteh: se spomniš, kako mlada sva bila, ko naju je navduševala komedija V Ljubljano jo dajmo. Vselej je lep spomin na to, kako navdušeni so bili otroci nad Kekcem, kako so obiskovalci trepetali ob usodi Martina Krpana ali uživali ob zvokih predstav Lepo je biti muzikant. Prav skoraj za vsako domačo gledališko predstavo, menda jih je bilo več kot 50, stalni obiskovalci lahko povežejo svojo življenjsko pot, na kateri ostajajo tudi spomini na številna gostovanja, miklavževanja, koncerte v krtinski cerkvi in še marsikaj. Na razstavi si je bilo mogoče ogledati vrsto oblek, rekvizitov, množico fotografij s priprav na predstave, s skrbjo za poletno gledališče, za obiskovalce ... Občudovali smo lahko bogato informativno gradivo, oživeli pa so tudi spomini na leta Kulturnega poletnega festivala.

Dobrodošli tudi letos na Studencu. Pridružimo se čestitkam Kulturnemu društvu Miran Jarc Škocjan ob njihovi 70-letnici ter želji predsednika in režiserja Lojzeta Stražarja: »Skupaj ustvarjamo zgodbo lepega in prijetnega Studenca.«

VERA VOJSKA
FOTO: UROŠ ZAGOŽEN

Novo v Godbi Domžale: Poučevanje godbenih inštrumentov

Se že nekaj časa spogledujete z mislijo, da bi igrali na inštrument? Vam je všeč godba, ki med igranjem izvaja koreografijo, ali igra pop, jazz, klasične skladbe in druge zvrsti na koncertnem odru?

V Godbi Domžale vam pri teh dilemah z veseljem pomagajo, saj so začeli s poučevanjem godbenih inštrumentov. Med člani godbe je kar nekaj učiteljev instrumentalistov s končano akademijo za glasbo, ki vas bodo z veseljem naučili igrati na godbeni inštrument. Z njihovo pomočjo lahko postanete mojstri na klarinetu, saksofonu, trobenti, pozavni, evfoniju/baritonu, tubi in rogu. Nadvse se bodo potrudili, da vam priskrbijo inštrument, potem pa že lahko pridete v njihov godbeni dom, kjer bo potekal pouk. Potrebujejo samo vaš zagon, voljo in energijo.

Kaj vključuje poučevanje? Individualni pouk inštrumenta dvakrat tedensko po 30 minut z izobraženim pedagogom, osnovne nauka o glasbi, inštrument, notno gradivo, možnost vaj in nastopov s korepetitorjem, uvajanje v pihalni orkester, učenje orkestrskih skladb in koračnic, učenje koraknja in uvajanje v show program, možnost dodatnega izobraževanja (Musica Creativa, poletni tabori ...), sodelovanje in uvajanje v godbene projekte, možnost, da postanete del Godbe Domžale. Mesečna kotizacija znaša 80 evrov, prijave zbirajo na telefonski številki **031 495 567** (Lan), **031 577 616** (Gregor) ali prek e-naslova: info@godba-domzale.si. Preizkus bo predvidoma potekal v sredini septembra.

O novem projektu Godbe Domžale smo se pogovarjali z novim predsednikom Gregorjem Sušnikom, ki je mandat skupaj z novim upravnim odborom nastopil na letošnji skupščini, ki je potekala junija. Gregor se je z godbo srečal že v otroštvu, letos pa je obeležil že 35 let igranja v pihalnem orkestru. Najprej je trobento igral v Godbi Kamnik, zadnjih 13 let pa v Godbi Domžale. Pravi, da ima na ves ta čas lepe spomine: »Od koncertov, pa povork, gostovanj po Sloveniji in Evropi, to so res doživlja. Godbeniki smo povsod in vsakokrat lepo sprejeti. To nam da krila. Užitek je gledati zadovoljno in navdušeno občinstvo. Ljudje so hvaležni, ko prideš in igraš. Tega nam manjka, sproščenosti, sploh v teh časih.«

Za funkcijo predsednika domžalske godbe se je odločil, ker je začutil, da lahko društvu nekaj doprinese: »Veste, Godba Domžale je zelo cenjena in spoštovana. Rad bi, da tako tudi ostane. Imam ideje, voljo, po pravici povedano sem poln energije.

Zakaj ne bi tega izkoristil v dobro in za ljudi. Sem zelo vztrajen in trmast, to sem se naučil pri teku in triatlonu. Treba je imeti železno voljo in verjeti vase. Vse se da, če človek hoče.«

Kako je prišlo do tega, da ste se v Godbi Domžale odločili za nov projekt, s katerim boste mlade poučevali inštrumente?

V orkestru je potrebna ravno prvašnja razporeditev inštrumentov. Ker nam nekaterih inštrumentov/glasbenikov že dalj časa primanjkuje, smo premišljevali, kako bi te vrzeli zapolnili. Sicer dobro sodelujemo z Glasbeno šolo Domžale, ki pa ne more 'ustvariti' tolikšnega števila inštrumentalistov, saj oskrbuje kar štiri godbe, njene zmogljivosti pa so tudi omejene. Pri Godbi Domžale imamo znotraj članstva kar nekaj učiteljev inštrumentov, zato smo se odločili, da se naslonimo na lastne moči in kar sami poiščemo nove člane. Prej jih moramo seveda glasbeno izobraziti.

Kakšna starost je priporočljiva za učenje inštrumenta?

Pravila praktično ni, saj je odvisno od inštrumenta, ki se ga učenec uči. Seveda je priporočljivo, da se začnemo z glasbenimi osnovami ukvarjati čim prej, torej v osnovni šoli. V primeru našega poučevanja pa se bomo potrudili, da naučimo tudi (nekoliko) starejše, če le dobimo kandidata s poslušom in z veliko volje.

Vaše povabilo mladim, da se opogumijo in vam pridružijo pri učenju inštrumentov.

Pri nas je vedno pestro: zabavno in resno. Zato poskrbimo z zanimivimi projekti, kot so gostovanja v tujini, tekmovanja, avdio in video snemanja in z različnimi tipi nastopov: med igranjem izvajamo koreografijo, igramo pop, jazz, klasične skladbe in druge zvrsti na koncertnem odru. Večina nas je mladih, tako deklet in fantov na najrazličnejših inštrumentih, ki seveda hkrati obiskujejo osnovno in srednjo šolo, fakulteto ali pa že hodijo v službe. Še vedno pa gre za hobi, a resen hobi. Največ o učenju inštrumentov boste izvedeli na naši spletni strani, kjer tudi naš kontakt. Vabljeni torej v godbene vrste, ovir ni!

MIHA ULČAR

FOTO: GODBA DOMŽALE

Zaplesali in zapeli za KS Jarše - Rodica

Folklorna skupina Folklornega društva Groblje, Domžale in Ženski pevski zbor Moj spev Kulturnega društva Groblje sta se odločila, da s svojim nastopom krajanom in krajanke Krajevne skupnosti Jarše - Rodica pripravita prijetno kulturno popoldne v dvorani Kulturnega doma Groblje ter se jim zahvalita za razumevanje in pomoč pri organizaciji vaj in nastopov v Kulturnem domu Groblje.

Zaradi koronavirusa sta obe kulturni skupini letos precej manj nastopali, kot sta načrtovali, nista pa pozabili na vaje in prijetno druženje, kar jima je zanesljivo krajšalo čas v sicer kulturi neprijaznemu obdobju, ko sta morali načrtovane nastope predstavljati oziroma odpovedovati.

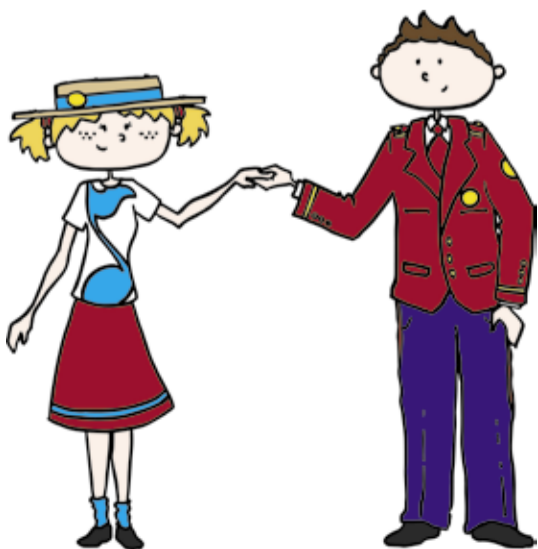
Dvorana Kulturnega društva Groblje je bila konec avgusta pripravljena v skladu z ukrepi, obiskovalci pa kljub maskam veselo razpoloženi, da kar po dolgem času uživajo v prijetnem kulturnem dogodku. Po pozdravu je gostitelj, dr. Franc Hribovšek, predsednik Folklornega društva Groblje, Domžale, na oder povabil Antona Košenino, predsednika Kulturnega društva Groblje, ki nas je spomnil na aktivnosti v letu 1995, ko se je predvsem s prostovoljnimi delom obnavljal zdajšnji kulturni dom. Spomnil je na bogato tradicijo društev, njihovo ustvarjalno delovanje, pa tudi načrte, povezane z obnovo oziroma dograditvijo doma, kar naj bi njegovim koristnikom omogočilo še boljše pogoje. Za-

hvalil se je za prireditev, hkrati pa tudi vsem društvom za njihova prizadevanja, ki bogatijo življenja tako domačih krajanov kot vseh drugih obiskovalcev, ki radi prihajajo v Kulturni dom Groblje, kjer se vedno kaj dogaja. Vsem je zaželel veselo popoldne, ki so ga z imenitno zapeto pesmijo o sreči za dva, o upanju, pa tudi svetu brez meja po najavi Nine Centa zapela zlata dekleta – pevke Ženskega pevskega zbora Moj spev z zborovodkinjo Natašo Banko, na klaviature pa jih je spremljal Peter Pogačar. Folkloriste, ki plešejo že 13. leto, je predstavila Nevenka Unk Hribernik, ki skrbi za odrske postavitve, skupaj z možem dr. Francem Hribovškom, pa tudi za uspešne nastope doma in v tujini. Ob koroških, gorenjskih in dolenskih spletih se folklorna skupina prav zdaj uči prekmurskih spletov. S pesmijo in plesom so nas folkloristi popeljali po Koroški, nato pa smo se ob prepevanju Ženskega pevskega zbora Moj spev podali med angleške pesmi, vrnili pa s slovensko Pridi znova na

pot in prisrčno željo Nine Centa, da tudi skozi njihove pesmi zasije lučka optimizma ter vsem pomaga premagati težke čase. Do konca so nas s šegavimi prešernimi plesi in pesmi iz Gorenjske, kjer ni manjkala niti domača dediščina, zapisana v Goričici pri Ihanu, popeljali folkloristi.

Nastop za Krajevno skupnost Jarše - Rodica, kot je imelo naslov druženje z obema uspešnima kulturnimi skupinama, je bila prijetna priložnost za eno redkih srečanj v času epidemije, ki je prav vsem – tako nastopajočim kot obiskovalcem prinesla na ustnice nasmeh, glasen aplavz, predvsem pa upanje, da se spet kmalu, pa ne le v Grobljah, srečamo na tako prijetnih kulturnih dogodkih. Nastopajočim iskrena hvala, organizatorji pa se za pomoč zahvaljujejo tudi Občini Domžale, Krajevni skupnosti Jarše - Rodica, Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti, Krki in BKS B.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

KULTURA

Zlati jubilej Moškega pevskega zbora Radomlje

Znotraj Prostovoljnega gasilskega društva Radomlje je bil leta 1970 ustanovljen moški pevski zbor.

MPZ RADOMLJE Pobudnik za še eno obliko kulturnega druženja v tem delu naše občine je bil Janez Šraj iz Volčjega Potoka, pevci pa so dve leti pozneje oblikovali samostojno pevsko društvo, ki ga je prva tri leta vodil znani Domžalčan prof. Stane Habe. Za njim je zbor kratko obdobje vodil Stane Modec, pevci pa so pod njegovim vodstvom že posneli nekaj pesmi tudi za televizijo. Za njim so pevci še pet let peli pod vodstvom prof. Staneta Habeta, spremenili ime zbora v Moški pevski zbor gasilcev Rudolf Božič Radomlje ter pridno vadili in veliko nastopali – predvsem z ljudskimi, umetnimi in partizanskimi pesmimi. Niso manjkali niti njihovi samostojni koncerti, na katere so radi vabili tudi druge prijateljske zборе. Redno smo jih srečevali na tradicionalnih taborih slovenskih pevskih zborov v Stični in različnih pevskih revijah, redni gostje so bili tudi na revijah obrtniških pevskih zborov, od katerih so jih kar nekaj tudi organizirali. Jubilejni zapis o njihovem petju sem pripravila ob pomoči knjige Tadeje Capuder Kulturna društva v domžalski občini 1884–2009 ter sodelovanju Marjana Križnarja, Francija Velepca in Marjana Levstka.

Pevci kljub kar v nekaj obdobjih hitrih menjav zborovodij (Janez Osredkar, Janez Nastran, Bernarda Cerar, Ivica Ropas, Mihaela Pihler, Olena Novosel, Uroš Pele, Jernej Pikel) niso nikoli prenehali s petjem. Ob pomoči naslednjih zborovodij, katerih imena so posebej močno zapisana v kroniki zbora, so dosegali številne uspehe, predvsem pa svoja življenja in življenja ljubiteljev njihove pesmi lepšali s petjem in z njim izpričevali veliko ljubezen in veselje do petja predvsem slovenskih pesmi: prof. Tomaž Habe, Ka-

tarina Arčon Žavbi, pod njeno taktirko je zbor v letu 1983 dobil današnje ime Moški pevski zbor Radomlje. Štiri leta je zbor vodil France Slabe, po šest let Vinko Jager in Primož Leskovec, ki se je kot zborovodja k pevcem vrnil po gostovanjih Marka Tirana, zbor je vodil štiri leta, in Olge Kuzmich, ki je zbor vodila tri leta, in zdaj zbor vodi skupaj že 12. leto. Pod njegovo taktirko je zbor v prvem 'mandatu' posnel CD in kaseto, v času drugega pa naštudiral mašo, ki so jo krstno zapeli v Frankfurtu pri slovenskih izseljencih. Letošnje leto jim bo sicer ostalo v spominu zaradi odpadlega načrtovanega jubilejnega koncerta ob 50-letnici in revije obrtniških pevskih zborov, ni pa mogla epidemija preprečiti prisrčnega praznovanja 90-letnice pevca Mihe Velepca, ki so mu podelili naziv častnega člana in se je pridružil dosedanjim častnim članom: Martinu Šraju, Ivanu Šraju in Cirilu Nastranu.

Za brezhibno organizirane številne, dobro obiskane samostojne koncerte ter nastope na revijah in s prijatelji doma in v tujini, za redne vaje je zelo pomembno tudi prizadevno delo predsednikov zbora, ki so ga opravljali: Drago Kaplja (3 leta), Franc Rojc (4), Andrej Šraj (6), Janez Cerar (6), Franci Velepec (2), Vinko Cencelj (7), Franci Velepec (18) in Marjan Levstek (4). Prav vsi so prispevali k visokemu jubileju zbora, ob katerem pa naj omenim tudi njihovega prijatelja, ki je najbrž vodil največ njihovih koncertov: Igorja Lipovška, ki je vedno znal najti ravno pravi besede za prijetno razpoloženje.

Preveč prostora bi porabili, če bi želeli zapisati vse njihove koncerte, pa so vendarle nekateri, ki jih ni mogoče pozabiti: to so njihovi vsakoletni samostojni nastopi, še posebej v

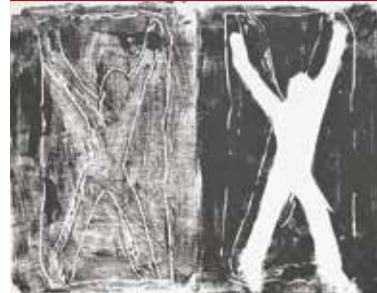
spominu ostajajo koncerti ob okroglih jubilejih, tradicionalni novoletni koncerti, zelo je odmeval koncert v Dachauu, tudi sodelovanje s pevskim zborom iz Rüdenua, s katerimi so spletili tesne prijateljske vezi, nepozabno pa ostaja tudi petje na številnih občinskih in medobčinskih slovesnostih, vsakoletno prepevanje v Križkarjevih smrekah in še marsikaj bi se našlo.

Moški pevski zbor Radomlje, ki se ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje za razumevanje in pomoč Krajevni skupnosti Radomlje, je vsa leta, tudi zaradi svojega pokrovitelja Obrtne zbornice Domžale, dobro poznan kot domžalski obrtniški zbor, ki so mu večkrat zaupali tudi organizacijo in zelo uspešno izvedbo revij obrtniških zborov iz vse Slovenije v naši občini. Znani so tudi po številnih nastopih na radiu in televiziji, pohvalijo pa se lahko tudi s svojimi zgoščenkami, lepim sodelovanjem z domačimi društvi v Radomljah, predvsem pa s kvalitetno zapetimi ljudskimi, umetnimi in partizanskimi pesmimi, s katerimi vedno navdušujejo ljubitelje slovenske pesmi, ki jim radi prisluhnejo.

Epidemija je tudi njim 'vzela' jubilejni koncert ob zlati obletnici, na katerega so se skrbno pripravljali ter želeli vsem ljubiteljem njihove pesmi pripraviti še en prijeten večer, v katerem bi se skozi sprehod skozi zgodovino spomnili vseh, ki so tako ali drugače vplivali na njihovih 50 uspešnih let. Zanesljivo zlati jubilejni koncert, na katerega ste že zdaj povabljeni, bo in takrat bomo pevcem in zborovodju Primožu Leskovcu še enkrat več lahko rekli: Čestitamo, spoštovani pevci, in hvala za številne prijetne pevske trenutke!

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

V:MUZEJU September '20

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Razstava | Vstop prost.

8. september - 17. oktober 2020

8. LIKOVNI NATEČAJ

USTVARJALNOST KIPARJA FRANCETA AHČINA

Zaradi virusa Covid-19 bo otvoritveni dogodek s podelitvijo nagrad in priznanj na ogled od torka, 8. septembra dalje na spletni strani KDFBD.

Soorganizator natečaja:

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Domžale

Pokrovitelj:

Art Ljubljana, d.o.o.,

Trgovina z umetniškimi materialom

Opozorilo: Vljudno vas prosimo, da ob obisku naših ustanov upoštevate zdravstvena navodila proti širjenju virusa Covid-19, objavljena na vhodih.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Sreda, 30. september 2020 | ob 19. uri

Odprtje

PRI NAS PLETEMO KITE IZ SLAME

Domžalska zgodba o nekdanji pomembni obrti pletenja kit iz slame, ki je skoraj odšla v pozabo

Tematska razstava

Vstop prost.

Razstava se pridružuje projektu DEKD in

TKD 2020 (26. 9. – 10. 10. 2020):

Spoznaj? Varuj! Ohrani.

Foto: Nike Kolečnik

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odprta v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE

Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

POLONA DEMŠAR

DO SEDAJ

10. 9. - 1. 10. 2020

► **Odprtje razstave** v Galeriji Domžale bo v četrtek, 10. 9. 2020, ob 19. uri. Z umetnico se bo pogovarjal Jurij Smole.

► **Zaprtje razstave** bo v četrtek, 1. 10. 2020, ob 17. uri. Po razstavi vas bo popeljala avtorica.

V času razstave je galerija odprta po spremenjenem urniku: od torka do petka: 16.00 – 19.00, ob sobotah: 9.00 – 11.00.

Število udeležencev na odprtju in zaprtju razstave je zaradi ukrepov ob pandemiji omejeno. Prosimo, da ob obisku Galerije upoštevate priporočila NIJZ, vključno z nošenjem maske.

GD
Galerija Domžale

kd-domzale.si
01 722 50 50

POIŠČITE NAS
TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Mavrca dejavna tudi poleti

Počitniški fotografski krožek je del vsakoletnega delovnega programa Foto, kino in video kluba Mavrca iz Radomelj.

FOTO, KINO IN VIDEO KLUB MAVRICA Namenjen je predvsem mladim članom – podmladku, da si zapolnijo čas, ko ni šole, in da se naučijo osnov fotografskega sporočanja. Udeležujejo se ga tudi starejši člani,

storov. Zaradi krize, ki je fotografom precej spremenila delo in razstavljanje, so se v Mavrici odločili, da bodo vsako razstavo prenesli v digitalno obliko, podobe pa objavili na svojih spletnih straneh. Tako bodo

Vsak pano z razstave bo poslej prenesen na splet.

da obnovijo svoje znanje ali dobijo odgovor na katero od svojih vprašanj. Krožek vodijo izkušeni člani, ki znanje s fotografiranja v naravi, studiu, na družinskih srečanjih, športnih in kulturnih dogodkih prenašajo na mlade. Obenem na krožku nastanejo fotografije za klubske razstave Mavrce.

Nadobudneži so se učili tudi, kako postaviti razstavo: fotografije razporediti v ustrezno zaporedje in jih prilagoditi razstavnemu prostoru. Največ razstav je v Mavrici postavil Janez Kosmač, predsednik društva. Mladim fotografom je prenesel veliko zanimivih, duhovitih in uspešnih zgodb, nekaj pa tudi trpkih. Največje zadoščenje so zadovoljni obiskovalci. Teh je bilo na zadnji razstavi manj, saj zaradi koronarne krize niso obiskovali javnih pro-

ostale arhivirane, ogledali pa si jih bodo lahko tudi tisti, ki na razstavo niso mogli ali pa zaradi zdravstvenih ukrepov niso smeli.

Udeleženci krožka so si pred iztekom postavitve ogledali zimsko radomeljsko razstavo – prvi del triloge o 50-letnem delovanju društva. Pospravili so jo iz vitrin in naredili prostor naslednji, ki naj bi zaživela septembra. Preden so panoje spravili v arhiv, so jih prenesli v fotoaparati, z njega pa na splet.

Počitniški tečaj bo imel zadnje srečanje 12. septembra v Arboretumu v Volčjem Potoku, ko se bodo mladi tečajniki priključili Petru Rojcu, ki bo pripravil fotografski safari po angleškem in francoskem delu parka.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Recenzija filma: Pod belimi pečinami

Eden redkih celovečercer režiserja Williama Nicholsona (Hope Gap), ki je sicer primarno pisec oziroma scenarist, je v več ozirih problematičen film. Prvi je že ambicija posneti svojo avtobiografsko zgodbo, kar je ogromen – včasih celo nepremostljiv – izziv že za veliko bolj izkušene režiserje, kaj šele za režijsko nezkušenega pisca. Najbolj očiten razlog pa je nemara, da scenaristi še pregovorno niso najboljši režiserji. Če pomislimo samo na Davida Mameta, odličnega pisca (Glengarry Glenn Rose, Oleanna, American Buffalo, če naštejemo samo nekatere drame), katerega režijska dela pa so po drugi strani tako vodena, da bi bilo bolje, če jih sploh ne bi bilo. Pa četudi je imel na razpolago krasne zvezdniške igralce, katerih igralske metode je podcenjeval do te mere, da si je v skrajno arogantni maniri dovolil izreči, da bi bili vsi ti igralci odlični tudi brez njih. Za neprimerčnost svoje izjave je tako pozneje poskrbel kar sam; torej v trenutku, ko je začel režirati. Vendar, posvetimo se raje Nicholsonu.

Zgodba spregovori o ločitvi ostarele para (Annette Bening in Bill Nighy) po 29 letih zakona. Vse, kar se v tem filmu zgodi, je zgolj variacija na temo tega, da ona ne utihne, medtem ko on želi proč. Poleg vsega je med njima že praktično odrasel sin Jamie (Josh O'Connor), katerega vloga je zreducirana na nepotrebno cmeravega mladeniča z očitno nepredelanim Ojdipovim kompleksom, ki tekom filma postaja čedalje bolj moteč. Praktično ves čas je namreč na razpolago svoji 'poblazneli' mami, za katero navidezno skrbita tako sin kot tudi njegov oče, ki ga grize slaba vest, ker je pobegnil k drugi. Da pomanjkanja sočutja do matere, ki skrajno ponižuječo vztraja v svoji vlogi žrtve, saj jo moža ves čas prosi, naj se vrne, niti ne omenjamo. Poleg tega naj bi bila tudi globoko religiozna, česar v fil-

mu sploh ni čutiti. Treba je priznati, da je včasih prav boleče opazovati, kako je potencial drugače čisto solidnih igralcev zadušena, zgolj zaradi neke režiserjeve kaprice, ki se praviloma nanaša na njihovo izrekanje scenarija do pikice natančno. Filmskim karakterjem tako ne preostane drugega, kot da živijo zgolj iz kadra v kader, pri čemer smo kot gledalci praktično nezmožni razumeti njihovo

vendar v omenjenem primeru jima prav gotovo ni bilo v pomoč, da ju vodi režiser-pisec, ki si (svoj) scenarij predstavlja kot zaključeno celoto, ki igralcu onemogoča sleherni prostor za raziskovanje. Pa četudi gre za elemente avtobiografske zgodbe, ki je nikoli ne moremo (in tudi ne smemo!) preprosto zgolj prenesti na film, pač pa bi mogli biti še toliko bolj previdni, da življenje kot ga po-

va dejanja, saj le-ta nikakor niso organska, pač pa zgolj mentalna, kar je za sleherni film najslabša možna rešitev. Zanimivo razočarajoč moment filma je, ko mož Edward (Nighy) ženi Grace (Bening) ves čas ponavlja, da je zaljubljen v ljubico Angelo, ki je v njegovem izkustvu ravno tako niti ne zaznamo, zato lahko upravičeno podvomimo, če sploh obstaja. Denimo, v prizoru, kjer ga žena obišče na novem domu in želi videti ljubico, vsaj za trenutek lahko pomislimo, da jo je mož pred njo popihal zgolj zato, ker je enostavno želel mir, ljubico pa si je preprosto izmislil. Slednje bi tako delovalo nekako osvežujoče in vsaj za silo kreativno, vendar namesto tega seveda dobimo precej bolj predvidljiv razplet. Da ne bo pomote, Benningova in Nighy sta sicer krasna igralca, kar sta dokazala že v številnih filmih,

znano, funkcionira tudi v filmskem jeziku in z njegovimi sredstvi.

V celoti gledano je Pod belimi pečinami podpovprečen film s ponavljajočimi se dialogi, nepotrebno sugestivno glasbo in odvečnim citiranjem poezije, ki bi mu veliko bolj ustrezala krajša forma, zato deluje monotono in razvlečeno. V en film enostavno ne moremo stlačiti vsega, kar nas v življenju navdušuje. S tem se opravičujem vsem tistim gledalcem, ki se v njem zaradi podobne izkušnje lahko celo najdejo, ob čemer pa se je vendarle treba vprašati, če je to resnično zaradi filmske izvedbe kot takšne ali nemara zaradi univerzalne sposobnosti vživljanja, ki je mimogrede sprožila kakšen (ne) hoteni spomin.

Film si lahko ogledate tudi v Meštnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA IN SVETNICA

Ste že unovčili turistični bon?

Parlamentarne počitnice se bližajo koncu. Po nenadnem preobratu in zamenjavi vlade, ki je bila povsem legitimno in demokratično izvoljena, smo bili poslanci in ministri trenutne koalicije deležni nenehnih neupravičenih napadov in iskanja lažnih afer, za katere se je sicer vedno izkazalo, da so bile neutemeljene. Rezultatov preiskav v največjih slovenskih medijih, ki so afere ustvarili, ni bilo zaznati. Ste vedeli, da je preiskava dogodka na italijanski meji s slovenskim vojakom in zamejcem končana? In da vojak ni nameril puške v 'naključno mimoidočega'? Seveda tega niso obešali na veliki zvon, saj so mediji (ob)sodili ministra za obrambo in predsednika NSi Mateja Tonina, še preden so se postopki preiskave sploh začeli. Podobno se zdaj dogaja z ministrico Aleksandro Pivec – po neuspešnih namišljenih aferah s predsednikom SMC in NSi je na vrsti napad na tretjega koalicijskega partnerja, DeSUS.

Po vročem začetku poletja smo vsi komaj čakali na počitnice in ob zadnjih napadih na vladno koalicijo z enim očesom že iskali destinacije, kjer bomo porabili turistične bone, ki smo jih ob epidemiji namenili vsem Slovenkam in Slovencem. Slišala sem že veliko pohval glede tega ukrepa. Veliko družin si je letos lahko prvič privoščilo bolj luksuzen dopust, saj so rezervirali sobe malo višjega cenovnega razreda in so denar namesto za namestitev porabili za hrano. Druga dobra stran turističnih bonov je, da Slovenci spoznavamo lepote naše dežele, saj smo se morali potruditi in od-

“Do 9. avgusta je bilo po podatkih Fursa delno ali v celoti unovčenih 361.232 bonov oziroma dobrih 17 odstotkov bonov.

kriti, kaj vse se da doživeti tudi pri nas. Sama poznam precej lepih krajev v Sloveniji, letošnji dopust pa sem izkoristila za raziskovanje meni manj znanih Koroške in Prekmurja. Ugotovila sem, da sem si vzela premalo časa za obe regiji in da se tja gotovo še vrnem na oddih.

Počitnice se bližajo koncu in začenjamo se pripravljati na jesensko obdobje, ki bo zgotovo zanimivo in polno izzivov. Čim bolj moramo omejiti širjenje koronavirusa, da se izognemo spomladanskemu scenariju, ki je bil za vse precej stresen. Poleg epidemije nas čakajo še drugi izzivi, ki se jih prejšnje vlade niso znale ali niso želele lotiti. Konec septembra bo (predvidoma) občino Domžale obiskal minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj, ki že načrtuje gradnjo novih domov za ostarele in pripravlja zakon o dolgotrajni oskrbi. Verjamem, da nam bo skupaj uspelo urediti to področje, ki je bilo že leta potisnjeno ob stran.

SD / KRISTINA HAFNER

Občinski stanovanjski sklad občine

V imenu Socialnih demokratov Domžale sem podala pobudo za ustanovitev javnega stanovanjskega sklada občine ali ustanovitev javne službe z namenom zagotovitve vzpodbujanja stanovanjske gradnje, prenove ali vzdrževanja stanovanj in ostalih nepremičnin. Namen občinskega stanovanjskega sklada ali službe bi bila dodelitev socialnih stanovanj, nakup, prodaja, sofinanciranje in prenova socialnih, neprofitnih in kadrovskih stanovanj, nastanitev in vodenja enotnega registra stanovanjskega fonda na območju občine ter upravljanje s funkcionalnimi zemljišči. Cilj stanovanjske in uravnane politike je: ponudba stanovanj, dostopnost, funkcionalna kakovost in mobilnost prebivalstva.

V Sloveniji se soočamo s pomanjkanjem javnih najemnih stanovanj, predvsem to občutijo mladi. Zadnji razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj je bil leta 2018 z veljavnostjo do konca tega leta 2020. V občini Domžale je bilo 152 prosilcev. Za listo A je bilo 126, za listo B pa 26 prosilcev, v naši občini razpolagamo s 136 neprofitnimi stanovanji. Omenila pa bi tudi to, da je bilo do danes dodeljenih 11 neprofitnih stanovanj na listi A in štiri stanovanja na listi B.

Glede na trenutne razmere v Sloveniji se nam zdi pomembno, da imamo v Domžalah možnost ustanovitve javnega stanovanjskega sklada oziroma javne službe. Saj je prednost naše občine ravno Ljubljana in okolica (večina prebivalcev ima v Ljubljani delovna mesta),

“V imenu Socialnih demokratov Domžale sem podala pobudo za ustanovitev javnega stanovanjskega sklada občine ali ustanovitev javne službe z namenom zagotovitve vzpodbujanja stanovanjske gradnje, prenove ali vzdrževanja stanovanj in ostalih nepremičnin.

obenem imamo tudi dobre prometne povezave, zdravstveni dom, lekarne, vrtce, šole in čudovito zeleno okolje, kolesarske in pešpoti.

Zato od občinske uprave pričakujem pozitiven pristop h tovrstni problematiki, tako kot do zdaj. Domžale so zanimive in hkrati pomankljive v razvoju, in bi bila potrebna posodobitev strateškega načrta in razvoja Domžal iz leta 2012 do 2025, saj bi morali načrt preveriti in dodatno osmisliti tudi naložbe v mlade, gospodarstvo (dvig delovnih mest v naši občini) in v domove za starejše oziroma v dolgotrajno oskrbo. Glede na to, da že nekaj let ni bi bilo nobenih aktivnosti glede tega, je zdaj pravi čas.

POLITIČNE STRANKE

SDS / MAG. TOMAŽ DEŽELAK

Hvala – ker ste

Verjetno ni Domžalčana, ki ne bi vedel za zadnje neurje, ki je praktično opustošilo hiše ob Kamniški Bistrici, na Viru, v Preserjah, delu Radomelj ... Toča, ki je bila premera skoraj 12 cm, je uničevala in klestila avtomobile in povzročila ogromno gmotno škodo na nepremičninah – ponekod so bile strehe preluknjane kot švicarski sir. Voda je tekla skozi strehe in zalivala notranjost hiš. Na kratko, katastrofa. Na žalost sem bil sam tudi eden izmed aktivnih udeležencev tega dogodka (beri: toča je uničila streho). Voda je tekla celo iz vtičnic, skozi streho pa si lahko videl, kako lije voda na podstreho. Če povzamem – situacija je bila v danem trenutku videti brezizhodna. V taki situaciji sem poklical 112, kjer mi je prijazen glas zagotovil, da je v Domžalah približno 300 takih incidentov, in da se bodo potrudili priti na pomoč. V vmesnem času pa je voda lila iz vsake luknje v strehi in kar ni bilo videti konca te vesoljne poplave. In potem so prišli gasilci (PGD Ihan). Gasilci so s seboj prinesli tudi upanje, da se bodo stvari nekako uredile. In res so se. S svojo požrtvovalno nesebičnostjo so mi pomagali zakrpati največje poškodbe, na nekaterih sosednjih hišah pa so nameščali plastične zaščite do zgodnjih jutranjih ur. Delo, ki zahteva odrekanje, požrtvovalnost, predanost, predvsem pa dejstvo, da so to osebe, ki jih lahko imenujemo ljudje s srcem, in sicer z veliko začetni-

“**Če povzamem – situacija je bila v danem trenutku videti brezizhodna. V taki situaciji sem poklical 112, kjer mi je prijazen glas zagotovil, da je v Domžalah približno 300 takih incidentov, in da se bodo potrudili priti na pomoč.**

co. Kot vemo, je bilo ob tem dogodku poškodovanih več kot 800 hiš in praktično večina avtomobilov, ki so bili na prostem. Vprašali se boste za razlog tega izpostavljanja njihovih sposobnosti, predvsem pa nujnosti njihovega dela. Morda leži v dejstvu, da sem se prvič v življenju znašel povsem nemočen, in četudi sem vedel, kaj je treba storiti, tega sam, žal, nisem mogel. Priznam, občutil sem grozen občutek nemoči. Zato lahko samo rečem, bogu hvala, da imamo v Domžalah take gasilce, kot jih imamo. In zato na tem mestu lahko samo rečem: NAJLEPŠA HVALA ZA VAŠO POMOČ! Hvala, ker ste.

NSI / PEREGRIN STEGNAR, PREDSEDNIK OO DOMŽALE

Stara hišna imena v naši občini

V gorenjskih občinah je zaživel projekt O starih hišnih imenih na Gorenjskem, ki je bil delno financiran tudi s strani Evropske unije. V gorenjskih občinah so stara hišna imena že pred leti začeli sistematično urejati in oživljati. Naša občina se po mojih podatkih ni priključila temu projektu. V tem so nas že prehiteli nekateri sosednje občine, kot npr. Trzin, Mengeš in Kamnik. Gotovo bi bil za našo občino podoben projekt o raziskavi starih in še aktualnih hišnih imen zanimiv in koristen.

Stara hišna imena so bila včasih imena domačij in njihovih prebivalcev, ki so imeli določeno posest ali dejavnost. To je naša živa kulturna dediščina, ki je del in odraz zgodovine določenega kraja, z njimi se ohranja tudi narečni govor ter nenazadnje tudi ponos in pripadnost ljudi določenemu kraju. Včasih so domačini uporabljali ta domača, tj. hišna imena iz potrebe po lažjem ločevanju domačinov med seboj. Hišna imena so ostala na domačijah in se obdržala kljub menjavi priimkov in njihovih lastnikov. Danes pa ta hišna ali domača imena v vaseh izginjajo iz vsakdanjega govora predvsem zaradi zamiranja kmečkega načina življenja. Ta imena s sočasnim opuščanjem kmetij, podiranjem starih in gradnjo novih stavb izginjajo v pozabo in se manj uporabljajo v vsakdanjem govoru, saj jih poznajo le še starejši. Izginjanje starih hišnih

“**Posnemanje projekta o starih hišnih imenih na Gorenjskem bi bilo zato tudi za domžalsko občino koristno. Oživilo bi zanimanje za naša hišna imena in s tem obogatilo naš govor, kakor tudi našo nesnovno kulturno dediščino.**

imen je tudi posledica redkejših stikov vasčanov med seboj, ki se vedno manj družimo in pogovarjamo.

Žal je v naših krajih premalo posluha za ohranjanje te kulturne dediščine, in le redko se zgodi, da se posamezniki ali kako društvo še posvečajo ohranjanju hišnih imen. V glasilo Naš zvonček, ki ga izdaja turistično društvo Turnše Češenik, je bil tak laičen poskus zapisa naših starih hišnih imen, ki jih bo gotovo še potrebno tako strokovno kot javno obdelati. Posnemanje projekta o starih hišnih imenih na Gorenjskem bi bilo zato tudi za domžalsko občino koristno. Oživilo bi zanimanje za naša hišna imena in s tem obogatilo naš govor, kakor tudi našo nesnovno kulturno dediščino.

LTD / ANDREJA JARC POGAČNIK

Pred novim šolskim letom

Pred vrati je začetek novega šolskega leta, ki me, upokojeno pedagoško delavko, še vedno navdaja z vznemirljivim pričakovanjem. Letošnji začetek je poseben, ponuja več vprašanj kot odgovorov o tem, kako bo delo v šoli potekalo. Zaskrbljenosti staršev, negotovosti učiteljev ne potešijo odgovori pristojnih, na nacionalnem nivoju odgovornih za organiziranje vzgojno izobraževalnega dela.

Kot kaže, bo mogoče začeti s klasično obliko pouka, ob tem pa v največji možni meri upoštevati priporočila zdravstvene stroke za preprečevanje prenosa okužbe z nevarnim virusom.

Zelo verjetno pa bo treba vsaj občasno in lokalno uporabiti tudi spletni pouk. Zdi se, da

bo največja teža in odgovornost spet na rameh šolskih vodstev in učiteljskih kolektivov, saj v medijskem poročanju ni bilo zaslediti, da bi nacionalne inštitucije tem vprašanjem namenile pozornost ter poskrbele za usposabljanje in izobraževanje pedagoških delavcev. Več pozornosti je bilo namenjene zagotovitvi ustreznih omrežij in opreme. Občina Domžale že vrsto let zagotavlja sredstva za dopolnjevanje in izboljšanje računalniške opreme in povezav.

Zadnje dni, preden v šolske hrame stopijo učenci, pa naj bi izkoristili tudi za dogovore o izbiri programov in oblikah komuniciranja na daljavo, da otrokom ne bi bilo potrebno ‘preklapljati’ s skypea na zoom in podobno. Prve

tedne pouka bi bilo treba preveriti usposobljenost učencev za spletno komuniciranje, saj je iz spomladanskih izkušenj razbrati velike razlike med učenci. Priložnosti za to so tako imenovani dnevi dejavnosti, predvsem tehnični dnevi, ko se lahko urjenje v spletnem komuniciranju odvija v manjših skupinah.

Dnevi dejavnosti bodo svojevrsten izziv, na katerega se pripravljajo ne le v šolah, pač pa tudi zavodi s področja kulture. Naš Kulturni dom Franca Bernika, na primer, bo šolam ponudil pripravljene programe, ki bodo upoštevali ‘koronska’ pravila in v času soočanja s spremembami v naših navadah in običajih lahko pomagali premagovati negativne občutke ter vlivali optimizem in vzbujali zaupanje.

“**Naravna ujma sredi poletja in odzivi institucij za reševanje in pomoč od prostovoljnih do profesionalnih gasilcev, pa civilne zaščite, tabornikov, jamarjev so v nas vzbudili veliko mero hvaležnosti in zaupanja. Prav zaupanje v ljudi okrog nas, starše, učitelje, prijatelje in ne nazadnje vase, bo olajšalo stiske v teh čudnih časih.**

NSI / LJUDMILA NOVAK, POSLANKA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Ob 20. obletnici ustanovitve NSi

Nova Slovenija, krščanski demokrati, te dni praznuje svojo dvajsetletnico. Predsedovanje stranki v njenih najtežjih časih in desetletnih vodenje mi je prineslo veliko lepih, spodbudnih in veselih trenutkov. Prineslo pa je tudi veliko napa, odrekanja in skrbi. Ne samo zame, pač pa tudi za mojo družino. Zadovoljna sem, da nam je uspelo krščansko demokracijo vrniti v parlament, jo okrepiti ter iz nje narediti demokratično, verodostojno in programsko močno stranko.

NSi je v preteklosti dokazala, da zna reševati probleme in predlagati dobre rešitve. Naj spomnim na delo ustanovitelja in prvega predsednika NSi ter nekdanjega finančnega ministra dr. Andreja Bajuka, ki je bdela nad slovenskimi financami in nas pripeljal do evra. Prvi finančni minister, ki je znižal davke in uvedel informativni izračun dohodnine, da nam ni bilo več potrebno zbirati računov in oddajati davčne napovedi. Njegove zasluge je prepoznala tujina in leta 2006 ga je revija Banker razglasila celo za evropskega finančnega ministra leta.

Ko se oziram nazaj bolj osebno, lahko rečem, da me je vsaka politična funkcija naredila močnejšo, bolj izkušeno ter odporno za udarce in natolcevanja vseh vrst. Hvaležna sem za vse lepe izkušnje in številne ljudi, s katerimi sem na tej poti sodelovala. Najprej so me podpirali in mi pomagali moji domači, potem strankarski kolegi, strokovni sodelavci in politični sopotniki. Verjamem, da je v vsa-

“**Zadovoljna sem, da nam je uspelo krščansko demokracijo vrniti v parlament, jo okrepiti ter iz nje narediti demokratično, verodostojno in programsko močno stranko.**

kem človeku veliko dobrega in vsak človek nekaj zna, zato je svet okrog nas lahko boljši in bolj urejen, če znamo to videti, sprejeti in tudi uporabiti. Dober predlog je pač dober, zato ni najbolj pomembno, od koga prihaja, pač pa, kaj bomo z njim naredili.

Dovolite mi, da izrazim tudi svoje prepričanje, da Slovenija potrebuje močno krščansko demokracijo in stranko, ki bo bolj uravnotežila slovenski politični prostor. Slovenci potrebujemo politiko in politike, ki jim je mar za to državo in za njene ljudi. Slovenija potrebuje stranko, ki zna sodelovati z drugimi, spoštuje demokratska pravila, človekove pravice in vladavino prava. Slovenija potrebuje stranko, ki se osredotoča na probleme in zanje išče rešitve.

Ob 20-letnici delovanja NSi čestitam vsem krščanskim demokratom in demokratkam, ki ste neutrudno delali za stranko, da smo skupaj ohranili in branili vrednote krščanske demokracije v Sloveniji. To so tudi naše skupne in temeljne evropske vrednote, ki bodo ohranile EU, da bo obstala in vzdržala vse zunanje in notranje pritiske.

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ, PREDSEDNIK OO

Vozi me vlak (udobneje) v daljave, opozorila na nevarnost pa preslišana?

Poletje je prineslo posodobitev Slovenskih železnic na naši lokalni železniški povezavi Ljubljana-Domžale-Kamnik, kar je seveda zelo pohvalno, a ob vsem tem glasnem aplavzu v medijih se je pozabilo, da je nivojski prehod v Depali vasi še vedno nezavarovan.

Menjava na ministrskem stolčku Ministrstva za infrastrukturo in dejanja novega ministra Jerneja Vrtočca so hitro nakazala, da se na področju urejanja infrastrukture za našo občino lahko obetajo boljši časi in ne bo vse ostalo le pri ‘kupu govorjenja brez učinka’. Prvi rezultat je nov Stedlerjev vlak, ki je julija že opravil prvo vožnjo na omenjeni relaciji, resno pa so se lotili načrtovanja popolne prenove domžalske železniške postaje, na katero so domžalski politični veljaki po volitvah popolnoma pozabili, kakor tudi na nevarne železniške prehode, ki kar kličejo k ponovni tragediji. Zadnja nesreča na nezavarovanem železniškem prehodu v Depali vasi se je zgodila letošnjega junija, na srečo brez tragičnih posledic, a vprašanje ostaja pereče.

Skupaj s Civilno iniciativo Depala vas, ki jo vodi Maks Merela, smo Zeleni Slovenije že dali pobudo k izgradnji zapornic na prehodu, prek katerega se vsakodnevno vozijo lokalni prebivalci, zato prehoda ni moč kar tako zapreti. Ministrstvo za infrastrukturo je že leta

“**Pozivam, da Občina Domžale, Slovenske železnice in Ministrstvo za infrastrukturo nemudoma ukrepajo in se ne išče izgovorov v ‘ceni zapornic’, saj gre za varnost. Postavitev zapornic mora biti takojšnja!**

2017 izdalo soglasje k začasni postavitvi zapornic, pisni dogovor, s katerim so se strinjale tako Slovenske železnice kot tudi Občina Domžale in to ne glede na bližino naslednjega zavarovanega prehoda, saj dnevno na progi pelje kar 62 vlakov.

Pozivam, da Občina Domžale, Slovenske železnice in Ministrstvo za infrastrukturo nemudoma ukrepajo in se ne išče izgovorov v ‘ceni zapornic’, saj gre za varnost. Postavitev zapornic mora biti takojšnja!

POSTALI SMO KOLESARSKI NAROD

ANDREJ HAUPTMAN, SELEKTOR SLOVENSKE KOLESARSKE REPREZENTANCE

Zdi se, da je čas koronavirusa vse ljudi pritegnil v naravo, na kolesa. Da se kolesa prodajajo kot vroče žemlje, kolesarski centri so polni, kolesarjev na cesti ogromno. Kolesarsko temperaturo v Sloveniji sta že lani dvigovala Primož Roglič in Tadej Pogačar, a letos se zdi, da je stvar pred začetkom dirke vseh dirk, Dirke po Franciji, na vrelišču.

Domen Jarc
Foto: osebni arhiv

Jasno je, da lepo vreme na plano privabi kolesarje, a kolesarska mrzlica, ki se je kar nekako začela v času prvega vala koronavirusa, je presenetila marsikoga. Uspehi naših odličnih kolesarjev to še potencirajo in o tem fenomenu smo se pogovarjali z Andrejem Hauptmanom. Dolgoletni občan Domžal, ki se lahko pohvali z bronasto medaljo s svetovnega prvenstva v cestni dirki leta 2001 ter vrhunskim petim mestom z olimpijskih iger leta 2004, je navdušen nad uspehi slovenskih kolesarjev in nad kolesarsko zagnanostjo Slovencev. Pogreša pa kakšno kolesarsko stezo več v naši okolici.

Dirka po Franciji

Po pravkar končanem evropskem prvenstvu v kolesarstvu je Hauptman, ki je bil v Franciji v vlogi slovenskega selektorja, je pozornost usmeril v Dirko po Franciji: »Za slovenske ljubitelje kolesarstva bo letošnji Tour (Dirka po Franciji) prava poslastica. Vsi jo nestrpnost pričakujemo, in če uspe organizatorjem celotno dirko zaradi trenutne situacije spraviti pod streho, bo to izjemno. Rešitev sezone. Vsi smo videli na Dirki po Dofineji, da je bil Primož Roglič nepremagljiv, a sta mu smola in grd padec v predzadnji etapi prepredila končanje dirke in novo zmago. A verjame, da bo na startu Toura znova stari Roglič, ki smo ga vajeni, eden glavnih favoritov. Prav tako velja resno računati na mladega Tadeja Pogačarja (UEA Team Emirates), tu so še Luka Mezgec (Mitchelton-Scott), Matej Mohorič (Bahrain-McLaren), Jan Polanc (UEA Team Emirates), ki bodo iskali svoje priložnosti. Vse to je super obet za slovenske navijače.«

In prav slednji so slovensko kolesarstvo od seveda odličnih dosežkih naših kolesarjev še bolj približali svetovnim velesilam. Kdo se ne spomni lanskim prizorov iz Dirke po Italiji in nato še po Španiji, ko so slovenske zastave preplavile ceste od najtežjih etapah. Slovenci so takrat zavzeli Alpe, Dolomite in Pireneje. Slovensko navijaštvo se je prek prenosov na Eurosportu poneslo v svet. »To so bili res lepi prizori. Spomnim se, ko sem bil še aktiven kolesar, da je bilo nekaj najlepšega, ko garaš, trpiš na kakšni etapi v tujini in potem zaslišiš navijanje v slovenščini. Ko si predstavljaš, da ljudje vzamejo dopust, da pridejo spodbujati naše kolesarje v Italijo, Španijo, Francijo, je to res nekaj lepega. To je za kolesarje res velika pomoč. In tudi takšne stvari pripomorejo, da so naši kolesarji v zadnjem obdobju tako dobri. Ko vidiš, koliko ljudi stoji za teboj in te spodbuja,« je podpora navijačev vesel Hauptman, ki opravlja delo športnega direktorja moštva UEA Team Emirates in je trener Polanca in Pogačarja; slednji bo na Touru ob Fabiju Aruju celo kapetan ekipe.

Slovenija – kolesarska velesila

Slovenski kolesarji so nas v zadnjih letih razvajali z rezultati, zato ni čudno, da Slovenija na kolesarskem zemljevidu ni več zgolj pomembna država, ampak že (skoraj) prava velesi-

Hauptman je že drugo leto športni direktor v ekipi Združenih Arabskih Emiratov.

la. »Po rezultatih posameznikov smo res velesila, a do tega naziva nam še vedno nekaj manjka. Seveda se mi ne moremo primerjati glede na številčnost vrhunskih kolesarjev z Italijo, Francijo, Belgijo, ki imajo veliko večji nabor kolesarjev, desetkrat ali dvajsetkrat večjo bazo. Oni lahko imajo moč, a po drugi strani, glede na to,

koliko malo nas je, smo morda mi še večja velesila. Slovenci smo na splošno znani, da smo športna nacija, da smo v veliko športih v samem svetovnem vrhu, in mene veseli, da je tako tudi pri kolesarstvu,« se svetovnih kolesarskih razmerij, ki jih slovenski uspehi kar nekoliko rušijo, dotakne Hauptman. A v Sloveniji pogre-

Po uspešno končanem državnem prvenstvu v vožnji na čas na Pokljuki, ko je Pogačar postal državni prvak.

Del slovenske reprezentance na obisku pri selektorju

ša več kolesarskih centrov in klubov: »V Ljubljani, Kranju in Novem mestu je za to poskrbljeno, drugje pa se mi zdi, da je teh kolesarskih centrov premalo. S takšnimi centri bi približali kolesarjenje med mladino in bi imeli potem tudi mi večjo bazo mladih kolesarjev, s katerimi dokazano dobro delamo. S tem pa tudi večjo možnost, da pridejo na površje takšni šampioni, kot sta zdaj Roglič in Pogačar, ki nas razvajata z odličnimi rezultati.«

Kolesarstvo – primeren šport za večino ljudi

In prav ti uspehi so zagotovo delno krivi za pravo kolesarsko slovensko 'norigo': »Zagotovo niso samo uspehi naših kolesarjev povod za to kolesarsko mrzlico v zadnjih mesecih. Postajamo, ali pa že kar smo, kolesarski narod. Radi smo v stiku z naravo, v času koronavirusa pa smo videli, da imamo lahko čas tudi zase. Je pa tako, da je kolesarstvo primeren šport za večino ljudi, saj na kolesu lahko skrijemo tudi kakšen kilogram več ali pa kakšno leto več. To se na kolesu da, saj gre za šport, s katerim se lahko ukvarjaš zelo dolgo, a seveda ob dejstvu, da pametno kolesariš. Spoznavanje okolice je nato še tisti dodatek.«

Električna kolesa. Potuha ali pomoč?

Pravi 'boom' zadnjega obdobja so električna kolesa. Potuha ali pomoč? Prvo zagotovo za nekoga, ki na vso moč vrti svoja pedala v klanec in se mimo njega pripelje nekdo, ki mu proti cilju pomaga elektrika, drugo za vse ostale. Tudi Hauptman – ki je pred 20 leti s svojimi in uspehi takratne generacije s Tadejem Valjavcem, Gorazdom Štangljem in ostalimi, tlakoval pot k vrhu današnjim slovenskim kolesarjem – je bil še pred časom goreč nasprotnik električnih koles, danes pa ga ima v veseljem v garaži. »Še pred nekaj leti sem govoril, da to ni zame. A s selitvijo iz Radomelj na Dobeno, ko te vsakič na koncu izleta čaka še tri kilometre klanca, sem spremenil svoje mnenje. Zdaj imamo kar družinsko vsi električna kolesa, in moram priznati, da včasih prav paše tista pomoč elektromotorja,« enega izmed razlogov za spremembo svojega mnenja pojasni Hauptman, ki zdaj v pomoči elektrike vidi veliko prednost rekreativnega kolesarjenja: »Ni to potuha. Marsikomu, ki se morda boji kakšnega klanca, je lahko v veliko pomoč, da se loti novih izzivov. Kolesarjenje je zdravo, in električna kolesa so zdaj pripomogla k temu, da se lahko nekdo z njim odpravi na daljši kolesarski izlet, ki ga prej ni bil sposoben prevoziti ali pa je imel dvome. Tako, da jih sam zdaj vidim kot plus, ne pa potuho.«

Pomoči ali pa potuhe električnega kolesa pa naš sogovornik ne potrebuje, ko gre za kolesarjenje z lastnega užitka. Veliko prej zmanjka časa, ki ob zgoščenem koledarju tekem in s tem potovanj po svetu kar zbeži mimo. »Moj okoliški klanec, kamor sem se vedno rad opravi, je Sveta Trojica. S tam pa potem, ko sem imel malo časa, čez Javorščico in Vrhpolje

Električno kolo ni potuha.

pri Moravčah nazaj domov. Še zdaj se rad opravi gor, a se po pravici povedano v zadnjem mesecu, ko so se znova začela tekmovanja, še nisem ušel na kolo. Tako, da upam na lepo jesensko vreme, ko se nam novembra tekmovalni urnik sprosti in bom lahko znova naredil kakšen krog.«

Pogreša več kolesarskih stez

Morda, a kot trenutno kaže bolj težko, po kakšni novi kolesarski stezi v naši okolici. Ravno te ali pa bolj varne ceste za kolesarje, pogreša dobitnik Bloudkove plakete leta 2001 in še vedno edini občan Domžal, ki je nastopil na letnih olimpijskih igrah. »Res se mi zdi, da je v tem domžalsko-kamniškem območju ogromno kolesarjev, ceste pa so prometno zelo obremenjene. Vem, da je najlažje samo takole sedeti in jamrati, a bilo bi lepo, če bi se tudi na tem področju še kaj dodatno uredilo. Je kar težko najti manj prometno cesto, da se lahko varno in bolj mirno odpraviš na pot, sploh če gre za družinski izlet z otroki. Zdi se mi, da se je pred časom že govorilo o kolesarski stezi med Kamnikom in Domžalami, imamo sicer zeleno os ob Kamniški Bistrici, a če bi se še ob cesti naredilo kaj za kolesarje, bi bilo to super,« svoj pogled na kolesarske poti v okolici razkrije Hauptman, ki pa, ko je govora o rekreativnem kolesarjenju, s prstom najprej pokaže na kolesarje same: »Najprej mora kolesar sam poskrbeti, da je varen. Da ima urejeno kolo, čelada. Edino varovalo, ki ga imamo kolesarji. Zato naj se na kolesu primereno obnaša. Marsikdaj smo kolesarji za kakšen padec ali pa nesrečo krivi sami, tako da je treba biti na kolesu previden. Predvsem pa je treba biti ob vseh teh kolesarskih aplikacijah, ki so na voljo, ko na Stravi in podobnih aplikacijah podiramo rekorde, realen. Pameten.«

Na kolo pojdemo z užitkom

Da je kolesarjenje oziroma rekreacija užitek, brez norenja za še več in bolje. Tega imamo že v vsakdanjem življenju dovolj. Naj bo, ko si nadenemo športno obutev ali kolesarske čevlje, čas za sprostitvev in nas same. Tudi če je za to kdaj potrebno telo spraviti do rdečih obratov. A naj svoje po besedah kolesarja, ki ima za seboj že več kot tri desetletja tekmovalnih izkušenj, opravi tudi glava: »Zavedati se je treba, da rekreacija pomeni zdrav način življenja. Tekmovanje in dirkanje s samim seboj je lahko zelo daleč od tega. Na kolo pojdemo z užitkom.« □

ŠPORT

Za začetek sezone nehvaležen poraz

Domžalski nogometaši so s porazom krenili v prvenstveno sezono 2020/21, v kateri se bodo znova skušali zavihati med najuspešnejše slovenske ekipe. Poraz na uvodni tekmi proti ljubljanskemu Bravu z 1:2 je daleč od zelenega uvoda, a tudi daleč od tragičnega.

NK DOMŽALE Spomnimo, nedavno končano prvenstvo so Domžalčani končali na zanje skromnem osmem mestu. Po res kratkem odmoru so 30. julija zavihali rokave v pripravah na novo tekmovalno obdobje, a zaradi primera koronavirusa v moštvu od-

samozavest že na začetku. Zato, ker so ljubljani rezultat spreobrnilo po dveh neuspelih domžalskih 'ofsajd zankah', ki sta (lahko) posledica neuigranosti. Zato, ker sta imela Kolobarić in Mattias Kält pri rezultatu 1:1 na nogi priložnost, da tehtnico znova nagneta na domžalsko stran. Tako pa bo treba točke iskati na naslednjih tekmah.

Domžalčani so v novo sezono 2020/21 krenili v spremenjeni zasedbi, kar je v zadnjih letih že stalnica. Sprememba je le ta, da letos v Domžalah ne bomo gledali evropskih tekem, zato bo morda odhodov v naslednjih tednih manj ali celo nič. Časa za pripravo na prvenstveno tekmo bo več, in verjamemo, da bo s tem konec tradicionalnih slabših prvenstvenih začetkov sezone, ki so bili v zadnjih letih ob igranju evropskih tekem kar domžalska stalnica.

Od domžalskega dresa so se po koncu preteklega sezone poslovili Dejan Lazarevič, Matic Fink in Nikola Vujadinović, ob Kamniško Bistrico pa se je iz Turčije vrnil Tonči Mujan. Djuranović je imel od avgusta dalje na voljo še nekaj novincev v klubu, tako se je iz Doba pod domžalsko okrilje vrnil 20-letni Tibor Gorenc Stankovič, obrambo je okrepil še 21-letni Avstrijec Denis Adamov, v vezni liniji bo na svojo priložnost čakal Hrvat Marko Martinović. V primerjavi s preteklo sezono, ko so v klub prišli starejši in izkušeni igralci, velika sprememba, a zagotovo v duhu nove uspešne domžalske nogometne zgodbe.

So pa izjemno novo sezono začele mlajše selekcije. Starejši dečki so z 9:0 premagali Krko, mladinci in kadeti pa so na uvodnih dveh srečanjih odpravili Kranj in Bravo.

DOMEN JARC

FOTO: FACEBOOK/NK DOMŽALE

Dario Kolobarić je upravičil zaupanje trenerja, a njegov zadetek je bil premalo.

šli že naslednji dan v karanteno. Prvotni plan priprav se je porušil in v akcijo so nogometaši krenili s tedensko zamudo. Odpadli sta tudi dve predvideni prijateljski tekmi in morda je varovance Dejana Djuranovića prav odsotnost tekmovalnega ritma stala vsaj remija na uverturi proti Bravu.

Domžalčane je na domači tekmi 22. avgusta v vodstvo sicer popeljal povratnik v rumenem Dario Kolobarić, a je za izenačenje še pred iztekom prvega dela poskrbel nekdanji član Domžal Luka Žinko, za popoln preobrat pa je v 89. minuti poskrbel Rok Kidrič. Poraz, ki boli. Zato, ker bi zmaga prinesla prepotrebno

Jakara: Ponoviti, še raje pa nadgraditi zadnje sezone

Tri tedne priprav pred novo sezono je že za košarkarji Helios Suns, ki so se v zadnjem obdobju potili tako pod obroči kot tudi na atletskem stadionu, kjer opravljajo tekaške treninge. Za marsikoga nehvaležen, a nujen del bazične priprave športnikov.

KK HELIOS SUNS »Navdušenja nad treningi na stadionu ni pretiranega, a vsi so profesionalci in se zavedajo, da so tudi takšni treningi še kako potrebni za sam začetek sezone. Pomembno je, da je energija v ekipi dobra, da fantje trdo trenirajo za skupni uspeh,« v pogovoru tezo o ne preveč priljubljenih tekaških treningih pri moštvenih športih potrjuje trener Dejan Jakara, s katerim smo se pogovarjali ravno po koncu delavnega vikenda. V Novem mestu se je s preostalimi klubskimi sodelavci udeležil trenerske klinike, kjer so med drugim pridobivali znanje tudi od hrvaškega selektorja Veljka Mršiča ter slovenskega trenerja Saša Filipovskega: »Vedno izveš nekaj novega. Tako ali tako se moramo učiti vse življenje, če želimo napredovati.«

In napredek je tisto, kar njega in domžalske košarkarje žene v pripravah na tekmovalno sezono 2020/21. Zadnja se je že marca predčasno prekinila in nato v članski konkurenci tudi razveljavila. A vseeno so bili košarkarji Heliosa na odlični poti, da še enkrat več izpolnijo cilje, to je uvrstitev na zaključni turnir pokalnega tekmovanja ter v polfinale državnega prvenstva. »Lahko rečem, da smo izpolnili vse cilje, ki smo si jih zadali, a prav je, da si želimo še več. V prihajajočo sezono zato korakamo z istimi cilji. Olimpija bo seveda znova prvi favorit, tu je potem še Krka, videli bomo, kako močno ekipo bo zaradi finančnih težav sestavila Primorska, a Helios Suns mora biti njihov izzivalec,« samozavestno proti tekmelem pogleduje kranjski trener, ki bo v prihajajoči sezoni vodil edino slovensko ekipo v Ligi ABA 2. V končani sezoni so se Domžalčani tako rekoč do zadnjega borili za uvrstitev med najboljše štiri ekipe in tudi letos želi Jakara na tekmah 'druge jadranske lige' mešati štrene: »Seveda želimo ponoviti ali nadgraditi lanske predstave. Liga se je presenetljivo celo povečala (na 14 ekip), po mojem mnenju

pa bo še bolj kakovostna kot lani. Notri sta tako med drugim tudi razvojni ekipi Partizana in Crvene zvezde, tudi seznam košarkarjev, ki bodo igrali v Ligi ABA 2, je kakovosten.«

Liga ABA 2 naj bi se začela 1. oktobra, a zaradi trenutnega položaja s koronavirusom je še kar nekaj neznank. »Zaradi koronavirusa je trenutno še vprašanje, po kakšnem sistemu

tovo pa s praznimi tribunami izginja draž, spektakel, ki ga lahko ponudi tekma, in to je minus, ki ga navijači in tudi športniki težko sprejmejo.

Morda bo čez slab mesec dni, ko se za Domžalčane 26. septembra začne nova sezona državnega prvenstva, drugače. A do takrat vse vpletene v članski pogon čaka še veliko dela. Tudi zato, ker je treba dodati še kak

se bo igralo. Omenja se ideja, da bi se tekmovanje organiziralo podobno kot končnica lige NBA, v nekem 'mehurčku', vsi na eni skupni lokaciji, kjer bi se v dveh tednih odigralo šest tekem. Zagotovo bo šlo v takšnem primeru za izjemno naporen ritem, možnost poškodb bo s tem večja. Teh pa si seveda ne želi nihče,« eno izmed idej tekmovanja predstavi 34-letni trener, ki se s sodelavci in varovanci tedensko prilagaja vsem potrebnim zahtevam za izvedbo treningov zaradi prisotnega koronavirusa. Ob tem pa razkrije eno prednost, ki se pojavlja ob športnih tekmovanjih pred praznimi tribunami: »Seveda bi pogrešali naše navijače na tribunah, to je jasno, a prazna dvorana ima svojo prednost. Igralci se zdaj brez problema slišijo med seboj, slišijo navodila s strani trenerjev, tako da je s taktičnega vidika lažje.« Zago-

košek v mozaik ekipe, ki si jo Jakara želi pred začetkom sezone. »Trenutno nam manjka višina pod obročem. Težave na centrskem položaju, ko se je moral nepričakovano zaradi osebnih razlogov nazaj v ZDA vrniti Ryan Kriener, smo rešili z Mihailom Sekulovićem, ob tem iščemo še dobrega 'beka'. Zunanja linija je že zdaj močna in izkušena,« svoje želje glede sestave ekipe še razkrije Jakara, ki pa z veseljem ob končnici lige NBA in izjemnih predstavah Luke Dončiča kakšno uro ponoči tudi prebedi ob televizorju: »Kaj reči drugega kot, da sem navdušen. Res ga je užitek gledati, saj nikoli ne veš, kakšna bo njegova naslednja poteza. Na trenutke še vedno 'zbezla', a to je ta njegova mladost. Res igra neverjetno.«

DOMEN JARC

FOTO: HELIOS-SUNS.SI

Dobljeni v novo sezono 2020/2021 vstopili zmagovito

Za uvod vknjižili vse tri točke – z 1:4 ugnali Brežice!

NK ROLTEK DOB Naša članska ekipa, ki jo v novi sezoni vodi trener Simon Sešlar, pri tem pa mu asistira njegov pomočnik Žan Cerar, je v 1. krogu letošnjega prvenstva v 2. SNL gostovala v Brežicah pri tamkajšnji ekipi NK Brežice 1919 in domačine zanesljivo ugnala z visokih 1:4.

Mrežo domačinov je že v 6. minuti načel Luka Gajič in povedel Dobljane v vodstvo z 0:1. Dobrih 10 minut pozneje se je s strelom z bele točke med strelce vpisal tudi kapetan 'Modrih' iz Doba Klemen Kunstelj, ki je z uspešno izvajano 11-metrovko povečal vodstvo na 0:2.

Rezultat polčasa 0:3 je že v 24. minuti tekme postavil Denis Petrovič. Po odmoru so Brežičani v 55. minuti po zaslugi Esterja Soklerja le prišli do znižanja izida na 1:3, a je vse njihove morebitne upe po ugodnejšem rezultatu že pet minut pozneje razblinil Nejc Levec, ki je v 60. minuti tekme zabil gol za končnih 1:4.

Čestitke ekipi 'Modrih' iz Doba za visoko zmago, hkrati pa posebna čestitka tudi trenerju Simonu Sešlarju za prvo uradno (ligaško) zmago na klopi Dobljanov.

S kimonom novim izzivom naproti

Poletje je spet minilo, kot bi mignil, in že smo tik pred začetkom novega šolskega leta.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Kljub specifični situaciji smo karateisti poletje aktivno preživeli. Enkrat tedensko smo se v manjšem obsegu in ob upoštevanju vseh ukrepov srečali na treningu karateja, druge dni pa smo prav tako aktivno preživeli v naravi. Kot pravi športniki smo se pomerili tudi v igranju odbojke, košarke in nogometa.

Verjamemo, da ste si tudi vi na polnili baterije in ste pripravljeni na novo šolsko leto. Šolarje pričakujejo dobro znane šolske klopi in novo akademsko znanje, karateisti pa komaj čakamo, da se spet srečamo v telovadnicah, se naučimo kakšno novo tehniko in izpilimo, kar že znamo.

S treningi po osnovnih šolah bomo začeli v **četrtak, 3. septembra 2020** – vabljeni, da se nam pridružite že na prvi vadbi! Zdej je odlična priložnost, da se udeležite pravega treninga karateja, novi člani se nam lahko pridružite še do konca septembra.

Predšolski in šoloobvezni otroci

lahko izbirate med številnimi lokacijami: Domžale, Dob-Krtina, Dragomelj, Lukovica, Mengeš, Radomlje, Rodica in Trzin. Treningi za srednješolce in odrasle po potekajo v centru Karate kluba Domžale, na OŠ Venclja Perka. Na vseh lokacijah vas pričakujejo izkušeni trenerji, ki vas bodo sprejeli odprtih rok, zato kar pogumno.

Več informacij glede urnikov in vpisa je na voljo na spletni strani www.sankukai.org, v primeru vprašanj pa lahko pokličete tudi na telefonsko številko 031 231 440.

Uspešen začetek šolskega leta vam želimo in se vidimo na treningu!

TJAŠA Š. SAVŠEK

FOTO: ARHIV SKZS

Prek poletja z zavzetimi treningi do novih uspehov

Poletje je v atletskih krogih prineslo kratko tekmovalno zatišje, ki pa se je zaključilo že v drugem delu avgusta, ko se je po zimskem in poletnem tekmovalnem ritmu začel še tretji niz nastopov atletov na domačih tleh.

AK DOMŽALE Po številnih odpovedih je 22. avgusta vendarle prišla na vrsto tudi ena reprezentančna tekma, Balkansko prvenstvo v polmaratonu, na kateri je nastopil tudi član Atletskega kluba Domžale Martin Očepek. Specialist za maraton, ki se je letos zaradi številnih odpovedi cestnih tekov udeležil tudi tekem na atletski stezi in izboljšal osebni rekord na 5000 metrov, na tekmi v Zagrebu ni imel svojega dne. Z visokimi pričakovanji se je lotil nastopa na 21 kilometrov, a odstopil na 16. kilometru. »Pride dan, ko enostavno ne gre. Že po nekaj kilometrih je bilo jasno, da bo tokrat zelo težko, zato sem spustil tempo, a tudi to ni pomagalo. Lahko bi naštel veliko razlogov, zakaj ni šlo, a ne iščem izgovorov, enostavno sem pregorel,« je bil po svoji drugi reprezentančni tekmi – pred štirimi leti je nastopil na Univerzijadi v Južni Koreji – razočaran Očepek.

Konec avgusta se je začel zgoščen ritem atletskih tekem na stadionih po Sloveniji, kjer bo v vseh starostnih kategorijah, od pionirjev in pionirk v kategorijah U12 in U14 pa do članov in članic, zanimivo vse do sredine oktobra. Atleti so že nastopili na mitingu na Bledu, kjer je po četrtem mestu med člani v teku na 400 metrov posegel Nejc Povše (52,67), Julija Novak je bila med mlajšimi mladinkami peta v teku na 100 in šesta v teku na 200 metrov.

Zdaj pa domžalske atlete in atletinje čaka napornih pet tednov, ko bodo na tekmovalnih igriščih skušali izboljšati nove osebne in klubske rekorde ter osvojiti še kakšno medaljo na prvenstvih Slovenije ali atletskih pokalih Slovenije v različnih starostnih kategorijah. Letos so jih atleti iz AK

Mladinka Maja Per se bo poizkušala v drugem delu sezone znova zavihetati med najboljše tekačice na srednje proge v Sloveniji.

Domžale na najpomembnejših domačih tekmah sezone osvojili že prek 30, z zbiranjem odličij pa prednjačita predvsem metalca Jan Emberšič, ki je letos izboljšal državni rekord v kategoriji mlajših mladincev v metu kladi, in Žana Planinšek, ki je v letu 2020 izjemna tako v metu kopja kot svašnjo kroglo. »Jan v metu šest kilogramov težkega kladi cilja na nov klubski rekord, skušal se bo približati tudi državnemu rekordu. Zdrav je, tako da bi moralo tudi pet kilogramov težko orodje leteti prek 70 metrov. Žana je letos eksplodirala v metu kopja in je prepričljivo najboljša pionirka v tej disciplini v Sloveniji. Napredek je izjemen, a ne samo pri njej, tudi pri številnih, ki posegajo po odličjih in novih osebnih rekordih. Lahko omenim Matica Križmana, Janino Drolc, Alenko Pirnat, Tio Emberšič, ki so vsi kandidati za pionirske ali mladinske reprezentančne nastope,« je nad potekom sezone zadovoljen trener metalcev v AK Domžale Danilo Emberšič, ki pod svoje okri-

lje z veseljem vabi nove uspešne domžalske metalce. Ti naj se v septembru pogumno podajo na stadion in spoznajo kraljico športov tudi od blizu.

DOMEN JARC

FOTO: PETER KASTELIC/AZS

Ukvarjanje s športom nam omogoča kvalitetnejše, zdravo in dolgo življenje

Gibanje nas spremlja skozi celotno življenje, dandanes pa je tudi vse bolj pomembno, saj je sedeč način življenja vedno bolj prisoten v naših življenjih.

Že pri otrocih je potreba po gibanju ena temeljnih potreb v zgodnjem otroštvu. Otroško telo neprestano raste in se razvija, na rast in razvoj pa v veliki meri vpliva ravno gibanje. Zato je gibalna dejavnost predvsem v predšolskem obdobju ključnega pomena za gibalni in funkcionalni razvoj, prav tako pa vpliva na otrokove spoznavne, socialne in čustvene sposobnosti ter lastnosti.

Otrok z gibanjem odkriva in zaznava svoje telo, preizkuša, kaj zmore, doživlja veselje in ponos, ter na ta način gradi zaupanje vase. K čim več gibanja otroke spodbudimo s športno dejavnostjo doma, lahko pa otroke vključimo tudi v organizirane oblike športne dejavnosti, s katerimi otrok pridobiva nove gibalne informacije, se socializira med so-

vrstniki, uporablja svojo domišljijo in skozi igro razvija gibalne sposobnosti.

V ŠAD Mavrica bomo tudi v novi sezoni izvajali vadbe za naše najmlajše, odrasle in družine.

Za predšolske otroke pripravljamo različne vadbe: atletske abecede, igrivo gimnastiko, gibalne urice in nogometne urice. Za odrasle pa bomo izvajali zdravo vadbo ABC in vadbo za zdravo hrbtenico. Celotna družina bo aktivna na družinski atletiki, kjer lahko poleg otrok aktivno sodelujejo tudi ostali člani družine in skupaj preživijo prosti čas.

Lepo vabljeni na naše programe, več informacij o vadbah pa najdete na naši spletni strani <https://sad-mavrica.si/>.

Se že veselimo gibanja z vami!

Začenja se nova namiznoteniška sezona

Letošnja bo malo drugačna kot sicer, saj je koronavirus dodobra zarezal tudi v namizni tenis.

NTS MENGEŠ Zato smo s pripravami začeli prej kot bi sicer, saj bodo v septembru na sporedu vsa preostala državna prvenstva za lansko sezono, ki zaradi koronavirusa še niso bila odigrana (razen članskega, ki je bil že odigran). Po razporedu naj bi bilo tako državno prvenstvo za mladince in mladinke v Izoli, za kadete v Lučah, mi (NTS Mengeš) pa naj bi organizirali državno prvenstvo za mlajše kadete ali pa za mlajše člane (U-21). V času pisanja tega prispevka pa so vse te informacije še nepotrjene.

Smo pa mi vsekakor v polnem zagonu, uspešno smo izvedli tudi naše, že tradicionalne poletne priprave v Kranjski Gori (najprej pet dni za mlajše in nato še pet dni za starejše – skupaj nas je bilo na pripravah več kot 50 igralcev in trenerjev). Vreme nam je šlo izredno na roko, najbolj pa smo za uspešne priprave zaslužni sami, saj smo se jih lotili motivirano, pripravljeni, in kar je najpomembnejše – kot ekipa NTS Mengeš. Zraven pa gre seveda še zahvala vsem donatorjem in sponzorjem, ki nas spremljajo, še posebno Zavarovalnici Triglav. Treninge smo nadaljevali v naši dvorani

ni v Mengšu, dvakrat dnevno, tako da računamo na res dobro pripravljenost in uigranost. Koliko smo bili uspešni, bo znano zelo kmalu, saj so prva tekmovanja tik pred vrati.

Dobro pripravljenost in odlično formo sta že pokazali naši reprezentančni tekmovalki Katarina Stražar in Ana Tofant, saj ste se po opravljenih reprezentančnih pripravah v Izoli ter na Otočcu pozneje na dvodnevno tekmovaljevo v novomeški dvorani Drgančevje, na katerem je nastopilo šest najboljših slovenskih članic, odlično odrezali. To tekmovaljevo je bilo kvalifikacijske narave, namenjeno udeležbi na evropskem prvenstvu za člane in članice, ki bo potekalo od 15. do 20. septembra v Varšavi na Poljskem. Na tem evropskem prvenstvu bodo našo žensko člansko reprezentanco zastopale najboljše tri igralke s tega kvalifikacijskega turnirja in med njimi sta tudi Katarina in Ana. Čestitamo!

Še ena mednarodna novica. Na svojem zadnjem zasedanju je Izvršni odbor Mednarodne namiznoteniške zveze (ITTF) sprejel sklep, da bo zaradi krize, ki jo je povzro-

čila epidemija koronavirusne bolezni, že tretjič prestavila ekipno svetovno prvenstvo. Tekmovanje v Busanu v Južni Koreji bo tako po odločitvi ITTF med 28. februarjem in 7. marcem 2021. Za to preložitve so se v ITTF-u odločili, ker je malo verjetno, da bi večina reprezentanc v septembru sploh lahko dopotovala v Južno Korejo. IITF se bo ponovno sestel konec avgusta, ko bo sprejel nove odločitve glede na potek epidemije covid-19. Zaradi vse manjše možnosti, da bodo mednarodni turnirji lahko organizirani po prvotnem koledarju, v ITTF razmišljajo, da bi skušali organizirati regionalne turnirje.

Kljub težavam s koronavirusom pri nas v klubu delujemo izredno motivirano in zavzeto ter se seveda sproti prilagajamo razmeram. In če smo vas uspeli prepričati, da bi tudi vi ali vaši otroci začeli igrati namizni tenis, se nam pridružite. Od najmlajših pa do rekreativcev in veteranov izvajamo vodene treninge in s pomočjo naših sodnikov ter vodstva tekmovalnih organiziramo tekmovalna na državni ravni. Podrobnejše informacije glede treningov v našem klubu NTS Mengeš dobite pri trenerju Davidu (031 502 157), glede organizacij, sojenja in vodenja namiznoteniških tekmovalnih pa pri našem mednarodnem namiznoteniškem sodniku Janezu (031 612 835). Za namizni tenis res ni nikoli (pre) pozno.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Takole je pozirala druga (starejša) skupina udeležencev naših tradicionalnih poletnih priprav v Kranjski Gori.

Judo na osnovnih šolah

Vabilo k vpisu

Judo Domžale v osnovnih šolah organiza judo vadbo za otroke že enajsto leto zapored. Judo je odličan šport, ki vpliva na psihološko stabilnost, vztrajnost ter enakomerno fizično krepitev telesa mladega človeka.

K vpisu vabijo osnovnošolce pa tudi vrtčevske otroke, od 4. leta dalje. V tej starosti otroci začnejo spoznavati osnove pravilnega gibanja pri judu (kotaljenje, prevale, osnove motorike idr.).

Osnovnošolci se v judu naučijo samodiscipline in pridobijo občutek za delo v paru in skupinsko delo ter pravilnega in varnega padanja. Skozi vadbo osvajajo osnovne gimnastične prvine, enostavna judo gibanja in osnovne judo mete ter teoretično znanje.

Urniki po programih:

JUDO VRTEC

OŠ Rodica, mala telovadnica; začetek: ponedeljek, 14. septembra - ponedeljek in sredo: 16.30–17.30

ZAČETNIKI in JUDO ŠOLA

OŠ Rodica, mala telovadnica; začetek: ponedeljek, 14. septembra - ponedeljek in sredo (1. in 2. razred): 14.20–15.15

- ponedeljek in sredo (3. razred in starejši): 15.15–16.30

OŠ Venclja Perka; začetek: torek, 15. septembra

- torek in četrtek (1. in 3. razred): 13.30–14.30

- torek in četrtek (4. do 9. razred): 14.30–16.00

- petek (4. do 9. razred): 14.30–16.00

OŠ Preserje pri Radomljah; začetek: torek, 15. septembra

- torek in četrtek: 15.00–16.00

OŠ Dragomelj – urnik bo objavljen na spletni strani judogolovec.si, kjer lahko najdete tudi več informacij.

ŠPELA LAMPE

FOTO: TILÉN PERKO/SHINJI ITO

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

ŠPORT

Plesni petki v Domžalah

V pretekli številki Slamnika smo pisali predvsem o vplivu novega virusa na odvijanje vadb v plesnem studiu KING dance v Domžalah in razvoj plesa ter zaključkih posameznih skupin in tekmovalnih parov v okviru uvedbe novih pravil.

KING DANCE STUDIO Slednji še vedno ne morejo tekmovali, saj so tekmovalna, ki združujejo večje število ljudi, prepovedana. Na podlagi določenih odločitev svetovnih sportnih veljakov oziroma organizacij pa so se profesionalni športniki že spraševali, zakaj razlike med dovoljenji različnih športov. Mar je res šport samo še denar, in so imeli prvi možnost obuditev tekmovalni nogometaši, ker, kot vsi vemo, se ogromno, če ne največ denarja v športu vrta ravno v nogometu? In v čem je razlika med plesalci in njimi, kjer plesalca večino časa v dnevu preživita skupaj in sta kot par od drugih ločena, medtem ko nogometaši gole praznujejo z objemanjem, skakanjem drug na drugega in podobno? Konec koncev pa je vseeno, ali je to

nogomet, košarka, odbojka ..., upamo in želimo si vsi le, da se način izvajanja čimprej vrne v prejšnje stanje, kjer bodo nastopajoči spet imeli komu nastopati.

Kar se tiče življenja in dogajanja v Domžalah pa sporočamo še, da smo zadnji julijski petek preživeli prav prijetno, da smo pretegnili noge na različne plesne ritme in se spomnili nekaj korakov, za še več teh pa ugotovili, da bi kar prav prišlo, da se ponovno spomnimo nekaj multi-koordinacijskih gibov. A ker vemo, da bo za to čas v novi sezoni s septembrom, bomo imeli do takrat še eno možnost doživetja plesnega večera. Tokrat bo to spet zadnji petek v avgustu, v samem centru, Tuš centru Domžale v 2. nadstropju, kjer bomo topli avgustovski petek zaključili z

melodijami, ki nas popeljejo k lepim spominom in v raznorazne svetovne države, od koder se je določen ples razvil in razširil po svetu. Edino, kar bi lahko še dodali k povabilu na plesni večer, je, da upamo, da bo tokratni odziv občanov Domžal bolj številčen, saj po obisku prevladujejo tisti iz sosednjih ali celo bolj oddaljenih občin. Domžalčanom in Domžalčankam torej ponujamo doživetje brezplačnih plesnih večerov, ki naj jih zdaj, ko je za to možnost, s pridom izkoristijo. Tisti, ki pravijo, »V Domžalah se tako nič ne dogaja!«, pa uvidijo, da temu ni tako. Več informacij o plesu dobite na plesni strani www.kingdance.si in družbenih omrežjih.

Poletni plesni pozdrav!

KING DANCE STUDIO

Najtežje je ne-igranje

Pia Lovrič še močnejša po saniranju poškodbe in koronavirusu.

TENIS In letošnja sezona je zagotovo najtežja do sedaj za teniško igralko, športnico Domžal 2019, Pio Lovrič. Po odličnih nastopih na grand slam turnirju v Avstraliji je koronavirus na žalost zaustavil vsa tekmovalna po svetu in tako preprečil Pii, da bi napredovala na svetovnih članskih turnirjih in lestvicah ter ponovne nastope na mladinskih grand slam turnirjih v Parizu in Wimbledonu.

Je pa v vsaki nesreči tudi nekaj sreče, saj je Pio že več kot eno leto mučila poškodba pete. V času neigranja je Pia poškodbo sanirala in se s trenerjem Igorjem Ogrincem odlično pripravila na nadaljevanje sezone. Ker so se turnirji v tujini začeli šele 17. avgusta, je nastopila v ligaškem tekmovalju v Italiji in Avstriji. V Italiji je nastopila za klub TC Triestino in z odličnimi nastopi, dve tekmi in dve zmagi (med drugim je premagala 200. igralko z lestvice WTA) pomagala ekipi k uvrstitvi v drugo italijansko ligo. V Avstriji pa

je nastopila za klub 1. St. Vienna Football and tennis klub in prav tako z dvema zmagama ekipo pripeljala v finale in tekmo za uvrstitev v drugo avstrijsko ligo. Po dolgem času je nastopila tudi doma v Sloveniji in na odprtem prvenstvu Velenja osvojila turnir. Oddala je vsega štiri game in z zmago v finalu 60 61 osvojila 1. mesto. V sredini avgusta je Pia z odličnimi nastopi osvojila italijanski članski turnir, ki je potekal v Castelnuovo del Gardi.

Med samim premorom pa je tudi poskrbela za izobrazbo in uspešno s posebnim priznanjem župana Tonija Dragarja zaključila srednjo šolo kot najuspešnejša učenka šole. Uspešno pa je naredila tudi vozniški izpit.

Hvala sponzorjem, ki ji stojijo ob strani: Teniški klub Domžale, Head Avstrija, TIKT, d. o. o., TRR, d. o. o., B&M Kocka Ogrinc, d. o. o., Roller tehnik, BTC, Athlete.

MIHA ULČAR
FOTO: IGOR OGRINC

ZAHVALA GASILCEM PGD DOMŽALE - MESTO

V sredo, 29. julija 2020, je zaradi izredno močnega deževja s točo v večernih urah meteorna voda ponovno zalila kletne prostore, garderobe in učilnice na OŠ Venclja Perka. Prav tako nam je zaradi močnega deževja priteklo v veliko telovadnico in dodobra namočilo parket in tribune.

Gasilci so nosilci mnogih vrednot, ki se jih ne da poplačati. Za njih niso pomembni ura, vzrok ali kraj delovanja, saj so vzorniki prostovoljstva, nesebičnosti in človečnosti.

Gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Domžale - mesto se iskreno zahvaljujemo za nesebično strokovno pomoč pri črpanju vode in odpravljanju posledic zalitja OŠ Venclja Perka v Domžalah.

Pohvala gre tudi vsem poklicnim in ostalim prostovoljnim gasilcem za plemenito delo, varovanje in reševanje ob nesrečah.

»Tisti, ki stori kaj dobrega, naj molči; tisti, ki mu je bilo dobro delo storjeno, naj pripoveduje.« – Seneka

PETRA KOROŠEC, RAVNATELJICA
OŠ VENCLJA PERKA

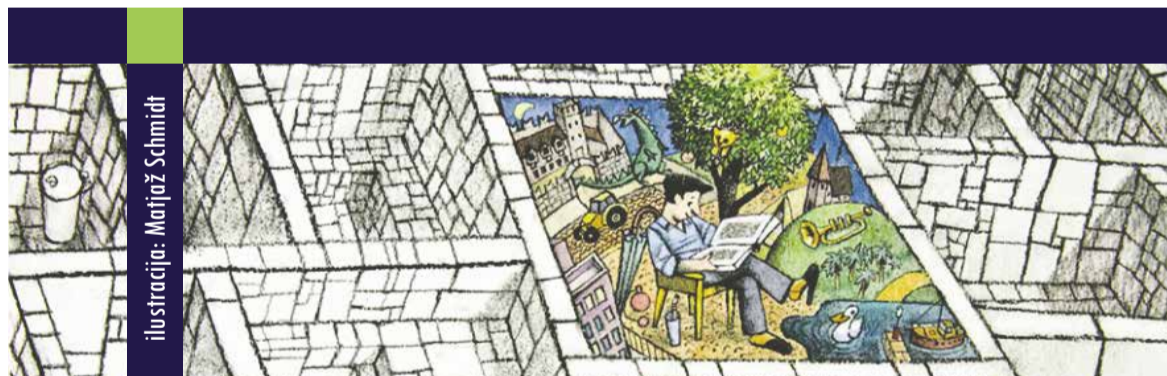
ZAHVALA

V sredo, 29. julija 2020, zvečer je Domžale zajelo neurje s točo. Številni stanovanjski objekti so utrpeli veliko materialno škodo. Tudi na ulici Pot pod hribom je kar nekaj hiš ostalo brez cele strehe.

V nesreči pa so nam gasilci pomagali. Z besedami se skoraj ne da opisati hvaležnosti tem pridnim in požrtvovalnim ljudem. Ne glede na to, da sta bili vročina in sopara neznosni, so tri dni pokrivali strehe, poleg tega so ves material pripeljali s seboj. Delo so opravili profesionalno.

Rada bi se iskreno zahvalila vsem gasilcem, vsakemu posebej za njihovo pomoč.

NEŽA VOZEL

NMSB '20
nacionalni mesec skupnega branja

od 8. septembra /mednarodni dan pismenosti/ do 11. oktobra /zaključek Tedna otroka/

več informacij: www.knjiznica-domzale.si

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklen in akumulatorjev
t: 040 780 078

Bistro Kiwi, Depala vas, nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje
t: 040 872 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale
tel. 01 724 16 56

Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

AKTUALNO | NAGRADNA KRIŽANKA

COVID-19 V NK DOMŽALE

Okužba z novim koronavirusom pri igralcu domžalskega prvoligaša je vplivala na priprave za novo sezono. Povprašali smo o odzivu in ukrepih, ki so jih v klubu izvedli po navodilih NIJZ.

Miha Ulčar
Foto: NK Domžale

Iz tabora domžalskega prvoligaša je v začetku avgusta prišla novica, da imajo v igralnem kadru nogometaša, ki je okužen z novim koronavirusom. Vodstvo kluba je vse aktivnosti članskega moštva za nekaj časa odpovedalo, vsi nogometaši pa so morali naslednje dneve preživeti v samoizolaciji, stiki z zunanjim svetom so bili prepovedani. »V klubu vse od ponovnega zagona izvajamo številne preventivne ukrepe, in ravno to nam je omogočilo, da smo okužbo pri našem igralcu zaznali zelo kmalu, zato smo prepričani, da nam bo širitev okužbe uspelo zavezati. V tem času bomo preučili in pripravili dodatne ukrepe, da bi lahko naše delo v skrajšanem času priprav potekalo kar se da normalno, zagotovo pa ima prednost odgovornost do sebe, naših bližnjih in naše okolice.« je ob tem takrat povedal športni direktor Matej Oražem.

O odzivih in ukrepih, ki so jih v NK Domžale izvedli po navodilih NIJZ, ter o tem, kaj je to pomenilo za priprave na novo sezono, smo se pogovarjali z glavnim trenerjem NK Domžale Dejanom Djuranovićem.

Kako ste se soočili z ugotovitvijo, da imate igralca, ki je okužen z

Dejan Djuranović, glavni trener NK Domžale

novim koronavirusom in kakšni so bili prvi ukrepi?

Hitro smo se odzvali in po navodilih NIJZ primerno reagirali. Nemudoma smo se umaknili v izolacijo. Igralci so dobili individualni plan, ki so ga izvajali v domačem okolju, hkrati pa smo seveda čakali na naslednje korake in testiranje, ki je bilo nujno, če smo se želeli vrniti na delo. Po negativnih rezultatih smo po sedmih dneh odsotnosti pod določenimi ukrepi nadaljevali s skupinskim treningom in pripravo na prvenstvo.

Kako je novica o okužbi nogometaša s koronavirusom vplivala na ostale igralce?

Različno oziroma marsikomu ni ravno prijalo. Prišlo je v nepravem trenutku, saj smo po dolgotrajni odsotnosti v marcu, aprilu in maju vendarle začeli ponovno redno igrati.

Prišli smo v formo in uspešno zaključili prvenstvo, zato je to predstavljalo šok. Ponovno smo bili izolirani in zaprti v domače okolje, ampak na našo srečo je vse skupaj trajalo zelo kratko.

Kaj je to pomenilo za priprave na novo sezono in katere aktivnosti ste morali odpovedati?

Po prvotnem načrtu je bilo mišljeno, da bomo vsi skupaj imeli sedem dni premora, v sedmih dneh pa ne moreš izgubiti veliko z vidika fizične priprave. Fantje so v tem času le pridobili, se odpočili. Pričakovali smo, da bomo že po štirinajstih dneh pričeli s prvenstvenimi tekmami in spet prišli v tekmovalni ritem, ki bi ga praktično v celoti ohranili. Nato smo s pozitivnim primerom in obvezno karanteno prekinili proces dela, prvenstvo se je prestavilo, obenem pa nam zaradi tega ni uspelo odigrati ene same pripravljane tekme, kjer bi lahko prišli na želen nivo. Pozneje smo prav tako zaradi koronavirusa ostali še brez tekme z avstrijskim Kapfenbergom in to se je v 1. kolu domačega prvenstva precej poznalo. S tem se je treba sprizniti in skozi nadaljnje tekme znova ujeti tekmovalni ritem, verjamem pa, da nam bo to uspelo že kmalu.

V sredini avgusta ste opravili drugo testiranje na covid-19 in s

tem zaključili štirinajstodnevno inkubacijsko dobo. Priprave ste nadaljevali z določenimi ukrepi in priporočili NIJZ.

V prvem tednu po povratku smo ustvarili pozitivno vzdušje. Bili smo izolirani, trenirali smo samo v Lukovici, prostorov v Športnem parku pa nismo smeli uporabljati. Na trening smo prihajali v opremi, tuširali smo se doma, ampak mislim, da nas je tudi to povežalo. Delo je potekalo nemoteno, fantje so se odlično odzvali, bili so motivirani, željni skupinskega treninga, zato je bila vrnitev, pa čeprav pod določenimi ukrepi, zelo dobrodošla.

Pravkar se začelja nova sezona prvenstva. Kako je na pripravljenost članske ekipe vplival zadnji mesec in kako ocenjujete pripravljenost ekipe?

Pripravljenost ekipe je na zavirljivi ravni. Dejstvo je, da nam manjkajo pripravljane tekme, kjer lahko vselej dosežemo tekmovalni nivo, ki ga potrebujemo za uspešno nastopanje v prvenstvu. Mi bomo to morali loviti skozi ligaške tekme, saj nam je bilo to v pripravljalnem obdobju onemogočeno.

Kako bi na splošno ocenili, kakšne posledice je za vaš klub in tudi za slovenski nogomet pustil novi koronavirus?

Posledice so in bodo. Zaradi tega se je spremenila celotna družba. Prišlo je do številnih sprememb, toda verjamem, da bo nogomet znova prišel na tisto staro raven, ki smo je bili navajeni. Nogomet bo preživel. Igralci si želijo še naprej trenirati, igrati in napredovati, s pomočjo krovnih organizacij pa se tekmovanja zdaj tudi izvajajo. To seveda daje velik motiv vsem ljudem v klubu. Hkrati je to pomembno tudi s finančnega vidika, saj lahko nogometni klubi le tako nemoteno delujejo. Sam sem optimist in verjamem, da bomo zelo kmalu v zelenih tokovih.

Zaradi ukrepov v zvezi s preprečevanjem novega koronavirusa ste prvo tekmo odigrali za zaprtimi vrati domžalskega stadiona. Se pravi brez navijačev in podpore s tribun. Zato boste tekme v živo prenašali na vaši spletni strani.

Res je. Z izjemo nekaj povabljenih gostov si tekme v živo ni mogoče ogledati, so pa vsi dvoboji v živo na voljo v televizijskih in spletnih prenosih. Čeprav sami nimamo ravno polne tribune, je razlika igranja tekem pred korono ali po njej več kot očitna. Prisotnost občinstva daje tekmi dodaten čar, energijo in motiv fantom, zato je zagotovo zdaj vse skupaj precej drugače. □

NAGRADNA KRIŽANKA 7

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 7-2019:

Slavka Peterka iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2020/2021)

Helena Jančigaj iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2020/2021)

Vera Šmid iz Radomelj (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2020/2021)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je: FILMSKI VEČERI V ARBORETUMU

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do ponedeljka, 14. 9. 2020, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljena v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA

8

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	PRILožNOST: PRILIKA	NEMŠKI POLITIK (FRIEDRICH)	POSLOVNO ZDRUŽEVANJE: PODJETNIKOV	TRAVNATI SVET NA KONCU NJIVE, KJER SE PRI ORANJU OBRACA PLUG	OBLAZI: NJENO LEZISCE BREZ STRANIC	ŠESTNAJSTA CRKA HEBREJSKE ABECEDE	VELIK NERED, ZMEDA	Z RAZSTRELIVOM NAPOLNEN TOPOVSKI IZSTRELEK	KONEC GESLA	RASTLINA Z IZRAZITIM CVETOM	BOKSARSKI UDAREC OD SPODAJ NAVZGOR	IZVIRNI KRAK REKE MENAM	BOMBA Z ATOMSKO ENERGIJO	PLADENJ	KRAJ PRI SEVNICI
STREHA V OBLIKI TRIKOTNIKOV				HRV. SKLADATELJ (KRSTO) ANJA RUPEL						DELAVEC Z LOPATO URADNO OBLACILO SODNIKOV					
ODSTRANITEV TKIVA S STRGANJEM															
LASTNOST NEURAVNOTEŽENEGA															
BISTVO, JEDRO ČESA				RAFAEL AJLEC FR. SKLADATELJ (FRANCIS)		IZDELOVALEC SODOV 19. CRKA GRSKE ABECEDE						JAPONSKA DRŠALKA ASADA REKA V FRANCIJI			
POPOLNOMA NETALENTIRAN ČLOVEK							GIORGIO ARMANI VINKO VASLE			SREDNJE HITER KONJSKI HOD				ZASTAREL IZRAZ ZA ACETAT	PEVKA PUŠLAR
RAZŠIRJENA KRČNA ŽILA, KROTICA, VARICA		BOJAN ADAMIČ AKVARIJSKA RASTLINA			GLAVNO MESTO ALBANIJE	MENIČNO POROŠTVO BELGIJSKI NOGOMETAS HAZARD				AM. PESNIK (CONRAD P.) OPOLDANSKI POČITEK					
ZAČETEK GESLA								ROM.-FR. PISATELJ (PANAIT) URSULA ANDRESS							
AMERIŠKI VOJAK (ŠALJIVO)				IVO DANEU			PISATELJ ZUPANČIČ LUKNJAC					IZRAELSKI DIPLOMAT IN POLITIK (ABBA)			
RAŠEVINA				ŽALUZIJE ODŽAGAN KOS DEBLA							NAJVIŠJI VRH POSAVSKEGA HRIBOVJA	OSEBNI ZAIMEK DRUGO IME GR. REKE EVROTAS			
ZASEBNO RAČUNALNIŠKO OMREŽJE									VOLNENA TKANINA ZA PLAŠČE TITAN						NATRUJ
NOGOMETAS KAMPL						NADZEMNI DELI REPE				ORIENTALSKO MOŠKO POKRIVALO					
ARGENTINSKI KOŠARKAR (LUIS)						PARNI ORGAN VIDA				VULKANSKA GORA V TOSKANI					

POMOČ: ABRAZIJA-odstranitev tkiva s strganjem, ATALENT-popolnoma netaleantiran človek, ESKIMO-volnena tkanina za plašče, ETANOAT-zastarel izraz za acetat, INTRANET-zasebno računalniško omrežje, VARIKS-razširjena krčna žila